STŘEDNÍ ŠKOLA
JANA BLAHOSLAVA

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

53-41-H/01

OŠETŘOVATEL

Škola pro život, který stojí za to.

platný od: **1. 9. 2023**

Střední škola pedagogická a sociálně právní a střední zdravotnická škola Jana Blahoslava, č. p. 349, Hejnice 463 62, 604 614 794, info@ssjb.cz, www.ssjb.cz

OBSAH

OBSAH 2
AUTORSKÝ KOLEKTIV 3
PRAVIDLA PRO INOVACI ŠVP 4
IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 5
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 6
MATERIÁLNÍ A TECHNICKÉ PODMÍNKY ŠKOLY 7
PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ 10
SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY 11
PROFIL ABSOLVENTA 12
CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU 14
ORGANIZACE ŠKOLNÍHO ROKU 24
ODBORNÉ PRAXE 25
UČEBNÍ PLÁN 27
ROZPRACOVÁNÍ OBSAHŮ RVP DO ŠVP 29
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 31
ANGLICKÝ JAZYK 42
ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD 51
ETIKA 57
FYZIKA 67
CHEMIE 72
ZÁKLADY BIOLOGIE A EKOLOGIE 76
MATEMATIKA A EKONOMIKA 80
TĚLESNÁ VÝCHOVA 90
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE 101
SOMATOLOGIE 107
KLINICKÁ PROPEDEUTIKA 112
ZÁKLADY EPIDEMIOLOGIE 118
OCHRANA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ 123
TEORIE OŠETŘOVATELSTVÍ 128
OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE 138
PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE 150

AUTORSKÝ KOLEKTIV

Koordinátoři ŠVP:	Mgr. Martina Stefanová Mgr. Václav Mach
Autoři obecných částí ŠVP:	Mgr. Tomáš Vágner Mgr. Václav Mach
VŠEOBECNĚ VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚTY	
Název zpracovávané části	**Zpracoval/la:**
Český jazyk a literatura	Mgr. Václav Mach
Anglický jazyk	Bc. Kristýna Salabová Mgr. Jan Procházka
Základy společenských věd	Mgr. Kryštof Halda
Etika	Mgr. Kryštof Halda
Fyzika	Mgr. Dana Oliveriusová
Chemie	Mgr. Dana Oliveriusová
Základy biologie a ekologie	Mgr. Dana Oliveriusová
Matematika a ekonomika	Mgr. Martina Stefanová
Tělesná výchova	Mgr. Simona Vodehnalová
Informační a komunikační technologie	Mgr. Tomáš Vodehnal
ODBORNÉ PŘEDMĚTY	
Název zpracovávané části	**Zpracoval/la:**
Somatologie	Mgr. Ludmila Kejíková
Klinická propedeutika	Bc. Martin Kalášek
Základy epidemiologie	Bc. Martin Kalášek
Ochrana veřejného zdraví	Bc. Martin Kalášek
Teorie ošetřovatelství	Bc. Martin Kalášek
Ošetřovatelská péče	Bc. Martin Kalášek
Psychologie a komunikace	Mgr. Kryštof Halda

PRAVIDLA PRO INOVACI ŠVP

1. ŠVP je pravidelně vyhodnocován v předmětových komisích a na úrovni vedení školy. Hodnocení jeho účinnosti bude provedeno na konci každého vzdělávacího cyklu (tj. po 4 letech). ŠVP je neměnný pro celý čtyřletý cyklus vzdělávání, ale lze jej vhodně doplňovat, nikoliv měnit, a to formou číslovaných dodatků schválených ředitelem školy. Tyto dodatky jsou nedílnou součástí ŠVP a archivují se společně se ŠVP.
2. Změny ŠVP a inovace jeho částí musí být zdokumentovány a schváleny ředitelem školy.
3. V ŠVP jsou minimalizovány některé údaje, např. jména a příjmení, názvy organizací a firem a aktuální označení legislativních norem, aby obměna dokumentu při každé změně nebyla vždy nutná.
4. V oblasti změn v obsahu vzdělávání (ve vyučovacích předmětech) lze provádět doplňky a změny učiteli až po vyjádření příslušné předmětové komise a schválení ředitelem školy, a to tak, aby nebyla narušena koncepce vyučovacího předmětu, vazby mezi vyučovacími předměty nebo celý ŠVP. Pokud by bylo třeba schválit novou učební osnovu, vypracuje škola nový ŠVP nebo vymění příslušnou část v původním ŠVP. Pak je třeba uvést i ukončení platnosti na původních dokumentech (po určitou dobu mohou pro obor vzdělání platit dva dokumenty vedle sebe).
5. Pokud dojde k podstatné změně v profilu absolventa nebo k obsahovým změnám větším než 30 %, měl by být vypracován a schválen nový ŠVP.
6. Změny ŠVP zavádíme vždy k 1. září nového školního roku, zpravidla počínaje 1. ročníkem.
7. S navrženými inovacemi budou předem seznámeni všichni vyučující.
8. S podstatnými změnami v ŠVP budou seznámeni žáci i rodiče.

Tabulka pro registraci změn provedených v ŠVP:

Datum změny	Účinnost	Popis změny	Č. j.	Podpis

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: **Střední škola pedagogická a sociálně právní a střední zdravotnická škola Jana Blahoslava**
Adresa: č. p. 349, 463 62 Hejnice

IČ: 09 951 971
IZO: 181 119 463
REDIZO: 691 014 701

Ředitel školy: Bc. Tomáš Vágner, M.S.Ed

telefon: 482 416 611 **e-mail:** info@ssjb.cz
mobil: 604 614 794 **www:** www.ssjb.cz

Zřizovatel: **Jednota bratrská, Boženy Němcové 54/9, Liberec V-Kristiánov, 460 05 Liberec**
IČ: 47 475 111
telefon: 484 847 916
e-mail: jbcr@jbcr.cz
www: www.jbcr.cz

Název ŠVP:	Ošetřovatel
Kód a název oboru vzdělávání:	53-41-H/01 Ošetřovatel
Zaměření oboru vzdělání:	----------
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Úroveň vzdělání EQF:	kvalifikační úroveň EQF3
Délka a forma vzdělávání:	tříleté denní studium
Certifikace:	výuční list
Datum:	31. 8. 2022
Verze:	0.1
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2023 počínaje 1. ročníkem
Č. j. dokumentu:	SSJB-899/2022

Zpracováno podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání **53-41-H/01 Ošetřovatel** (vydaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 28. 6. 2007, č. j. 12 698/2007-23) v platném znění.

Metodicky postupováno podle příručky
Metodika tvorby Školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2012.

razítko:

podpis ředitele školy: ……..

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

„Žáci jsou v bezpečném, profesionálním a inspirativním prostředí připravováni na odborné povolání tak, aby se stali plnohodnotným a žádaným článkem moderní společnosti.“

Střední škola pedagogická a sociálně právní a střední zdravotnická škola Jana Blahoslava (dále jen Střední školy Jana Blahoslava) je školou Jednoty bratrské, státem registrované církve podle zákona č. 3/2002 Sb., která od doby svého vzniku v roce 1457 pozitivně ovlivňuje společnost, v níž žije, a dala světu takové osobnosti, jakými jsou Jan Blahoslav či Jan Amos Komenský a mnozí další.

Na tento pedagogický odkaz škola s hrdostí a závazkem navazuje. Činnost Střední školy Jana Blahoslava se řídí vyznáním víry formulovaným v Ústavě Jednoty bratrské, část druhá, § 4. SŠ Jana Blahoslava kromě výchovy a vzdělávání svých žáků vytváří volnočasové - kulturní, sociální a sportovní aktivity pro různé generace obyvatel Hejnic a okolí. SŠ Jana Blahoslava chce být komunitní školou se zaměřením na celé rodiny a klade důraz na mezigenerační spolupráci.

Jan Blahoslav prožil poměrně krátký život. Byl člověkem, který prošel značnou část střední Evropy, nebál se poznávat nové a sloužit všem lidem z různých sociálních vrstev (od těch nejobyčejnějších až po panovníka), k životu přistupoval s pokorou, miloval svoji zemi i rodný jazyk. Přestože nezastával významné společenské postavení, jeho odkaz v oblasti pedagogiky, muzikologie a jazykovědy přežil dodnes. Jasně viděl, podobně jako o sto let později Jan Amos Komenský, že vzdělání je cestou k poznávání pravdy a nejlepším způsobem, jak se stavět proti nepravostem, jak se naučit poznávat sama sebe a to podstatné předávat dalším generacím. Stejně tak chce Střední škola Jana Blahoslava vést mladou generaci k **životu, který stojí za to**. Vzdělávání škola chápe jako k živý proces a prostředek sloužící k poznávání světa kolem sebe, ke zkoumání nových věcí a hledání hodnot, na nichž v životě mohou stát.

Střední škola Jana Blahoslava úzce spolupracuje se Sborem Jednoty bratrské v Hejnicích, Střediskem volného času Narnie, dále s Asociací Comeniana, z.s., Akademií Jana Blahoslava, nadací 10M a dalšími subjekty.

Škola stojí na staletími ověřených hodnotách evropské společnosti, jako je svoboda projevu, tolerance k názorům druhých, rovnost člověka před Bohem i zákonem, úcta k demokratickému státnímu zřízení, jeho zákonům a tradicím. Žáci i zaměstnanci školy spolupracují na utváření bezpečného, profesionálního a inspirativního klimatu školy. Vycházejí přitom ze zásady, že kde se člověk cítí bezpečně, může se naplno projevit jeho talent, sám sebe kriticky poznávat, spolupracovat s druhými a vytvářet hodnotné výstupy výchovně vzdělávacího procesu. Takové prostředí je nejen pro žáky, ale i pro zaměstnance školy a zákonné zástupce žáků podnětným místem k setkávání.

Vedeme žáky, aby se vyvarovali jakékoli formy propagace protikřesťanských a dalších myšlenkových směrů, které jakýmkoli způsobem schvalují či propagují násilí či narušují základní pilíře moderní společnosti, kterými jsou rovnost člověka před zákonem, svoboda projevu, právo na soukromé vlastnictví či svoboda shromažďovací.

Žáci, zákonní zástupci žáků, pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci se podílejí na budování i šíření dobrého jména školy a aktivně spolupracují na zlepšování podmínek výchovně vzdělávacího procesu.

MATERIÁLNÍ A TECHNICKÉ PODMÍNKY ŠKOLY

Pozemky školy včetně všech školních budov mají charakter plnohodnotného školního kampusu a zaujímají prostor 3,5 ha. Větší část pokrývá udržovaný lesopark s loukou a školním rybníkem. Prostor se nachází nedaleko centra města Hejnice a autobusové i vlakové zastávky, na jejichž spoje vyučování navazuje.

Hlavní školní budova

Zde je umístěno těžiště výuky a administrativní práce. Nachází se zde 6 kmenových tříd (5 pro 30 žáků, 1 pro 20 žáků), učebna IT (pro 16 žáků), 2 hudebny, sborovna, kabinety, zázemí vedení školy (ředitelna, kancelář školy, kancelář zástupce ředitele). Součástí jsou rovněž prostory šaten žáků a relaxační studentské místnosti, v níž mohou žáci trávit čas mezi hodinami, před a po vyučování. Samozřejmostí jsou skladové prostory, sociální zařízení a spisovna se školním serverem.

Školní jídelna

Stravování školy se odehrává ve vedlejší budově školní jídelny s vlastní vývařovnou. Okamžitá kapacita jídelny je 70-80 žáků, stravování se tedy realizuje na etapy a je mu uzpůsoben časový rozvrh vyučování.

Vila

Je menším objektem umístěným na okraji školního areálu, disponuje 2 kmenovými třídami (30 žáků), 2 menšími třídami (15 žáků) a odbornou učebnou oboru *Ošetřovatel*. Součástí budovy je výtvarný ateliér (15 žáků) umístěný v inspirativním podkrovním prostoru. Vyučující mají v této budově k dispozici společnou kancelář a jeden kabinet

Domov mládeže – Zámeček

Škola disponuje vlastním ubytovacím zařízením umístěným do budovy neobarokní vily vystavěné v roce 1907. Přízemí objektu slouží všem žákům školy jako prostor pro setkávání a volnočasové, popř. zájmové aktivity. Je v něm umístěna rovněž školní knihovna se studovnou. První patro v sobě zahrnuje čajovou kuchyňku pro ubytované žáky, 7 pokojů, pokoj vychovatele a oddělené sociální zázemí pro chlapce a dívky.

Ve druhém patře, určeném pouze pro ubytování dívek, se nachází 7 pokojů, čajová kuchyňka, společné zázemí pro setkávání a sociální zázemí pro dívky.

Celková kapacita objektu je 45 ubytovaných žáků. SŠ Jana Blahoslava nabízí ubytování primárně žákům školy a jejich umístění na domov mládeže se řídí samostatnou vnitřní směrnicí.

Pro provoz v plné kapacitě škola plánuje vybudovat nové ubytovací zařízení o kapacitě 40 lůžek, které bude zahrnovat novou jídelnu pro 400 jídel.

Venkovní a vnitřní sportoviště

Přímo v areálu školy se nachází venkovní travnaté hřiště vybavené sloupy na síť a brankami. Pět minut chůze od školy je městský atletický ovál včetně hřiště na míčové sporty s umělým povrchem.

Škola nedisponuje vlastním sportovištěm. Za účelem výuky tělesné výchovy si pronajímá dvě tělocvičny ZŠ Hejnice. Pro budoucí rozvoj školy zřizovatel plánuje vybudovat vlastní tělocvičnu s vnějším sportovištěm.

TECHNICKÉ VYBAVENÍ ŠKOLY

Každá kmenová třída, která je využívána pro výuku teoretických předmětů je vybavena dvoukřídlou bílou tabulí na fix, dataprojektorem, notebookem a soundbarem pro zajištění využívání audiovizuálních pomůcek při výuce. Škola rovněž disponuje přenosnými vizualizéry. Lavice ve třídnách jsou jednomístné, což umožňuje značnou prostorovou variabilitu pro využití různorodých výukových metod a forem. Židle, na kterých žáci při výuce sedí, mají funkci flex – přirozeného pohupování, čímž napomáhají lepšímu soustředění a částečnému uvolňování stresu.

Učebna **informačních a komunikačních technologií** je vybavena 16 PC stanicemi, na kterých jsou nainstalované obvyklé programové aplikace (sada MS, software pro desetiprstovou hmatovou metodu, cloudová uložiště apod.). Škola disponuje vlastním serverem, na který mají jednotliví uživatelé sítě přidělený přístup dle své role ve škole a který slouží jako zálohovací médium školních dat.

Jednotlivé kabinety vyučujících jsou připojeny k místní síti a propojeny se serverem, což slouží k zajištění plynulého chodu sítě. Po celé školní budově mohou vyučující využívat školní wi-fi síť, k níž žáci nemají přístup. Kabinety jsou vybaveny standardním kancelářským nábytkem a pohodlnými židlemi.

Hudebny a učebny pedagogického oboru jsou vybaveny elektronickými klavíry pro zajištění kvalitní výuky hry na hudební nástroj (ve škole celkem 10 klavírů, další 2 na DM). V hudebnách má každý žák k dispozici lavici a židli na sezení. Učebny jsou vybaveny bílou tabulí na fix opatřenou notovou osnovou pro výuku hudební teorie. Pro pedagogický obor je rovněž důležité kvalitní vybavení výtvarného ateliéru, kde má každý žák k dispozici své stanoviště s malířským stojanem, nebo místo u stolu – prostor je vzhledem k charakteru vyučovaného předmětu velice variabilní.

Učebny oboru *Ošetřovatel* se nacházejí v objektu vily, jejich kapacita je 15 žáků. Učebny jsou vybaveny pro nácvik praktických zdravotnických dovedností. Studenti pracují v prostředí cvičného nemocničního pokoje zařízeného polohovací postelí, monitory životních funkcí apod. Samozřejmostí je materiální obvazové, lékové a další zdravotnické vybavení.

MAPA AREÁLU SŠJB

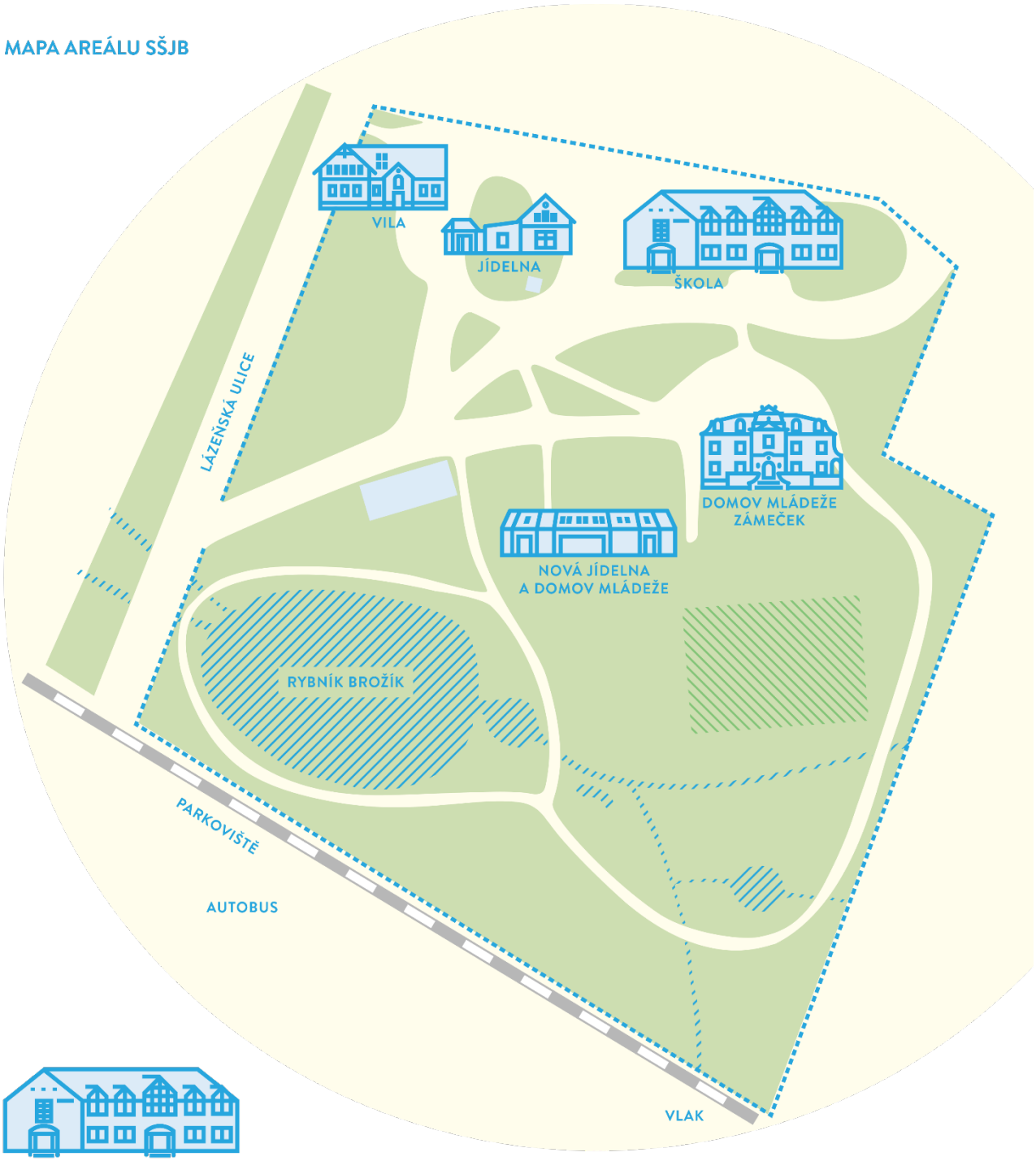

ŠKOLA

DOMOV MLÁDEŽE ZÁMEČEK

VILA

JÍDELNA

NOVÁ JÍDELNA A DOMOV MLÁDEŽE

PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Škola disponuje dostatečným počtem pedagogických pracovníků pro zajištění výukových potřeb vyučovaných předmětů. Základ pedagogického sboru tvoří kmenoví učitelé (většinou učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů), druhou část představují externí pedagogičtí pracovníci, kteří do školy dojíždějí vyučovat především odborné předměty.

Všichni pedagogičtí pracovníci mají pro vykovávání své profese předepsané vzdělání, nebo si jej aktuálně doplňují. Benefitem jsou jejich bohaté pracovní zkušenosti z odvětví příbuzných vyučovanému oboru – vedoucí volnočasových, nízkoprahových klubů, mateřských škol apod. Tímto dochází k vhodnému propojení teoretických poznatků se zkušenostmi z praxe. Velký důraz je při přijímání nových pracovníků kladen na osobní morální hodnoty.

Učitelé se dále vzdělávají a doplňují si kvalifikaci z aktuální nabídky vzdělávacích institucí. Společně spolupracují a sdílejí nabyté zkušenosti a vědomosti v rámci předmětových komisí.

Škola v letošním roce zahajuje svůj provoz se sedmi pedagogickými a sedmi nepedagogickými pracovníky. V následujících pěti letech je předpokládán růst školy vždy o další první ročníky jednotlivých oborů, tedy i o zaměstnance školy. Škola při své plné kapacitě zapsané v rejstříku škol a školských zařízení bude disponovat odhadem 35 pedagogickými a 10 nepedagogickými pracovníky. S každou další verzí školního vzdělávacího programu bude celkový přehled pedagogů aktualizován do stavu plně organizované školy.

SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY

Střední škola Jana Blahoslava je zřizována církví, **Jednotou bratrskou**. Se svým zřizovatelem udržuje pravidelný kontakt především skrze pravidelná setkání Rady školy, v níž je zřizovatel zastoupen. V souladu s vizí svého zřizovatele slouží škola všestranně svému okolí a její činnost je otevřena široké veřejnosti. Stěžejním bodem spolupráce se zřizovatelem je hledání naplňování základní vize školy, její finanční i personální zajištění i budoucí rozvoj. Jako takový je zřizovatel pro školu klíčovým partnerem také v oblasti mezinárodní spolupráce, protože Jednota bratrská (mezinárodně Moravian Church či Unitas Fratrum) je církví celosvětovou.

Klíčovými partnery v oblasti spolupráce na zajištění odborných praxí oboru *Ošetřovatel* jsou Krajská nemocnice Liberec, její místní pracoviště Frýdlant, Lázně Libverda, Přístav 3V. V zařízení těchto organizací získávají žáci potřebné praktické zkušenosti při přímém kontaktu s pacienty či klienty. Součástí výuky jsou pravidelné exkurze a besedy se zajímavými lidmi z oboru.

V rámci prevence rizikového chování žáků je škola v kontaktu (skrze školního metodika prevence) s organizací **Maják o.p.s.** zajišťující preventivní programy na školách. V případě potřeby konzultujeme se zaměstnanci Majáku složité vztahy v rámci vrstevnické skupiny a spolupracujeme v oblasti prevence šikany.

Zájmové vzdělávání se v prostorách školního ubytovacího zařízení uskutečňuje ve spolupráci s **SVČ Narnie** z Liberce. Středisko volného času nabízí žákům školy rozmanitě zaměřené pravidelné kluby i jednorázové akce, exkurze a výlety.

Škola aktivně spolupracuje s rodiči a dalšími zákonnými zástupci žáků, s nimiž se minimálně dvakrát ročně setkává v rámci plánovaných třídních schůzek. Jejich součástí jsou zprávy ředitele školy obsahující důležité informace o provozu školy, aktuálních potřebách, budoucích plánech apod. Následně tráví čas s rodiči třídní učitelé, kteří jsou přímými partnery v oblasti vzdělání.

Vzhledem k tomu, že škola zasahuje svým působením celý frýdlantský region, je rovněž členem místní akční skupiny. Podstatným regionálním partnerem je město **Hejnice** a jím zřizovaná školská zařízení.

PROFIL ABSOLVENTA

CHARAKTER ABSOLVENTA

Absolvent oboru je odborně a především prakticky připraven na práci ve zdravotnických zařízeních pod vedením či dohledem vyššího zdravotnického personálu. Jedná s pacienty, jejich rodinou i svými kolegy s úctou, efektivně a jasně formuluje případné rady pacientům v oblastech své kompetence (úlevové polohy, pomoc s krmením, hygienická péče apod.). Pečuje o úpravu a podobu prostředí, v němž se pacienti nacházejí, provádí rehabilitační ošetřovatelské úkony a provádí nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta.

Absolvent je schopen pracovat samostatně i v týmu. Naším hlavním cílem je, aby absolvent oboru bral své budoucí povolání jako službu druhým lidem v celé její šíři a komplexitě, vnímal pacienta, jeho stav i potřeby a své chování, komunikaci a jednání přizpůsobil adekvátně pacientově stavu.

Studenti mohou v rámci studia oboru ve spolupráci s Akademií Jana Blahoslava získat kvalifikaci k výkonu činností pracovníka v sociálních službách dle § 116 Zákona č. 108/2006 Sb.

MOŽNOSTI VHODNÉHO NAVAZUJÍCÍHO STUDIA

Absolventi se mohou dále vzdělávat na středních odborných školách, zejména v ošetřovatelských oborech a v odborných kurzech pro zdravotnické pracovníky. Mohou dále pokračovat v nástavbových i maturitních oborech se sociálním a zdravotnickým zaměřením. Ošetřovatel je dobrý start pro každého uchazeče, který míří do oblasti práce s lidmi, pečovatelství, sociálních služeb nebo do práce přímo ve zdravotnictví.

PRACOVNÍ UPLATNĚNÍ

Absolventi se uplatní ve zdravotnických zařízeních a sociálních zařízeních, zejména v nemocnicích nebo ošetřovatelských centrech, v domácí ošetřovatelské péči, v léčebnách dlouhodobě nemocných, v ústavech sociální péče, ve stacionářích pro osoby se zdravotním postižením, v zařízeních pro seniory a hospicích.

KOMPETENCE ABSOLVENTA

Absolvent je vybaven k tomu, aby měl odpovědný postoj ke svému dalšímu profesnímu i osobnímu rozvoji, především ovládá rozmanité techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a upravovat jej podle vnějších podmínek. Podklady a informace pro svoji činnost získává z množství rozmanitých informačních zdrojů (tištěných i audiovizuálních), podrobuje je analýze a hodnotí jejich relevanci pro svoji práci.

Pracuje samostatně i v kolektivu na zadaném úkolu, umí vést i kooperovat a volí vhodné prostředky pro dosažení vytyčeného cíle, v průběhu realizace je schopen improvizovat a volit vhodnou variantu řešení, přehodnocovat minulá rozhodnutí.

V komunikaci dbá zásad efektivní a korektní komunikace, volí vhodné kom. strategie odvislé od kontextu situace a vhodné vůči komunikačním partnerům, jimž vychází vstříc zejména dostatečně hlasitou a zřetelnou mluvou.

V mluveném i psaném projevu dbá na zásady jazykové korektnosti i kultury projevu. Je jazykově způsobilý základně komunikovat rovněž v anglickém jazyce. Aktivně se zapojuje do diskusí, formuje vlastní argumenty založené na analýze zdrojů, neprotežuje sám sebe, je otevřený i k pohledům ostatních kolegů.

Jedná odpovědně nejen vůči svému okolí, ale také vůči sám sobě. Stanovuje si reálné cíle a aktivně pracuje na jejich dosažení. Adekvátně reaguje na hodnocení svého vystupování, pracuje se svými emocemi, zná a aplikuje techniky přecházející syndromu vyhoření. Uvědomuje si pluralitu a rozmanitost současného světa, zná hodnoty západní civilizace a uznává tradice vlastního národa, má přehled o evropské i světové kultuře. Rozumí svým kulturním kořenům a má k nim vytvořen pozitivní vztah. Je občansky aktivní a participuje na občanské společnosti.

Využívá informační technologie k vyhledávání, analýze i zpracovávání informací. Běžně používá základní textové, tabulkové, obrázkové editory – vytváří obsah, edituje, aplikuje jejich pokročilé funkce. Ovládá běžnou komunikaci prostřednictvím e-mailu, dodržuje náležitosti veřejné komunikace.

ODBORNÉ KOMPETENCE

Dbá na bezpečnost práce a volí takové pracovní postupy, jež odpovídají jeho schopnostem a dovednostem. Rozpoznává a vyhodnocuje rizika spojená s výkonem své profese, dbá na dodržování protipožárních předpisů a svým chováním a jednáním se snaží předejít možným rizikům v souvislosti s vykonávanou činností.

Usiluje o dosažení kvality práce, nejen její kvantity. Dodržuje stanovené normy na pracovišti, zohledňuje požadavky klienta. Uplatňuje a vyhledává možnosti supervize a intervize na svém pracovišti. Efektivně hospodaří se svěřenými finančními prostředky, neplýtvá ani dalšími svěřenými zdroji (materiálem, energiemi ani lidským potenciálem). Řídí se stanovenými standardy práce v rámci zdravotnictví.

Pod dohledem dalšího pověřeného zdravotnického personálu a v souladu s lékařskou diagnózou se podílí na poskytování vysoce specializované ošetřovatelské péče. Provádí hygienickou péči u pacientů, pomáhá s úkony samoobslužnosti pacienta, nepohyblivé pacienty polohuje v případě potřeby krmí. Doprovází pacienty na odborná vyšetření, vhodně a empaticky s nimi komunikuje, aktivně naslouchá a pečuje o jejich potřeby. Je schopen navrhnout a upravit prostředí, ve kterém se pacienti léčí, dbá na ergonomii prostoru. Poskytuje zdravotní péči v souladu s platnými právními předpisy a standardy v rámci lékařského týmu. Pracuje v rozsahu své odborné způsobilosti se zdravotnickou dokumentací a informačním systémem zdravotnického zařízení.

Pod přímým dohledem pověřeného zdravotnického personálu asistuje při převazech, podávání léčivých přípravků včetně aplikací injekcí a infúzí, odběru biologického materiálu, zavádění močového katétru a výplachu močového měchýře nebo sondování a péče o katétry.

Dodržuje zásady mlčenlivosti a citlivě nakládá s informacemi týkajícími se zdravotního stavu svěřených pacientů.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Studijní obor: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Délka studia: 3 roky

Forma studia: Prezenční

Způsob zakončení: Závěrečná zkouška

Cílem vzdělávání podle tohoto ŠVP je formování odborné způsobilosti žáka v souladu s jeho formací lidskou a osobnostní. V rámci výchovně vzdělávacího procesu usilujeme o komplexní působení na žáka tak, aby se z něho stal zralý a zodpovědný člověk, který si je jistý svojí identitou, má zdravé sebevědomí a je plně odpovědný za své jednání. Chceme, aby byl schopen rozumět nejen sám sobě, ale také svému okolí, aby usiloval o hluboké pochopení a aplikaci vyučované látky, i proto klademe v jeho přípravě důraz na praktické uplatnění nabytých vědomostí.

Školní vzdělávací program i učební osnovy jednotlivých předmětů jsou tvořeny s úctou k hodnotám a tradicím západní společnosti, především k osobní svobodě jednotlivce, svobodě svědomí a vyjadřování, možnosti participace na demokratickém státním zřízení v podobě principu zastupitelnosti a plurality. Základní vize vzdělávání se odvíjí od vize školy, aby žáci byli v bezpečném, profesionálním a inspirativním prostředí připravováni na odborné povolání tak, aby se stali plnohodnotným a žádaným článkem moderní společnosti.

PODMÍNKY PRO PŘIJETÍ KE STUDIU

Podmínky ke vzdělávání jsou v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. pro každý školní rok stanoveny ředitelem školy. Uchazeč tohoto oboru musí prokázat zdravotní způsobilost osvědčenou lékařem dle stanovených zdravotních kritérií.

Součástí přijímacího řízení je osobní pohovor s uchazečem, ve kterém prokazuje své komunikační dovednosti, prokazuje motivaci pro studium daného oboru a prezentuje přechozí mimoškolní zájmovou činnost. Hodnocení probíhá dle každoročně zveřejněných kritérií.

ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOST

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. a nařízení vlády č. 211/2010 Sb. je studium tohoto oboru omezeno pro osoby se následujícími zdravotními problémy (řazení a číslování respektuje členění dle nařízení vlády):

1. Prognosticky závažná onemocnění podpůrného a pohybového aparátu znemožňující zátěž páteře v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.

4. Prognosticky závažná onemocnění omezující funkce horních nebo dolních končetin (poruchy hrubé i jemné motoriky) v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.

7. Prognosticky závažná chronická onemocnění kůže a spojivek včetně onemocnění alergických, pokud při praktickém vyučování nelze vyloučit silné znečistění kůže nebo kontakt s alergizujícími látkami.

8. Prognosticky závažná chronická onemocnění dýchacích cest a plic včetně onemocnění alergických, pokud nelze při praktickém vyučování vyloučit dráždivé a alergizující látky, činnosti ve vysoce prašném prostředí.

9. Přecitlivělost na alergizující látky používané při praktickém vyučování.

11. Prognosticky závažné nemoci srdce a oběhové soustavy vylučující středně velkou zátěž v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.

16. Prognosticky závažné poruchy mechanizmu imunity.

21. Prognosticky závažné nemoci oka znemožňující zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.

23. Závažné duševní nemoci a poruchy chování.

CHARAKTERISTIKA OBSAHU OBORU, ORGANIZACE VÝUKY

Vzdělávání je dle platného oborového RVP rozděleno na všeobecné a odborné předměty. Obsah všeobecných předmětů respektuje minimální požadavky RVP, jež realizuje v podobě konkretizovaných obsahů souvisejících s žákovou odborností (např. v rámci jazykové komunikace píšou žáci komunikáty zaměřené na popis stavu pacienta apod.).

Pro uplatnění absolventa v praxi či v jeho pokračování v dalším studiu jsou podstatné odborné předměty, jež rozvíjejí jeho odborné kompetence a zaměřují se na aplikaci teoretických poznatků do každodenní praxe. V centru této přípravy stojí předmět *ošetřovatelská péče*, který žáky připravuje na reálné zdravotnické úkony nejprve formou nácviku v simulovaném nemocničním prostředí odborné učebny a následně je uvádí k práci se samotnými pacienty v autentickém prostředí partnerských zdravotnických zařízení, popř. zařízení s pečovatelskou službou.

Pro zajištění kvalitní odborné zdravotnické přípravy škola spolupracuje se zdravotnickým personálem a zaměstnává pedagogy přímo napojené na lékařské prostředí.

Žáci jsou rovněž v několika předmětech (*český jazyk a literatura, etika, psychologie a komunikace*) vedeni k rozvoji komunikačních dovednost tak, aby byli s pacienty a klienty schopni efektivně a jasně hovořit nejen o jejich zdravotním stavu, ale také o běžných životních zkušenostech a vést tak neformální rozhovory podstatné pro jejich psychický komfort. Vzhledem k vlastní psychické zátěži, která doprovází jak vzdělávání, tak uplatnění ve zdravotnictví disponují žáci technikami pro předcházení syndromu vyhoření i pro vlastní psychickou hygienu.

Součástí povinné výuky je rovněž **týdenní sportovně-turistický kurz v 1. ročníku a týdenní lyžařský kurz ve 2. ročníku**. Společně s adaptačním kurzem na začátku 1. ročníku slouží tyto pobytové aktivity ke tmelení kolektivu třídy a jsou významným činitelem v rámci školního preventivního programu, jehož cílem je bezpečné školní prostředí s pozitivním klimatem jednotlivých tříd i školy.

Škola rovněž realizuje odborné exkurze, zejm.:

- dějepisně, literární a architektonické návštěvy významných českých měst (Liberec, Praha apod.)
- návštěvy divadelních představení kamenných divadel
- návštěvy vybraných výstav a muzeí
- besedy se zajímavými hosty
- návštěvy zahraničních partnerů školy
- exkurze do zdravotnických zařízení

Součástí výuky jsou školní a třídní projekty:

- zapojení žáků do propagace školy (účast na veletrzích SŠ, dny otevřených dveří, školní Instagram)
- vydávání školního časopisu Blahopis, jehož redakce je složena ze žáků školy
- projekty zaměřené na práci se seniory ve spolupráci s organizací Přístav 3V
-

Konkrétní obsahy a výstupy jednotlivých předmětů jsou dále popsány v samostatném oddílu ŠVP – učební osnovy.

Ve spolupráci s **SVČ Narnie Liberec** nabízí škola v prostorách vlastního domova mládeže odpolední zájmové vzdělávání, jehož náplň a nabídku každoročně upravuje s přihlédnutím k žákovským preferencím.

REALIZACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Primárně jsou jednotlivá průřezová témata realizována na úrovni obsahů vyučovaných předmětů (viz učební osnovy předmětů), dále v rámci mezipředmětových vztahů a třídních či celoškolních aktivit.

Občan v demokratické společnosti

Zřizovatel, vedení školy, pedagogický sbor, žáci i další zaměstnanci školy aktivně spolupracují na budování demokratického klimatu školy. Žáci mají v rámci školního poradenského pracoviště možnost konzultací obtíží ve vyučovaných předmětech i svých osobních potíží. Vedení školy podporuje morálně i finančně projekty žákovské inciativy.

Těžiště realizace PT leží v předmětech *etika, dějepis, základy společenských věd, psychologie a komunikace*. K naplňování PT slouží také celoškolní projektové dny zaměřené na významné dny a státní svátky (např. 28. září, 17. listopadu, 8. května apod.).

Člověk a životní prostředí

Žáci denně přicházejí do kontaktu s přirozeným přírodním prostředím lesoparku, v němž se školní budovy nacházejí. Několikrát ročně škola pořádá brigády na pomoc s údržbou školního areálu, do kterých se mohou žáci dobrovolně zapojit. Jsou v praxi vedeni k úklidu krajiny, v níž žijí a v níž se pohybují. Provádějí základní zahradní práce a napomáhají v udržitelnosti kulturně přírodní krajiny parku, jehož součástí je rovněž vodní plocha.

Těžiště realizace PT leží v předmětech *základy biologie a ekologie, etika*.

Člověk a svět práce

Cílem naplňování tohoto PT je vybavit žáky dovednostmi tak, aby se stali plnohodnotným a žádaným článkem moderní společnosti, aby byli konkurenceschopní na trhu práce, rozuměli konceptu celoživotního učení a byli vybaveni kvalitním základem v oblasti komunikačních dovedností a sebeprezentace. Podstatnou roli v realizaci PT hraje výchovný a kariérový poradce školy, ke kterému mohou žáci docházet na konzultace.

Těžiště realizace PT leží v předmětech *český jazyk a literatura, cizí jazyk, etika, základy společenských věd.*

Informační a komunikační technologie

Žáci se pravidelně setkávají s digitálním obsahem v rámci vyučovaných předmětů. Učitelé využívají moderní technologie k dosažení vyšší míry názornosti při výkladu i v rámci dalších výukových metod. Škola je vybavena kvalitní učebnou IKT, poskytuje dobrovolné kurzy desetiprstové hmatové metody. Podstatná část výstupů PT je realizována v rozvrhově zařazeném předmětu *Informační a komunikační technologie*, jenž je vyučován v 1. a 2. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací.

Žáci pracují s IKT i v dalších předmětech, do nichž samostatně zpracovávají referáty, prezentace, výtahy a rešerše v běžných editačních programech MS Word, Powerpoint či Excell. Součástí výuky je také internetové e-learningové cloudové prostředí Google Classroom, v němž pracují na zadávaných pracích jak samostatně, tak v týmech. Žáci školy rovněž disponují svým školním e-mailovým účtem, pomocí něhož komunikují se školou a svými pedagogy.

Těžiště realizace PT leží v předmětu *informační a komunikační technologie*.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI ŠKOLY

Celkový přístup k průběhu, formě a metodám výchovně vzdělávacího procesu vychází z vize školy. V první řadě se tedy zaměřuje na budování bezpečného prostředí a monitoring vztahů ve vrstevnické skupině, práci s ní a odhalování případných problémů žáků, které by mohly mít vliv na školní úspěšnost. Druhý stupeň představuje profesionální přístup učitelů ochotných k diskuzi, k hledání nových způsobů předání vyučovaných vzdělávacích obsahů a k přihlédnutí k individuálním potřebám svých žáků. Třetím stupněm je vznik inspirativního prostředí, kde jsou žáci motivováni vlastní prací a vlastními úspěchy a kde jsou jejich pochybení chápána jako příležitost k učení.

Při výuce teoretických předmětů učitelé výklad vhodně doplňují aktivizačními metodami, metodou problémového i projektového vyučování. Běžné je využívání kooperativního učení a skupinové formy výuky. Vzhledem k celkovému charakteru studovaného oboru jsou do výuky začleňovány rovněž didaktické hry. Ve výuce pedagogové pravidelně účelně používají ICT techniku (počítač, internetové streamovací služby, audio a video nahrávky, prezentace s obrazovými materiály).

ZÁSADY A ZPŮSOBY PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků je podstatné pro promyšlený kontinuální proces podávání objektivizované zpětné vazby. Vyučující jednotlivých předmětů respektují při hodnocení žáků aktuálně platnou legislativu (především zákon č. 561/2004 Sb. - §69) a zároveň se řídí tím, že klasifikace má motivační charakter a musí být:

- **průkazná**
- **srozumitelná**
- **věcná a včasná**
- **založená na jasně vymezených a srozumitelných kritériích**

Způsoby hodnocení žáků jsou podrobně rozepsány u učebních osnov jednotlivých předmětů a respektují jejich specifika. Vyučující může do celkového hodnocení v případě nerozhodného výsledku promítnout také motivaci, aktivitu a přístup žáka k vyučovanému předmětu. Průběžné i celkové hodnocení je vyjádřeno stupnicí od 1 do 5.

Průběžné hodnocení žáků je realizováno jak sumativně (především v případě písemných prací, testů apod.), tak formativně skrze přímou zpětnou vazbu u ústního zkoušení, diskusí, nebo písemného komentáře psaných podkladů pro hodnocení žáka. Žák má právo na upřesnění hodnocení a sdělení důvodů pro udělení daného známkového stupně.

Součástí především humanitně zaměřených předmětů je zařazení sebereflexe žáka i hodnocení v rámci vrstevnické skupiny (např.: vzájemné hodnocení v rámci hodin výtvarné výchovy, sebereflexe aktivit v průběhu pedagogické praxe apod.).

Za celkové hodnocení žáka nese plnou odpovědnost vyučující daného předmětu. Je povinen vést si evidenci jednotlivých známek a témat zkoušek. Na vyžádání podává vysvětlení uděleného hodnocení. Při sběru podkladů uplatňuje zásadu přiměřené náročnosti, objektivity a pedagogického taktu. Celkové hodnocení se skládá z dílčích zkoušek, které žák během roku absolvuje, patří mezi ně především:

- **ústní zkoušení**
- **písemné zkoušení (pětiminutovky, testy, písemné práce, domácí práce, eseje)**
- **výstupy odborné praxe**
- **projekty**

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVIŠTĚ

O agendu týkající se žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), nadaných žáků a žáků se sociálním znevýhodněním se stará školní poradenské pracoviště (ŠPP), které se skládá ze *školního metodika prevence, výchovného poradce a zástupce ředitele školy*. Každý z pracovníků má vymezené kompetence stanovené v minimálním preventivním programu školy. Žákům školy a jejich zákonným zástupcům je k dispozici v pravidelných konzultačních hodinách i mimo ně.

Mezi hlavní cíle ŠPP patří:

- monitorování klimatu školy, případné intervence v kolektivech
- vedení dokumentace týkající se žáků nadaných a žáků s SVP, případě soc. či jinak znevýhodněných žáků
- komunikace se školskými poradenskými zařízeními
- kariérové poradenství
- poradenství v oblasti primární prevence, osobních problémů žáků (úzkostné stavy, panické ataky apod.)

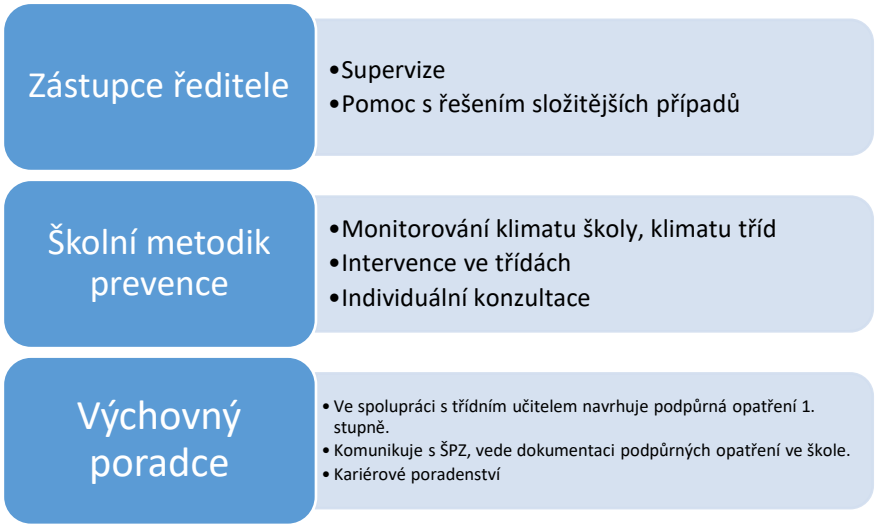

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem s SVP je dle zákona žák, který potřebuje v různé míře upravit průběh svého vzdělávání vzhledem k mírným, nebo i závažným obtížím způsobeným např. odlišným kulturním prostředím, odlišnými životními podmínkami, nepřipraveností na školu či zdravotním znevýhodněním.

Při diagnostice takových obtíží postupuje škola dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. Vyučující jednotlivých předmětů a především třídní učitelé průběžně sledují a vyhodnocují žákovu školní úspěšnost, konfrontují data z různých období školního roku a mohou tak rychle odhalit počínající problémy. Výsledky pozorování konzultují s pracovníky školského poradenského zařízení – *výchovným poradcem,* nebo *metodikem prevence* (dle charakteru pozorovaného problému); a se zákonným zástupcem žáka i žákem samotným. V případě déle trvajícího školního neúspěchu společně zjišťují jeho možní příčiny a následně navrhují další postup.

Nejnižším stupněm pomoci je přímá podpora vyučujícího daného předmětu – konzultace obsahu učiva, učebních strategií apod., kterou si může žák s vyučujícím domluvit. Při přetrvávajících obtížích přistupuje škola k vytvoření *plánu pedagogické podpory* (PPP) zahrnujícímu podpůrná opatření 1. stupně, jehož výsledek po 3 měsících vyhodnotí a navrhne další postup. Při odstranění obtíží jsou i nadále podrobněji sledovány žákovy školní výsledky třídním učitelem. Pokud potíže přetrvávají, doporučí škola žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Dále pak postupuje dle zprávy ŠPZ a jejích doporučení včetně realizace navržených podpůrných opatření vyššího stupně.

Škola v této oblasti aktivně spolupracuje s *Pedagogicko-psychologickou poradnou v Liberci*. Výchovný poradce se zúčastňuje pravidelných setkání výchovných poradců.

SCHÉMA DIAGNOSTIKY A POMOCI ŽÁKŮM S OBTÍŽEMI VE VZDĚLÁVÁNÍ

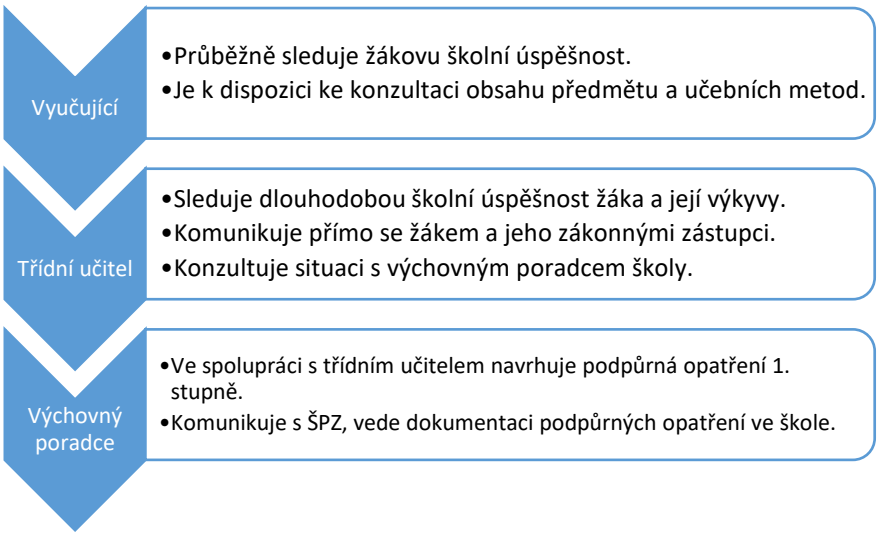

VZDĚLÁVÁNÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH ŽÁKŮ

Při diagnostice mimořádně nadaného žáka postupuje škola v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. – část čtvrtá ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Škola přistupuje k takovému žáka individuálně v předmětech, jichž se jeho nadání týká. Je mu poskytnuta všestranná podpora – rozšíření obsahů učiva, konzultace s vyučujícím předmětu, uplatnění jeho nadání na úrovni školních soutěží, stáží a studijních programů. Ve vyšší míře je podporováno samostudium žáka v dané oblasti a jeho zapojení do skupinové práce ve třídě. Současně je žák veden k nezanedbávání ostatních předmětů. Pokud to charakter nadání umožňuje, může se žáka zapojit do zájmového vzdělávání, které je při škole realizováno ve spolupráci s SVČ Narnie jako pomocný vedoucí klubu.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM

Střední škola Jana Blahoslava je školou soukromého typu, na které se platí školné. Tato skutečnost může být pro některé žáky ze sociálně slabšího prostředí problémová. Proto škola v případě zjištění žáka se sociálním znevýhodněním aktivně spolupracuje s jeho zákonnými zástupci a dalšími dotčenými osobami, případně orgány (sociálními pracovníky, opatrovníky, orgány SPOD či školskými poradenskými zařízeními. Škola navíc disponuje vnitřně nastaveným systémem opatření v podobě sociálního stipendia a poskytuje poradenskou pomoc. Součástí práce se sociálně znevýhodněnými žáky jsou také vhodně nastavené preventivní programy.

PODMÍNKY REALIZACE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ PREVENCE

Škola spolupracuje s externím supervizorem v oblasti BOZ, BOZP a PO, který na škole provádí pravidelná školení zaměstnanců, dohlíží na dodržování norem, platnost kontrol protipožární techniky školy apod. Zaměstnanci školy se řídí jeho doporučeními a řády školy v oblasti BOZ, BOZP a PO – znalost těchto předpisů je každý školní rok posilována a ověřována.

Žáci jsou s obecnými pravidly a předpisy seznamováni na začátku každého školního roku prostřednictvím třídního učitele a vyučujících odborných předmětů, jejichž charakter seznámení s BOZ vyžaduje (výtvarná, tělesná výchova, informační a komunikační technologie apod.).

Při konání mimoškolních akcí je povinností vedoucího takové akce žáky průkazně před jejím konáním proškolit o dotčených oblastech BOZ a provést zápis o seznámení s pravidly na akci do třídní knihy.

Před nástupem na odborné praxe, které jsou realizovány mimo území školy, zpravidla v budovách jednotlivých organizací, jsou žáci základně seznámeni se základními pravidly BOZ na pracovišti. Přímo na místě je se specifickými pravidly zařízení seznamují vedoucí praxe, s nimiž škola uzavírá řádnou smlouvu o vedení odborné praxe.

Součástí bezpečnosti a ochrany zdraví je také prevence rizikového chování žáků. V této oblasti je podstatná role třídního učitele, který dbá o dobré klima třídy a školy, a školního metodika prevence, jenž koordinuje školní preventivní plán a spolupráci s externími organizacemi nabízejícími vhodné preventivní programy.

ZPŮSOB UKONČENÍ STUDIA

Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou a řídí se zákonem č. 561/2004 Sb. a příslušnými vyhláškami. Závěrečná zkouška má tři části: písemnou, praktickou a ústní a její organizace je dána platnou legislativou.

Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Dosaženým stupněm vzdělávání je „střední vzdělání s výučním listem“.

ORGANIZACE ŠKOLNÍHO ROKU

Studium je organizováno jako čtyřleté denní studium. Struktura výuky je stanovena učebním plánem a zahrnuje všeobecně vzdělávací a odborné předměty včetně předmětů volitelných, které slouží k hlubšímu zaměření žáka. Všeobecně vzdělávací předměty ve vyšších ročnících ustupují předmětům odborným. Součástí přípravy žáky je důležitá odborná praxe.

Adaptační kurz

První ročníky se na počátku září účastní pobytového adaptačního kurzu, jenž vysokou měrou přispívá k prevenci rizikového chování a k dobrému nastartování vzájemných vztahů v rámci dané třídy. Kurz bývá zpravidla třídenní a jeho náplní jsou sportovní a turistické činnosti doplněné socializačními aktivitami i dostatkem volného času.

Výuka rodilých mluvčí

Zpravidla na podzim realizujeme ve spolupráci s naším zahraničním partnerem – 10M Foundation – z USA výuku vedenou rodilými mluvčími. Tito přijíždějí na určitý čas na naši školu, kde učí nejen svůj rodný jazyk, ale také další předměty v angličtině a poskytují tak našim žákům jiný pohled na svět.

Lyžařský kurz

Žáci 2. ročníku absolvují povinný týdenní pobytový lyžařský kurz, na kterém si osvojují sportovní dovednosti, učí se správnému chování v horském zimním prostoru a prohlubují vzájemné vztahy skrze socializační hry a preventivní programy. Odehrává se zpravidla v únoru či březnu v souvislosti s vyhlášením jarních prázdnin.

Sportovně turistický kurz

Na konci 1. ročníku absolvují žáci sportovně turistický pobytový kurz zaměřený na outdoorové aktivity, sport a turistiku včetně základů první pomoci a orientace v mapách i terénu. Žáci jsou aktivně zapojováni do přípravy jednotlivých aktivit v rámci celého kurzu.

ODBORNÉ PRAXE

	2. ročník	3. ročník	celkem
Počet týdnů	2	3	5
Hodnoceno v předmětu	Ošetřovatelská péče	Ošetřovatelská péče	

CHARAKTER ODBORNÝCH PRAXÍ

Odborné praxe svou podobou a náplní všestranně přispívají k přípravě žáků na jejich budoucí povolání. V jejich průběhu žáci navštíví zdravotnické zařízení. Seznámí se s prostředím jednotlivých institucí, provozním řádem a zvyklostmi a dokumentací jednotlivých oddělení. Žáci pozorují pracovníky na pozici ošetřovatel/ sanitář, seznamují se s náplní jejich práce, pozorují práci s pacienty, práci s dokumentací a nemocničním informačním systémem. Dle možností a schopností se zapojují do činnosti, pomáhají s s přímou péčí o pacienta a oddělení, plní zadané úkoly. Jedním z důležitých cílů je aplikace teoretických vědomostí z oblasti ošetřovatelské péče v konkrétních.

Koordinací odborné praxe je pověřen pracovník školy v součinnosti s externími partnery smluvních organizací, ve kterých žáci praxe vykonávají. Pověřený pracovník školy zajišťuje především administrativní komunikaci se zařízením, v němž se odborná praxe koná, dále poskytuje metodickou podporu žákům a podílí se na celkovém hodnocení odborné praxe po jejím ukončení.

ORGANIZACE ODBORNÉ PRAXE

Odborná praxe je organizována v termínu stanoveném ředitelem školy. Termín je stanoven s dostatečným předstihem. Žáci si místo odborné praxe mohou vybrat sami v místě svého bydliště, nebo mohou požádat o pomoc pověřeného pracovníka školy. V týdnech vymezených pro odborné praxe není realizována teoretická výuka ve škole, žáci navštěvují smluvní zdravotnické zařízení, ve kterém konají praxi v rozsahu 6 hodin denně.

Žák si sám domluví osobní schůzku v zařízení pro konání odborné praxe, škola jej vybaví potřebnou dokumentací (návrh smlouvy o konání odborné praxe, průvodní dopis, pokyny k realizaci praxe, formulář hodnocení apod.), se kterou smluvní organizaci seznámí. Škola uzavírá se zdravotnickým zařízením pro konání odborné praxe smlouvu, jejíž jednu kopii obdrží také žák.

Před zahájením odborné praxe jsou žáci smluvní organizací seznámeni s důležitými provozními předpisy, nástupními časy, pravidly BOZ a BOZP a zásadami chování na pracovišti. Žák v průběhu svého pobytu ve smluvní organizaci pozoruje chod instituce a činnost pracovníků a sám provádí přidělenou práci. Žák při konání praxí pracuje pod dohledem a vedením pověřeného pracovníka smluvní organizace a aktivně se zajímá o dění v instituci. Během praxe je žák povinen dodržovat mlčenlivost a etický kodex.

Po skončení odborné praxe vyplní pracovník pověřený smluvní organizací metodickým vedením žáka krátký evaluační dotazník, ve kterém zhodnotí mj. žákovy komunikační dovednosti, samostatnost, dochvilnost, odborné znalosti apod.

	2. ročník	3. ročník
Instituce	**1 týden** – Interna/ chirurgie/ LDN **1 týden** – libovolné klinické pracoviště	**1 týden –** Gynekologie/urologie/neurologie **2 týdny**-libovolné klinické pracoviště
Forma	Pozorování chodu instituce a činnosti pracovníků, přiměřené zapojení do činnosti, plnění zadaných úkolů podle možností instituce a možností a schopností žáka.	

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ODBORNÉ PRAXE

Hodnocení výsledků odborné praxe se opírá o konkrétní výstupy, jež žák po dobu praxí sbírá, třídí a sepisuje. Jedná se zejména o následující dokumenty:

1. *Deník praxe.* Formu a obsah deníku praxe určuje pro daný školní rok pověřený pracovník školy ve spolupráci s ředitelem a dalšími pedagogickými pracovníky. Žáci jsou s jeho podobou včas seznámeni.
2. *Evaluační dotazník*. Vyplňuje jej pracovník smluvního zařízení, který měl na starosti metodické vedení žáka přímo při výkonu praxe.

Tato hlediska jsou společně se žákem analyzována při závěrečném rozhovoru po návratu zpět do školy. Následně je stanoveno hodnocení v podobě škálové klasifikace do příslušného předmětu dle ročníku, ve kterém žák praxi vykonal (viz tabulka výše.) Při hodnocení se přihlíží k celkové uspořádanosti *Deníku praxe*, k jeho úplnosti, věcné správnosti a dále k hodnocení pracovníkem smluvního zařízení.

UČEBNÍ PLÁN

Délka a forma studia: 3 roky, denní forma

Stupeň poskytovaného vzdělání: Střední vzdělání s výučním listem

Předmět	1.	2.	3.	Počet hodin	
				týdenních	celkový
Povinné obecné předměty:					
Český jazyk a literatura	2	2	1	**5**	**160**
Cizí jazyk	2	2	2	**6**	**192**
Základy společenských věd	1	1	1	**3**	**96**
Etika	1	1	1	**3**	**96**
Fyzika	1	0	0	**1**	**32**
Chemie	0	1	0	**1**	**32**
Základy biologie a ekologie	2	0	0	**2**	**64**
Matematika a ekonomika	2	2	3	**7**	**224**
Tělesná výchova	2	2	2	**6**	**192**
Informační a komunikační technologie	2	1	0	**3**	**96**
Povinné odborné předměty:					
Somatologie	4	2	0	**6**	**192**
Klinická propedeutika	2	2	0	**4**	**128**
Základy epidemiologie	1	0	0	**1**	**32**
Ochrana veřejného zdraví	0	1	1	**2**	**64**
Teorie ošetřovatelství	2	2	2	**6**	**192**
Ošetřovatelská péče	6	12	18	**36**	**1152**
Psychologie a komunikace	2	1	1	**4**	**128**
Celkem hodin	**32**	**32**	**32**	**96**	**3072**

Poznámky k učebnímu plánu:

- Jako cizí jazyk je vyučována angličtina.
- Součástí výuky je odborná praxe v rozsahu 2 týdnů v 2. ročníku a 3 týdnů ve 3. ročníku.
- Žáci v rámci předmětu Tělesná výchova absolvují sportovní kurzy v rozsahu 1 týdne v 1. a 2. ročníku studia.
- Žáci jsou děleni do skupin v předmětech Tělesná výchova a Ošetřovatelská péče.
- Výuka v předmětu Ošetřovatelská péče probíhá formou odborného výcviku částí v odborné učebně a částí v zařízeních mimo školu.
- Vzdělávací oblasti Český jazyk a Estetické vzdělávání jsou sloučeny do předmětu Český jazyk a literatura.
- Vzdělávací oblasti Matematické vzdělávání a Ekonomické vzdělávání jsou sloučeny do předmětu Matematika a ekonomika.

Rozvržení týdnů ve školním roce:

Činnost	**ročník**		
	1.	**2.**	**3.**
Vyučování podle rozpisu učiva	32	32	32
Odborná praxe	0	2	3
*Sportovní kurzy**	1	1	0
Závěrečná zkouška	0	0	2
Časová rezerva (exkurze, vých-vzděl. akce)	7	5	0
Celkem týdnů	**40**	**40**	**37**

* lyžařský, sportovně turistický

ROZPRACOVÁNÍ OBSAHŮ RVP DO ŠVP

RVP			ŠVP			
Vzdělávací oblast / Učivo	Min. počet hodin		Předmět	Skutečný počet hodin		využití disp. hodin
	týdenní	celkový		týdenní	celkový	
Jazykové vzdělávání						
český jazyk	3	96	Český jazyk a literatura	5	160	0
cizí jazyk	6	192	Cizí jazyk (AJ)	6	192	0
Společenskovědní vzdělávání						
Člověk v lidském společenství	3	96	Etika	3	192	3
Člověk jako občan			Základy společenských věd	3		
Člověk a právo						
Člověk a hospodářství						
ČR, Evropa a svět						
Přírodovědné vzdělávání						
Fyzikální vzděl.	3	96	Fyzika	1	128	1
Chemické vzděl.			Chemie	1		
Biologické a ekologické vzděl.			Základy biologie a ekologie	2		
Matematické vzdělávání						
	4	128	Matematika a ekonomika	7	224	1
Estetické vzdělávání						
Umění a kultura	2	64	Včleněno do předmětu Český jazyk a literatura	---	---	---
Práce s lit. textem						
Kultura						
Vzdělávání pro zdraví						
Péče o zdraví	3	96	Částečně včleněno do předmětu Etika	---	192	3
Tělesná výchova			Tělesná výchova	6		
Zdravotní tělesná výchova						
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích						
	3	96	Informační a komunikační technologie	3	96	0

Ekonomické vzdělávání						
	2	64	Včleněno do předmětu Matematika a ekonomika	---	---	---
Obory základu poskytování ošetřovatelské péče						
Základy somatologie	10	320	Somatologie	6	416	3
Klinická propedeutika a základy epidemiologie Základy radiační ochrany			Základy epidemiologie	4		
			Klinická propedeutika	1		
Ochrana veřejného zdraví			Ochrana veřejného zdraví	2		
Ošetřovatelská péče a klinické obory						
Teorie ošetřovatelské péče Poskytování ošetřovatelské péče Ošetřovatelská péče ve vztahu …	40	1280	Teorie ošetřovatelství	6	1344	2
			Ošetřovatelská péče	36		
Sociální vztahy a komunikativní dovednosti						
Základy psychologie	4	128	Psychologie a komunikace	4	128	0
Základy komunikace						
Disponibilní hodiny						
	13	416	---	---	---	---
Celkem	***96***	***3072***	***Celkem***	***96***	***3072***	***13***
Odborný výcvik	**35**	**1120**	V rámci předmětu Ošetřovatelská péče	---	---	---
Odborná praxe	**0 týdnů**		**Odborná praxe**	**5 týdnů**		
Kurzy	**0 týdnů**		**Kurzy**	**2 týdny**		

UČEBNÍ OSNOVY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	2	2	1	5
roční	64	64	32	160

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Hlavním cílem tohoto předmětu, který čerpá z oblastí Jazykové vzdělávání a komunikace a Estetické vzdělávání, je poskytnout ucelenou představu o podobě, funkci a uplatnění jazykových prostředků v různých komunikačních situacích, a to jak psaných, tak mluvených. Žáci rozvíjejí své komunikační kompetence, učí se správně užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání, myšlení a sdílení informací. Estetické vzdělávání se zaměřuje především na uplatňování estetických kritérií, utváření kladného vztahu k materiálním i duchovním hodnotám, vychovává žáky ke čtenářství, rozboru a interpretaci uměleckých i neuměleckých textů a významným dílem přispívá k celkovému kulturnímu přehledu o hlavních pilířích české a světové literatury. Textové interpretace rozvíjejí vyjadřovací a argumentační schopnosti žáků.

Učivo předmětu je rozděleno do následujících oblastí – aplikovaná mluvnice a práce s informacemi, sloh a komunikace.

Jazykové i estetické vzdělávání přispívá k rozvoji sociálních kompetencí žáků, rozvíjí schopnost naslouchání, otevřené komunikace, vzájemné argumentace i tolerance názoru druhého.

STRATEGIE VÝUKY:

Výuka probíhá formou jednohodinové vyučovací jednotky vždy s konkrétním zaměřením. V 1. a 2. ročníku je jednou týdně výuka zaměřena na aplikaci mluvnických a pravopisných pravidel či práci s informacemi, jednou týdně na sloh a komunikaci. Ve 3. ročníku se výuka soustřeďuje na tvorbu a korekci vlastních komunikátů v návaznosti na předměty odborného studia. V hodinách převažuje metoda řízeného dialogu, práce s autentickými uměleckými i neuměleckými texty a praktický nácvik mluvené komunikace.

Mezi nejčastěji využívané metody výuky patří výklad učitele, samostatné i skupinové procvičování, diskuse a dialog, individuální i skupinové projekty, čtenářské dílny i samostudium doplňované vhodně zadávanými domácími úkoly.

ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ:

Do hodnocení žáků je zahrnuta ústní i psaná forma jazykového projevu, která je ověřována formou písemného i ústního zkoušení. V každém ročníku žáci čtou povinné texty a vypracovávají z nich písemný záznam zaměřený na reflexi čtenářského prožitku. Klasifikace jednotlivých prací je hodnocena známkou 1 – 5. Hodnoceny jsou práce typu: diktát, písemná práce, slohová práce, literární rozbor, vědomostní test, řečový projev apod.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Předmět český jazyk a literatura přispívá nejvyšší měrou k rozvoji **komunikativních kompetencí žáků** tím, že cíleně kultivuje jejich jazykové a řečové dovednosti v různých situačních kontextech. Rozvíjí schopnost souvislého a smysluplného projevu žáků a posiluje jazykový cit pro volbu situačně vhodných jazykových prostředků.

Dále se podílí na rozvoji **kompetence sociální a personální**, především skrze volené formy vyučování – skupinovou práci a skupinové úkoly. Žáci si při diskusních a kooperačních metodách poskytují zpětnou vazbu, učí se přijímat kritické pohledy, zvládat argumentační konfrontaci, pracovat v týmu a tím také poznávat sama sebe.

Další klíčovou oblastí jsou **kompetence občanské a kulturní povědomí žáků**. Předmět cíleně podporuje vědomí o vlastní identitě, společenském prostředí „západu“ a jeho kulturního dědictví. Vede žáky k zájmu o současné nejen literární a kulturní dění k vědomí tradic a hodnot svého národa, k pochopení jeho minulosti i současnosti v kontextu evropském i světovém (především skrze literární historii a kritiku).

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K REALIZACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Předmět přispívá k rozvoji PT **Občan v demokratické společnosti** tím, že napomáhá k osobnostnímu rozvoji žáků v oblasti komunikace, vyjednání a řešení konfliktů. Žáci se seznamují s kulturou a společností, její historií i současností, jsou konfrontováni s trendy různorodých období, poznávají kulturu vlastní na základě komparace s kulturami ostatními. Skrze literární texty zkoumají morální hodnoty společnosti. Součástí vyučovaných témat je rovněž práce se současnými mediálními sděleními, žáci je nejen interpretují, ale také kriticky hodnotí, podrobují jazykové i kulturní analýze.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Cizí jazyk	Poznávání vlastního a cizího jazyka na základě komparace gramatických i stylistických jevů. Porovnání jazyků v oblasti ustálených slovních spojení, frází, rčení apod. Inspirace zahraniční literaturou, problematika překladů.
Dějepis	Propojení znalostí z poznávání historie s literární historií, hledání souvislostí, kulturní a společenský kontext vzniku a rozvoje uměleckých směrů.
Etika	Žáci propojují kulturní, společenské a jazykové znalosti a dovednosti v komplexních komunikativních kompetencích formou diskusí, skupinové spolupráce apod.
Psychologie a komunikace	Žáci volí vhodné komunikační prostředky a strategie vzhledem k cílům realizované komunikace. Disponují empatií, komunikační vstřícností, odstraňují komunikační šumy na své straně, nacvičují praktické komunikační dovednosti formou hry.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 2 hodiny týdně

OBLAST: ZDOKONALOVÁNÍ JAZYKOVÝCH VĚDOMOSTÍ A DOVEDNOSTÍ

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; - orientuje se v soustavě jazyků;	**Český jazyk jako jazyk národní** - národní jazyk a jeho útvary, jazyková kultura - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky
Žák: - řídí se zásadami správné výslovnosti; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka;	**Jazyk a řeč (pravopis a ortoepie)** - zvukové prostředky a ortoepické normy českého jazyka - hlavní principy českého pravopisu - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce

OBLAST: KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - vhodně se prezentuje a obhajuje svá stanoviska; - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; - vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi; - rozpozná funkční styl a v typických příkladech slohový útvar; - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu;	**Teorie funkčních stylů, informace a komunikace** - slohotvorní činitelé (subjektivní a objektivní) - komunikační situace a komunikační strategie - základní funkční styly
Žák: - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - přednese krátký projev;	**Tvorba komunikátu** - druhy řečnických projevů - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů

	Žák: - vytvoří základní útvary administrativního stylu;	**Prostě sdělovací projevy, komunikáty administrativní, prakticky odborné** - soukromá X veřejná komunikace - práce s informačními zdroji - životopis, motivační dopis, zápis z porady, inzerát, odpověď na inzerát apod.
	OBLAST: PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - má přehled o denním tisku a tisku podle svých zájmů; - má přehled o knihovnách a jejich službách;	**Informatická výchova** - knihovny a její služby, noviny, časopisy a jiná periodika, internet
	Žák: - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, vybírá je a přistupuje k nim kriticky; - používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů; - samostatně zpracovává informace; - rozumí obsahu textu i jeho částí; - pořizuje z odborného textu výpisky;	**Techniky a druhy čtení** - studijní čtení, orientace v textu, rozbor textu z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - druhy a žánry textu - získávání a zpracování informací z textu, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu

OBLAST: ESTETICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - na příkladech objasní výsledky lidské činnosti z různých oblastí umění; - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; - samostatně vyhledává informace v této oblasti;	**Umění a literatura** - umění jako specifická výpověď o skutečnosti (literatura odborná, faktická, beletrie) - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého v tradiční i mediální podobě
Žák: - uvede hlavní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře;	**Hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby** - současná literární produkce 20. a 21. století
Žák: - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; - rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů; - postihne sémantický význam textu; - interpretuje text a debatuje o něm;	**Práce s literárním textem** - základy teorie literatury - literární druhy a žánry ve vybraných dílech české a světové literatury - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti
Žák: - orientuje se v nabídce kulturních institucí; - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci.	**Kultura** - kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území

2. ROČNÍK – 2 hodiny týdně

OBLAST: ZDOKONALOVÁNÍ JAZYKOVÝCH VĚDOMOSTÍ A DOVEDNOSTÍ	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie; - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; - v písemném i mluveném projevu využívá poznatky z tvarosloví;	**Slovotvorba, stylové rozvrstvení slovní zásoby, terminologie** - tvoření slov, stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby - slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce
Žák: - orientuje se ve výstavbě textu; - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie;	**Větná skladba** - větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba složitějšího komunikátu dle vyučovaného oboru
Žák: - řídí se zásadami správné výslovnosti; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka;	**Jazyk a řeč (pravopis a ortoepie)** - zvukové prostředky a ortoepické normy českého jazyka - hlavní principy českého pravopisu - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce
OBLAST: KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - vhodně se prezentuje a obhajuje svá stanoviska; - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; - vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi; - rozpozná funkční styl a v typických příkladech slohový útvar; - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu;	**Druhy písemných projevů z hlediska funkce, záměru a druhu komunikace** - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené
Žák: - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - přednese krátký projev;	**Tvorba komunikátu** - druhy řečnických projevů - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů

	Žák: - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu; - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového;	**Prostě sdělovací projevy, komunikáty administrativní, prakticky odborné** - vyprávění, popis osoby, věci, výklad nebo návod k činnosti
	OBLAST: PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - má přehled o denním tisku a tisku podle svých zájmů; - má přehled o knihovnách a jejich službách;	**Informatická výchova** - knihovny a její služby, noviny, časopisy a jiná periodika, internet
	Žák: - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, vybírá je a přistupuje k nim kriticky; - používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů; - samostatně zpracovává informace; - rozumí obsahu textu i jeho částí; - pořizuje z odborného textu výpisky;	**Techniky a druhy čtení** - studijní čtení, orientace v textu, rozbor textu z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - druhy a žánry textu - získávání a zpracování informací z textu, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu

OBLAST: ESTETICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - na příkladech objasní výsledky lidské činnosti z různých oblastí umění; - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; - samostatně vyhledává informace v této oblasti;	**Umění a literatura** - umění jako specifická výpověď o skutečnosti (literatura odborná, faktická, beletrie) - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého v tradiční i mediální podobě
Žák: - uvede hlavní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře;	**Hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby** - vybrané texty českých a světových autorů (dle žánrů a témat) napříč historickými obdobími (širší literárně-kulturní kontext)
Žák: - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; - rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů; - postihne sémantický význam textu; - interpretuje text a debatuje o něm;	**Práce s literárním textem** - základy teorie literatury - literární druhy a žánry ve vybraných dílech české a světové literatury - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti
Žák: - orientuje se v nabídce kulturních institucí; - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci.	**Kultura** - kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území

3. ROČNÍK – 1 hodina týdně

OBLAST: ZDOKONALOVÁNÍ JAZYKOVÝCH VĚDOMOSTÍ A DOVEDNOSTÍ

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - řídí se zásadami správné výslovnosti; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka;	**Jazyk a řeč (pravopis a ortoepie)** - zvukové prostředky a ortoepické normy českého jazyka - hlavní principy českého pravopisu - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce

OBLAST: KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - vhodně se prezentuje a obhajuje svá stanoviska; - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; - vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat);	**Prakticky odborné komunikáty** - plakát, pozvánka, zápis pozorování, popis pacienta - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené
Žák: - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - přednese krátký projev;	**Tvorba komunikátu** - druhy řečnických projevů - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů

OBLAST: PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - má přehled o denním tisku a tisku podle svých zájmů; - má přehled o knihovnách a jejich službách;	**Informatická výchova** - knihovny a její služby, noviny, časopisy a jiná periodika, internet

	OBLAST: ESTETICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; - rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů; - postihne sémantický význam textu; - interpretuje text a debatuje o něm;	**Práce s literárním textem** - základy teorie literatury - literární druhy a žánry ve vybraných dílech české a světové literatury - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti

ANGLICKÝ JAZYK

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	2	2	2	6
roční	64	64	64	192

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Hlavním cílem předmětu je vést žáky ke komunikaci v anglickém jazyce v různých každodenních situacích osobního i pracovního života, a to jak ve psané, tak v mluvené formě. Obsahem předmětu jsou všeobecná i odborná témata, která mají žáky připravit na běžnou a plynulou komunikaci a vybavit je adekvátní slovní zásobou v daných oblastech.

Žákům jsou zprostředkovávány informace o světě, zejména o anglicky mluvících zemích a jejich tradicích, historii či geografii, což žáky učí vnímavosti vůči jiným kulturám a schopnosti užívat různé způsoby dorozumění s mluvčími těchto kultur. V afektivní oblasti vede výuka žáky k porozumění tradicím, zvykům a hodnotám anglosaských národů a vytvoření si respektujícího, ideálně pozitivního, vztahu k těmto zemím. Žáci rozvíjejí produktivní i receptivní jazykové schopnosti a jsou během hodin vedeni k dialogu o různých tématech, čímž jsou připravováni na otevřený dialog s chápajícím a tolerantním postojem v běžném životě. Předmět směřuje k osvojení kvalitní úrovně jazykových znalostí a komunikativních dovedností, která odpovídá výstupní úrovni A2+ podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Výuka probíhá formou jednohodinové či dvouhodinové vyučovací jednotky vždy s konkrétním zaměřením a je realizována v běžné učebně. Tvoří ji jak výklad gramatických jevů, tak faktografických informací souvisejících s konverzačními tématy a reáliemi anglicky mluvících zemí. Pro procvičení všech 4 jazykových dovedností (psaní, čtení, poslech, mluvení) jsou do hodin zahrnována ústní i písemná gramatická a lexikální cvičení, práce s textem, poslech, diktáty nebo dialogy. V hodinách jsou využívány multimediální techniky jako poslech, videa, prezentace práce s textem, diskuse ve dvojicích, při komplexnějších tématech též skupinová práce. Využívány jsou také různé didaktické hry a aktivizační metody, některá témata jsou zpracovávána formou kooperativního vyučování. V některých případech je naopak kladen důraz na samostatnou tvůrčí činnost žáků, s ohledem na charakter učiva.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

Žáci jsou hodnoceni na základě všech čtyř produktivních a receptivních dovedností. Je hodnocen jejich ústní projev (např. během rozhovorů dvojicích) i písemný projev (zejména kratší slohové práce), výsledky souhrnných testů, referáty z vybraných témat, schopnost interakce se spolužáky a s učitelem, výstupy z drobných skupinových projektů či dobrovolné úkoly. Klasifikace vědomostních testů, referátů, písemných a slohových prací je hodnocena známkou ze stupnice 1-5.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Předmět anglický jazyk přispívá z největší části k rozvoji **komunikativní kompetence žáků** tím, že jsou cíleně vystavováni komunikačním situacím. Jsou tak rozvíjeny jejich řečové dovednosti, které postupně vedou ke schopnosti se souvisle a smysluplně vyjadřovat. Předmět posiluje jazykový cit žáků a umožňuje jim volit vhodné jazykové prostředky pro různé životní situace. Žáci jsou díky tomuto rozvoji schopni adekvátně komunikovat v osobním i profesním životě, zejména pak s budoucími klienty.

Dále je rozvíjena **sociální a personální kompetence**, a to zejména během práce ve dvojicích. Žáci jsou takto vedeni ke spolupráci, kde spolu často diskutují a vyměňují si tak různé pohledy a názory a učí se společně najít kompromis. Tím se učí fungovat v kolektivu a ve společnosti a zároveň tak poznávají sebe sama. V nemalé míře je zahrnuta také **kompetence k učení** a **kompetence k řešení problémů**, které jsou rozvíjeny v rámci běžných úkonů v hodinách, jelikož cizí jazyk pro žáky přirozeně představuje určitý problém, se kterým se musí vypořádat (např. jazyková bariéra při nedostatečné slovní zásobě). Zároveň je žákům neustále poskytováno mnoho podnětů k rozvoji učení v nejrůznějších formách a jejich jazyková znalost se tak neustále rozvíjí.

Předmět anglický jazyk také významně přispívá k rozvoji **kompetence občanského a kulturního povědomí žáků**. Vede je k seznámení se a následnému zvýšení zájmu o anglosaskou kulturu, popřípadě její literaturu, umění, historii a tradice. Seznámení se s kulturou anglicky mluvících zemí vede žáky k hlubšímu uvědomění si kultury vlastní a schopnosti porovnávat a nacházet souvislosti mezi českou a anglosaskou kulturou. Předmět tak přirozeně rozvíjí zájem žáků cestovat, poznávat nové země a přemýšlet v širším měřítku.

Z oblasti **odborných kompetencí** je rozvíjena především schopnost žáků **usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb.** Žáci jsou v rámci hodin vedeni k upevňování morálních hodnot a rozvoji svědomité práce, a to zejména v oblasti komunikace s klienty a dalšími náležitostmi s ní souvisejícími.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Předmět přispívá k rozvoji PT Občan v demokratické společnosti a Člověk a svět práce. PT **Občan v demokratické společnosti** je zahrnuto rozvojem schopnosti žáků komunikovat, řešit konflikty, popřípadě vyjednávat nebo nacházet kompromisy. Žáci jsou seznamováni s anglosaskou kulturou, společností a historií. Poznávají také vlastní kulturu na základě srovnání s kulturou anglosaskou, což je vede k hlubšímu přemýšlení o nastavení české společnosti a jejích hodnotách. Na základě porovnávání obou kultur je prohlubována tolerance žáků a také povědomí o hodnotách, svobodě, morálce atd. PT **Člověk a svět práce** je rozvíjeno zejména v tématu *Komunikace s klientem ve zdravotnickém* zařízení, kdy jsou žáci vedeni k nalezení vlastního přístupu k budoucí profesní kariéře a učí se správně a profesionálně komunikovat s klientem. Jsou rozvíjeny jak jejich komunikační dovednosti, tak schopnost (sebe)prezentace. Celková povaha předmětu vede k otevřenosti vůči celoživotnímu učení a rozvoji.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Český jazyk	Poznávání cizího jazyka na základě komparace gramatických i stylistických jevů mateřského jazyka. Porovnání jazyků v oblasti ustálených slovních spojení, frází apod.
Základy biologie a ekologie	Zejména v oblasti terminologie související s anatomií člověka či témat týkajících se ekologie. V rámci předmětu jsou žáci seznamováni s anglickými ekvivalenty.
Somatologie	Propojení znalosti odborné terminologie ze somatologie a odpovídajících anglických ekvivalentů s využitím v praxi.
Etika	Propojení jazykových dovedností se společenskými dilematy či otázkami formou diskusí nebo dialogů a rozhovorů ve dvojicích.
Psychologie a komunikace	V rámci vybraných témat souvisejících s komunikací s klientem a její realizací v anglickém jazyce na adekvátní úrovni.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 2 hodiny týdně	OBLAST: Řečové dovednosti	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: **Čtení:** - čte s porozuměním přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace; -dokáže vyhledat jednoduché informace z textu; **Psaní:** -dokáže napsat krátké a jednoduché popisy osobních zážitků, událostí, osob, místa apod.; - přeloží jednodušší text a používá slovníky (i elektronické); - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu; **Mluvení:** - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - zapojí se do jednoduššího hovoru s menší přípravou; -dokáže se zeptat na základní informace a také je sdělit; **Poslech:** - rozumí instrukcím během výuky; - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace;	**Čtení** - práce s textem - jednoduchý překlad **Psaní** - výpisky hlavních myšlenek z textu - základní informace o osobách **Mluvení** **-** zaměřené situačně a tematicky - didaktické hry -dialogy ve dvojicích **Poslech** -porozumění uzpůsobeným monologům i dialogům

OBLAST: Jazykové prostředky	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti; -rozlišuje základní zvukové prostředky anglického jazyka; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce (předpony tvořící zápor, koncovka tvořící průběhovou formu apod.); -v mluveném projevu dodržuje základní gramatická pravidla a je schopen opravit jednodušší chybu.	**Výslovnost** **Gramatika (tvarosloví a větná skladba)** **Grafická podoba jazyka, pravopis** **Slovní zásoba a její tvoření**
OBLAST: Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům; - řeší pohotově a vhodně každodenní snadno předvídatelné řečové situace; - domluví se v běžných situacích; -získá i poskytne informace v jednoduchém rozhovoru.	**Základní osobní údaje** **Národnosti, země světa** **Časové údaje, čísla, dny v týdnu** **Rodina** **Lidské tělo a zdraví** **Péče o zdraví, hygiena** **Volný čas a denní rutina** **Jídlo a nápoje**

2. ROČNÍK – 2 hodiny týdně	OBLAST: Řečové dovednosti	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: **Čtení:** - čte s porozuměním přiměřené texty, orientuje se v textu; - přeloží uzpůsobený text a používá slovníky; **Psaní:** **-** jednoduše zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří jednoduchý text na známé téma; **Mluvení:** -reaguje komunikativně správně v běžných životních situacích a jednoduchých pracovních situacích v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků; -vypráví jednoduché příběhy; -zapojí se do hovoru; **Poslech:** -dokáže porozumět informacím týkajícím se každodenního života; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení, jedná-li se o všeobecně známý přízvuk.	**Čtení** - práce s textem - jednoduchý překlad **Psaní** - výpisky hlavních myšlenek z textu - základní informace o osobách **Mluvení** **-** zaměřené situačně a tematicky - didaktické hry -dialogy ve dvojicích **Poslech** -porozumění uzpůsobeným monologům i dialogům

OBLAST: Jazykové prostředky	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti; -rozlišuje základní zvukové prostředky anglického jazyka; -vhodně aplikuje vybranou slovní zásobu ze svého oboru; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; -používá běžné gramatické prostředky a vzorce v rámci snadno předvídatelných situací; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Výslovnost** **Gramatika (tvarosloví a větná skladba)** **Grafická podoba jazyka, pravopis** **Slovní zásoba a její tvoření**
OBLAST: Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života i k tématům z oblasti odborného zaměření studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností; - domluví se v běžných situacích; - získá i poskytne informace v jednoduchém rozhovoru; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	**Popis místa bydlení** **Doprava a cestování** **Služby, nakupování, móda a oblečení** **Média, různé komunikační situace** **Komunikační situace s klientem ve zdravotnickém zařízení** **Příroda a počasí**

3. ROČNÍK – 2 hodiny týdně

OBLAST: Řečové dovednosti

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: **Čtení:** - dokáže shrnout text; -do značné míry samostatně čte a chápe smysl textu; **Psaní:** -dokáže napsat srozumitelný text týkající se vybraného tématu; -dokáže shrnout, skloubit a zhodnotit informace z více zdrojů; **Mluvení:** - vyjadřuje se plynule v běžných, předvídatelných situacích; - vyřeší většinu běžných předvídatelných situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; -vyjadřuje se srozumitelně k probíraným tématům -dokáže se spontánně zapojit do hovorů týkajících se známých témat; **Poslech:** -rozumí spisovné i nespisovné řeči, živé i vysílané na známá témata, se kterými se běžně setkává; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem.	**Čtení** -práce s textem odborným i uměleckým - komplexnější překlad **Psaní** -shrnutí a parafráze textu -práce s různými zdroji **Mluvení** **-**zaměřené situačně a tematicky -role play -didaktické hry -dialogy ve dvojicích **Poslech** -porozumění autentickým monologům i dialogům -parafráze informací

OBLAST: Jazykové prostředky

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - komunikuje s vekou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; - používá vhodné opisné prostředky v neznámých situacích; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby.	**Výslovnost** **Gramatika (tvarosloví a větná skladba)** **Grafická podoba jazyka, pravopis** **Slovní zásoba a její tvoření**

OBLAST: Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života i k tématům z oblasti odborného zaměření studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci.	**Práce a zaměstnání** **Česká republika** **Spojené království** **Spojené státy** **Austrálie a Nový Zéland** **Komunikace s klientem ve zdravotnickém zařízení** **Odborná terminologie**
OBLAST: Poznatky o zemích	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech anglofonních zemí a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země.	**Vybrané poznatky o anglicky mluvících zemích** -literatura, kultura, tradice a zvyklosti -geografie, historie (ve stručnosti) **Informace za sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o ČR** -porovnání kultur

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	1	1	1	3
roční	32	32	32	96

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecným cílem tohoto předmětu je připravit žáky na aktivní občanský život v moderní demokratické společnosti. V rámci předmětu je také cílem pozitivně ovlivnit hodnotovou orientaci žáků, tak aby se stávali podpůrnými články společnosti. Tím je myšleno, aby se v citlivosti snažili porozumět všem společenským tématům a záležitostem a nezaujímali zjednodušené či extremistické postoje. Žáci se v rámci předmětu učí diskutovat s respektem vůči druhým, uvědomují si vlastní identitu a popisují si, jak se nenechat manipulovat. Předmět Základy společenských věd je prostorem pro zdravý osobnostní (hodnotový) růst žáků.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Výuka probíhá formou jednohodinové vyučovací jednotky vždy s konkrétním zaměřením. Nejčastěji využívanými metodami výuky jsou vyprávění učitele, výklad, rozhovor, práce s textem, aktivizační metody, práce s projekty a psaní esejí a odborných textů. Mezi formy práce pak patří převážně hromadná výuka, skupinová práce, individuální výuka a samostatná práce.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

V hodnocení žáků je zohledňováno hlubší porozumění probíraných oblastí. Žáci v průběhu roku vypracovávají projekty, píší eseje a to jak samostatně, tak v rámci skupinové práce. Zásadní oblastí hodnocení je též vlastní aktivita studentů.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

V rámci předmětu mají studenti možnost vyzkoušet si různé techniky pro učení a práce s informacemi (např. vypracovávání myšlenkových map, pořizování poznámek apod.). Skrze volbu učebních témat a střídání výukových metod je snahou budovat pozitivní vztah k celému procesu učení a sebevzdělávání. Předmět má celkově pomáhat studentům zorientovat se na trhu práce a znát možnosti svého dalšího vzdělávání a povolání. V rámci předmětu je snahou významně rozvíjet **kompetenci k učení**.

Významná část výuky probíhá v rámci prací ve skupinách. Žáci se tak učí nacházet své role v rámci týmů a učí se spolupracovat. Při vyhledávání informací se žáci učí volit vhodné zdroje a ověřovat relevanci informací. V rámci předmětu se tedy rozvíjí i **kompetence k řešení problémů**.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Předmět přispívá k aplikaci zejména průřezového tématu **Občan v demokratické společnosti**. Základem výuky předmětu je předpoklad, že lidé jsou si rovni a každý má právo formulovat vlastní názor. Žáci jsou vedeni ke smělosti názor formulovat, diskutovat s učitelem i ostatními spolužáky. Jsou také vedeni k vyslechnutí názoru druhého a vhodné přiléhavé reakci, i v případě nesouhlasu. Skrze různá společenská témata jsou žáci vedeni k tomu, pokládat si zásadní otázky a hledat na ně odpovědi. Žáci se učí komunikovat s respektem a nemanipulovat.

Další aplikované téma je **Člověk a životní prostředí**. Žáci se učí přemýšlet o souvislostech různých jevů a příčinách a faktorech ovlivňujících globální problémy tak, aby nezaujímali k tématice ani zjednodušené radikalizované názory a postoje, zároveň nebyli k problémům ani lhostejní. Učí se rozlišovat mezi osobní a společenskou rovinou přístupu ke globálním problémům. Žáci se ve výuce učí jak být dobrými správci prostředí, ve kterém žijí, a ne pouhými konzumenty. Do určité míry je také rozvíjeno téma **Člověk a svět práce**, kdy se žáci v rámci hodin učí přebírat odpovědnost za své názory a jednání, sdílí představy o svém budoucím směřování. Seznamují se také s tím, jak funguje trh práce. Žáci se v rámci předmětů učí také prezentovat zbytku spolužáků zadané téma a učí se tak slušně a uměřeně mluvit před lidmi.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Matematika a ekonomika	Člověk a hospodářství – mzdy, daně, rozpočet jednotlivce a rodiny.
Etika	Vztah většiny a menšin ve společnosti, postavení mužů a žen ve společnosti, víra a ateismus, náboženství a církve.
Psychologie a komunikace	Člověk a právo – manželství a rodičovství, násilí v blízkých vztazích, pomoc a řešení.
Český jazyk a literatura	Důležitost kultury pro život člověka.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 1 hodina týdně	OBLAST: ČLOVĚK V LIDSKÉM SPOLEČENSTVÍ	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z médií, jak jsou lidé v současné české společnosti rozvrstveni z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení; vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu…); - dovede aplikovat zásady slušného chování v běžných životních situacích; - uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot; - uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti; - dovede sestavit fiktivní odpovědný rozpočet životních nákladů; - na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníkem některé z menšin; - vysvětlí na příkladech osudů lidí (např. civilistů, zajatců, Židů, Romů, příslušníků odboje), jak si nacisté počínali na okupovaných územích; - uvede konkrétní příklady ochrany menšin v demokratické společnosti; - je schopen rozeznat zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (např. v médiích, v reklamě, jednotlivými politiky); - na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti (rovnosti mužů a žen); - popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy; - vysvětlí, čím mohou být nebezpečné některé náboženské sekty nebo náboženská nesnášenlivost;	- lidská společnost a společenské skupiny, současná česká společnost, její vrstvy - odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - hospodaření jednotlivce a rodiny; - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, národy a národnosti; - většina a menšiny ve společnosti – klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití; - genocida v době druhé světové války, jmenovitě Židů, Romů, Slovanů a politických odpůrců; - migrace v současném světě, migranti, azylanti; - postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti; - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus;

2. ROČNÍK – 1 hodina týdně	OBLAST: ČLOVĚK JAKO OBČAN	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech, včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena; - uvede příklady jednání, které ohrožuje demokracii (sobectví, korupce, kriminalita, násilí …); - vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích (mediální obsahy) přijímat kriticky; - uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má občan ke svému státu a ostatním lidem povinnosti; - uvede nejvýznamnější české politické strany, vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby a proč se jich mají lidé zúčastnit; - popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran; - uvede příklady extremismu, např. na základě mediálního zpravodajství nebo pozorováním jednání lidí kolem sebe, vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné; - uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti; - uvede základní zásady a principy, na nichž je založena demokracie; - dovede debatovat o zcela jednoznačném a mediálně známém porušení principů nebo zásad demokracie; - v konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (tj. jednání, které je v souladu s občanskými ctnostmi) od špatného/nedemokratického jednání; - objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky;	- lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím; média (tisk, televize, rozhlas, internet), funkce médií, kritický přístup k médiím, média jako zdroj zábavy a poučení - stát a jeho funkce, ústava a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické strany, volby, právo volit, politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití; - základní hodnoty a principy demokracie

	OBLAST: ČLOVĚK A PRÁVO	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství; - uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; - dovede reklamovat koupené zboží nebo služby; - dovede z textu fiktivní smlouvy běžné v praktickém životě (např. o koupi zboží, cestovním zájezdu, pojištění) zjistit, jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva; - vysvětlí práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému; - dovede aplikovat postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání…);	- právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v ČR; právnická povolání (notáři, advokáti, soudcové) - právo a mravní odpovědnost v běžném životě; vlastnictví; smlouvy; odpovědnost za škodu - manželé a partneři; děti v rodině, domácí násilí - trestní právo: trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud), - kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech; kriminalita páchaná mladistvými
3. ROČNÍK – 1 hodina týdně	**OBLAST: ČLOVĚK A HOSPODÁŘSTVÍ**	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	- vysvětlí, co má vliv na cenu zboží; - dovede vyhledat nabídky zaměstnání, kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti; - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva; - dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech; - dovede si zřídit peněžní účet, provést bezhotovostní platbu, sledovat pohyb peněz na svém účtu; - dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám; - vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění;	- trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, cena) - hledání zaměstnání, služby úřadů práce - nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace - vznik, změna a ukončení pracovního poměru - povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele - druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu - peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk - mzda časová a úkolová - daně, daňové přiznání - sociální a zdravotní pojištění - služby peněžních ústavů - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům

	- dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudit, zda jsou konkrétní služby pro něho únosné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné; - vysvětlí, jak je možné se zabezpečit na stáří; - dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci; - vysvětlí důsledky nesplácení úvěrů a navrhne možnosti řešení tíživé finanční situace své, či domácnosti;	
	OBLAST: ČESKÁ REPUBLIKA, EVROPA A SVĚT	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	- dovede najít ČR na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy; - popíše státní symboly; - vysvětlí, k jakým nadnárodním uskupením ČR patří a jaké jí z toho plynou závazky; - uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých (včetně lokalizace na mapě); - na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace; - uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy), lokalizuje na mapě ohniska napětí v soudobém světě; - popíše, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům; - na příkladu (z médií nebo z jiných zdrojů) vysvětlí, jaké metody používají teroristé a za jakým účelem.	- současný svět: bohaté a chudé země, velmoci; ohniska napětí v soudobém světě - ČR a její sousedé - české státní a národní symboly - globalizace - globální problémy - ČR a evropská integrace - nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě

ETIKA

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	1	1	1	3
roční	32	32	32	96

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Předmět svým zaměřením míří především do vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí. Jedním z cílů předmětu je napomoci k usazení vlastní identity žáka a osobního přijetí. Mezi další cíle patří vést žáky k prosociálnímu chování, posilovat jejich schopnost empatie i schopnost rozhodování v klidných i vypjatých obdobích života. Mezi dílčími cíli budujeme schopnost vést a přispívat do svobodné společenské diskuse při respektování jejích pravidel.

Předmět je bezpečným prostředím pro výměnu názorů žáků na důležitá celospolečenská témata současného světa s přihlédnutím k historickému i širokému světovému kontextu. Žáci se v předmětu seznamují se základními pojmy praktické filosofie, etiky a jejími významnými teoretiky napříč historickými obdobími.

Předmět významně přispívá k rozvoji komunikativních kompetencí žáků, schopnosti formulovat a prezentovat svůj úhel pohledu podložený relevantními a ověřenými fakty. V neposlední řadě se věnuje problematice chování a vystupování žáka v rámci sociálních rolí a jeho následném možném zaměstnání – profesní etika.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Výuka probíhá formou jedné vyučovací jednoty, při které jsou střídány různé formy a metody výuky. Žáci při vyučování často sedí v kruhu nebo jiných uspořádáních podporujících otevřenou komunikaci. Častou formou výuky je skupinová práce.

Učitel vede se žáky řízené i neřízené rozhovory na různá etická a společenská témata, zařazuje diskusi, při které aktivizuje jednotlivé žáky a podporuje jejich aktivní zapojení. Obvyklou metodou je také práce s textem pojednávajícím o aktuální či historické události v souvislosti s tématem výuky, o který se následná opírá následná diskuse. Využívané jsou také aktivity zaměřené na rozvoj zdravého klimatu třídy, efektivní spolupráce, konstruktivní komunikace (včetně poskytování zpětné vazby) a důvěry ve třídě.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

Hodnocení žáků se opírá především o vypracování esejů a skupinových prací, jejichž součástí je také hodnocení vlastního pracovního procesu jednotlivých členů skupiny. Učitel při hodnocení může zohlednit aktivitu žáka přímo ve vyučování – připravenost na jednotlivé hodiny, zapojení do diskusí, spolupráce s ostatními. Práce žáků jsou hodnoceny škálou 1-5.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Předmět **etika** se nejvíce podílí na rozvoji **sociálních a personálních kompetencí** tím, že podporuje žákovo zdravé sebevědomí, vede jej k reálnému pohledu na sebe sama, na uvědomění si vlastních silných i slabých stránek. Podporuje žáky v kritickém posuzování zjišťovaných informací, práci v týmu a podílení se na realizaci společných pracovních i jiných činností. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, dále přispívá ke schopnosti nepodléhat vlastním předsudkům.

Důležitou oblastí jsou rovněž **občanské kompetence a kulturní povědomí**, v jejichž rámci si žáci osvojují dovednost samostatně a odpovědně jednat nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném, respektovat osobnost druhých lidí stejně jako jejich práva, dodržovat zákony a etické normy naší společnosti.

V neposlední řadě předmět přispívá k rozvoji **komunikativních kompetencí žáků**, především skrze vedené a realizované diskuse na daná problematická témata. Žáci si osvojují dovednost vyjadřovat se přiměřeně a vhodně k vzhledem k určité komunikační situaci, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle a v písemné formě navíc přehledně a jazykově správně. Žáci se aktivně zapojují do diskusí, formulují a obhajují své názory a postoje a vyjadřují je v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

V rámci **odborných kompetencí** předmět napomáhá k vytváření **předpokladů pro sebereflexi a sebehodnocení** a seznamuje žáky s dovednostmi potřebnými pro vyrovnání se s náročností zvoleného povolání a se stresem.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Předmět rozvíjí PT **Občan v demokratické společnosti**, vede žáky ke schopnosti morálních úsudků, vědomí společenských norem a jejich zákonné i morální podmíněnosti. Směřuje žáky k tomu, aby byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení, aby kriticky hodnotili předkládané informace a nepodléhali efektu prvního dojmu a aby dokázali citlivě diskutovat s ostatními lidmi i o společensky citlivých tématech při podmínce zachování pravidel svobodné diskuse.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si vážili materiálních a především duchovních hodnot naší společnosti, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovávat pro budoucí generace. Částečně tato oblast souvisí s PT ***Člověk a svět práce***, podporuje totiž schopnost žáka přijmout odpovědnost při rozhodování a komunikační a sebeprezentační dovednosti spojené se zdravím pohledem sama na sebe.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Ošetřovatelská péče	Péče o pacienta z jiné kultury, respektující přístup k pacientovi, etické kodexy ve zdravotnictví.
Klinická propedeutika	Problematika „milostivé lži“, eutanazie.
Základy společenských věd	Minority ve společnosti, specifické menšinové skupiny. Rasismus, xenofobie a respekt.
Psychologie a komunikace	Principy a zásady slušné a uměřené komunikace. Komunikace se specifickými skupinami klientů.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 1 hodina týdně

OBLAST: ÚVOD DO ETIKY A MORÁLKY

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - vysvětlí pojmy filosofie a etika (praktická filosofie) - uvede příklady, kde můžeme etické myšlení používat - definuje předmět filosofie a praktické filosofie - popíše, v čem mu v životě poznatky předmětu mohou pomáhat - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie filozofická etika; - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva.	**Filosofie, praktická filozofie, etika** - předmět zkoumání filosofie a etiky - základní etické pojmy (mrav, morálka, normy, hodnoty, potřeby apod.)

OBLAST: PRAKTICKÁ FILOSOFIE A JÁ – POZNÁVÁM SÁM SEBE

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - zkoumá a hodnotí sám sebe, je schopen reflexe svého i cizího jednání - popíše morálně náročné rozhodování - vysvětlí vliv prostředí na vlastní osobnost - popíše způsob svého rozhodování v morálně napjatých situacích běžného života - vytvoří žebříček důležitých osobních životních hodnot	**Problematika svobodné vůle, rozhodování, hodnoty** - svobodná vůle, její meze a důsledky pro praktický život člověka - volní procesy rozhodování, vlivy na rozhodovací proces - příklady eticky náročných situací a jejich modelové řešení - proximity principle, Maslowova pyramida potřeb - vlastní životní hodnoty, jejich hledání, pojmenování a vliv společnosti

OBLAST: PRAKTICKÁ FILOSOFIE A JÁ – PREZENTUJI SÁM SEBE

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - nahlíží sama sebe jako osobnost, která se součástí společenských skupin - posoudí vliv společnosti, kultury a vrstevnické skupiny na vlastní uvažování a jednání - zhodnotí své chování a vystupování v rámci vrstevnické skupiny - na příkladu popíše pozitivní a negativní vliv jedince na prostředí	**Osobní hodnoty uprostřed společnosti** - dynamické procesy utváření společnosti, spol. a zájmových skupin - vliv společnosti na vývoj jedince a vliv jedince na vývoj společnosti - výrazné osobnosti, které ovlivnili svět (jejich společné charakterové vlastnosti) - pozitivní a negativní společenské vlivy - multiperspektivita společenských norem (nelegitimní, až nelidské zákony)

	Žák: **-** kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu, dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu	**Stereotypní uvažování o světě** - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama
	Žák: - vytvoří formálně i obsahově správnou argumentační esej na zadané téma - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty;	**Argumentační esej** - struktura a způsob psaní argumentační eseje - hledání kauzality dějů ve společnosti (pojmenovávání příčin a hledání důsledků jednání)
	OBLAST: AKTUÁLNÍ ETICKÉ OTÁZKY – SVOBODNÁ DISKUSE	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - se aktivně účastní svobodné diskuse, formuluje její pravidla, přispívá svými argumenty, reaguje na ostatní - se zajímá o aktuální společenská etická témata - identifikuje běžné argumentační fauly a varuje se jich - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem; - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění.	**Svobodná diskuse** - pravidla svobodné diskuse - vedení a účast na svobodné diskusi v rámci vrstevnické skupiny - argumentační fauly (útok na osobu protiřečníka, argumentace kruhem, argumentace pomocí emocí, fádní zobecnění apod.) *Jednotlivé diskusní bloky jsou do výuky zařazovány na základě jejich společenské aktuálnosti. Témata jsou vybírána se zřetelem společenské vážnosti.*

2. ROČNÍK – 1 hodina týdně

OBLAST: FILOZOFICKÉ POHLEDY NA ETICKÉ PROBLÉMY

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - na příkladech uvede změny v chápání smyslu lidského života - posoudí přínosy jednotlivých směrů pro vlastní chápání života ve spol.	**Historické pohledy na hledání „obecného a lidského dobra, smyslu života“** - antická filosofie (Platon, Aristoteles atd.) - křesťanská etika - Hobbes, Locke, Rousseau - Utilitarismus, Pragmatismus a další filozofické směry

OBLAST: ČLOVĚK V LIDSKÉM SPOLEČENSTVÍ

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu	**Člověk ve vztazích se svým okolím** - partnerské vztahy, lidská sexualita
Žák: - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení; - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění; - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace.	**Člověk jako součást okolní společnosti** - společnost tradiční, moderní, postmoderní - hmotná a duchovní kultura - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha ve společnosti - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti
Žák: - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě; - debatuje o pozitivech i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí.	**Rasy, etnika, složení a diverzita společnosti** - rasy, etnika, národy a národnosti - majoritní a minoritní společenské skupiny a jejich vzájemná koexistence - multikulturní soužití v globalizovaném světě – migrace, migranti a azylanti
Žák: - objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus.	**Víra a ateismus** - náboženství a církve (v ČR i celosvětově), náboženská hnutí, sekty - náboženský fundamentalismus

	OBLAST: AKTUÁLNÍ ETICKÉ OTÁZKY – SVOBODNÁ DISKUSE	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - se aktivně účastní svobodné diskuse, formuluje její pravidla, přispívá svými argumenty, reaguje na ostatní - se zajímá o aktuální společenská etická témata - identifikuje běžné argumentační fauly a varuje se jich - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem; - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění.	**Svobodná diskuse** - pravidla svobodné diskuse - vedení a účast na svobodné diskusi v rámci vrstevnické skupiny - argumentační fauly (útok na osobu protiřečníka, argumentace kruhem, argumentace pomocí emocí, fádní zobecnění apod.) *Jednotlivé diskusní bloky jsou do výuky zařazovány na základě jejich společenské aktuálnosti. Témata jsou vybírána se zřetelem společenské vážnosti.*

3. ROČNÍK – 1 hodina týdně

OBLAST: ČLOVĚK V LIDSKÉM SPOLEČENSTVÍ

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - na příkladech uvede možnosti a důsledky svobody jedince v demokracii - na příkladných současných kauzách ukáže porušování, či dodržování lidských práv - popíše funkci státu v oblasti utváření morálních norem a rizika s tím spojená.	**Svoboda jedince, lidská práva, soukromé vlastnictví, funkce státu** - dopad jmenovaných institucí na přemýšlení člověka a fungování společnosti - základní přehled konstituce jednotlivých fenoménů „západní civilizace“
Žák: - vyjmenuje jednotlivé světové kulturní okruhy - posoudí vliv globalizace na společnost, jejíž je součástí	**Západní civilizace v kontaktu s ostatními civilizacemi** - mezikulturní výměna, obohacení a vlivy - globalizace a její vliv na společenské změny

OBLAST: PROFESNÍ ETIKA

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - aplikuje základní profesní etické principy do svého chování a vystupování - reflektuje své konání vůči dalším lidem z hlediska své profese - zkoumá vlastní reakce na konkrétní podněty v rámci prof. komunikace - vysvětlí pojmy mobbing, bossing, nerespektující a násilné chování a popíše způsoby, jak se bránit, pomoci druhému a kam se obrátit pro pomoc v případě kontaktu s takovým chováním - reflektuje vlastní sklony ke zkratkovitému, stereotypnímu a předsudečnému uvažování a učí se podle něj nejednat - popíše některé z pozitivních a negativních společenských vlivů a jevů a zamýšlí se nad jejich příčinami a důsledky	**Etika v pomáhajících profesích** - problematika konfliktu (interpersonální, intrapersonální), konflikty na pracovišti - mobbing, bossing, nerespektující a násilné chování - jednání a vystupování vůči specifickým skupinám klientů - pozitivní a negativní společenské vlivy a jevy

OBLAST: MORÁLNÍ VÝVOJ JEDINCE	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - popíše rozdíl mezi heteronomní a autonomní morálkou - zná teorie morálního vývoje člověka a rozumí tomu, jaké limity člověk v jednotlivých fázích vývoje má - rozumí tomu, jaké chování je přiléhavé a vhodné pro děti v jednotlivých fázích vývoje	**Teorie morálního vývoje** - heteronomní a autonomní morálka - morální vývojová stádia dle L. Kohlberga, J. Piageta - morální vývoj dítěte, jeho limity
OBLAST: MORÁLNÍ DILEMATA SOUČASNÉHO I MINULÉHO SVĚTA	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - popíše které společenské hodnoty jsou v této době v krizi a jaká jsou možná východiska řešení či zmírnění těchto krizí - popíše možné příležitosti vyplývající z krizí - popíše možné hrozby vyplývající z krizí	**Krize společenských hodnot v postmoderní době** - krize rodinná, krize sociální, krize ekonomická, krize identity, politická krize - krize jako příležitost i jako hrozba
OBLAST: AKTUÁLNÍ ETICKÉ OTÁZKY – SVOBODNÁ DISKUSE	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - se aktivně účastní svobodné diskuse, formuluje její pravidla, přispívá svými argumenty, reaguje na ostatní - se zajímá o aktuální společenská etická témata - identifikuje běžné argumentační fauly a varuje se jich - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem; - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění.	**Svobodná diskuse** - pravidla svobodné diskuse - vedení a účast na svobodné diskusi v rámci vrstevnické skupiny - argumentační fauly (útok na osobu protiřečníka, argumentace kruhem, argumentace pomocí emocí, fádní zobecnění apod.) *Jednotlivé diskusní bloky jsou do výuky zařazovány na základě jejich společenské aktuálnosti. Témata jsou vybírána se zřetelem společenské vážnosti.*

OBLAST: PÉČE O ZDRAVÍ	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví;	**Zdraví** - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama

FYZIKA

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	1	0	0	1
roční	32	0	0	32

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Cílem fyzikálního vzdělávání je dovést žáky k hlubšímu a komplexnímu pochopení fyzikálních jevů a zákonů. Vzdělávání rozvíjí u žáků schopnost logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché fyzikální problémy. Žáci jsou vedeni k využívání fyzikálních poznatků a dovedností v praktickém životě v různých situacích. Vyučování směřuje k tomu, aby žáci rozvíjeli své schopnosti vyhledávat a interpretovat informace, zaujímat k nim stanovisko a obhajovat své závěry. Žáci jsou vedeni k pohledu na fyziku jako jednu z přírodních věd, které jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se.

Vyučování fyziky rozvíjí a prohlubuje vědomosti získané na ZŠ. Učivo zahrnuje základní poznatky z většiny oblastí fyziky a je kladen důraz na jejich porozumění a aplikaci v běžném životě.

V afektivní oblasti směřuje fyzikální vzdělávání k tomu, aby se žáci zamýšleli nad otázkou vzniku Vesmíru a původu fyzikálních zákonů a jevů. Žáci rozvíjí schopnosti vést odbornou diskuzi, přinášet logické argumenty a obhajovat své závěry. Žáci jsou podporováni k celoživotnímu vzdělávání ve fyzice.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Ve výuce fyziky převládá hromadné vyučování, je ale často střídáno skupinovou i samostatnou prací. Jsou zohledňovány individuální vzdělávací potřeby žáků.

V realizaci výuky je využíváno jak tradičních metod (výklad), tak moderních výukových metod (fyzikální pokusy a měření, názorně-demonstrační metody atd.). Žáci jsou podporování v osvojování různých technik samostatného učení a vyhledávání informací vedoucích k řešení fyzikálních úloh.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

Při hodnocení předmětu je kladen důraz na porozumění učivu a využívání vyhledaných informací při řešení přiměřeně náročných fyzikálních úloh. Hodnocen je ústní i písemný projev a přihlíží se též k aktivitě žáka ve vyučování. Pozornost je věnována i schopnosti využívat odbornou terminologii a výstižně formulovat své myšlenky.

Hodnocení probíhá známkou 1-5 a je doplňováno slovním hodnocením.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Vyučování fyziky vede k rozvoji **kompetence k učení.** Žák získává pozitivní vztah k učení a celoživotnímu vzdělávání. K učení využívá různé informační zdroje a hledá souvislosti mezi získanými poznatky a je veden ke snaze porozumět probíranému učivu. Dále předmět přispívá k rozvoji **kompetence k řešení problémů.** Žák se naučí plánovat si jednotlivé kroky vedoucí k vyřešení problému, či splnění zadaného úkolu. Zvolí si vhodné prostředky k dosažení předem vytyčených cílů a využívá již získaných poznatků. Žák je při týmové práci schopen spolupracovat, při individuálních činnostech pracovat samostatně. Žák se při nezdaru nenechá odradit, ale hledá jiné způsoby vedoucí k vyřešení problému. Rozvíjena je také **komunikativní kompetence.** Žák srozumitelně prezentuje své myšlenky a výsledky příkladů a pokusů. **Matematickou kompetenci** žák získává při řešení fyzikálních příkladů, kdy využívá vhodných fyzikálních vztahů a používá správné jednotky. Žák kriticky hodnotí výsledky svých výpočtů a posoudí, jestli výsledné hodnoty mohou odpovídat realitě. Žák se orientuje v různých formách grafického znázornění (tabulkách, diagramech, grafech, schématech apod.). Žák aplikuje matematické postupy při řešení fyzikálních úloh.

Dále předmět rozvíjí **kompetenci k využívání informačních technologií.** Žák využívá informačních technologií k získávání poznatků vedoucích k řešení problémů nebo lepšímu pochopení učiva. Posuzuje věrohodnost jednotlivých internetových zdrojů.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Z průřezových témat má předmět největší přínos pro obsah PT **Člověk a životní prostředí.** Žák se učí poznávat okolní svět a rozumí důležitým fyzikálním zákonitostem. Posuzuje ekologické aspekty různých způsobů získávání elektrické energie.

Dále předmět přispívá k aplikaci PT **Informační a komunikační technologie.** Žák je schopen pracovat s internetem, získávat potřebné informace a kriticky hodnotit jejich věrohodnost.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Matematika	Využívání matematických postupů při řešení fyzikálních úloh (především úprava rovnic). Důležitost využívání základních jednotek při výpočtech. Vyhledávání důležitých hodnot v MFCh tabulkách.
Biologie	Propojování fyzikálních zákonů s poznatky o fungování přírody. Dopad různých způsobů získávání energie na životní prostředí. Využití optiky při korekci očních vad.
Informační a komunikační technologie	Využívání informačních technologií k získávání fyzikálních poznatků. Práce s textovými procesory a nástroji pro tvorbu prezentací při vypracovávání referátů na vybrané téma.
Chemie	Stavba látek a jejich fyzikálně-chemické vlastnosti. Stavba atomu a molekuly.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 1 hodina týdně		
	OBLAST: Mechanika	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - uvede příklady jednotlivých veličin, zná jejich značky, ovládá převody jednotek; -rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu	**Kinematika** -fyzikální veličiny a jednotky - hmotný bod -pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici
	Žák: -určí síly působící na těleso a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolávají; -použije Newtonovy pohybové zákony na příkladech z praxe; -určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; -vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie;	**Dynamika** -Síla a její účinky - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace, mechanická práce a energie, zákon zachování mechanické energie
	Žák: -určí výslednici sil působících na těleso;	**Mechanika tuhého tělesa** -posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa -skládání sil
	Žák: - aplikuje Pascalův a Archimedův zákon při řešení úloh;	**Mechanika kapalin a plynů** -vlastnosti tekutin, ideální kapalina -tlakové síly a tlak v tekutinách
	OBLAST: Molekulová fyzika a termika	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: -vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi; -vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy a způsobu její změny; -popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů;	-teplota a teplotní roztažnost látek -teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory -struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství

	-popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi;	
	OBLAST: Vesmír	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: -charakterizuje Slunce jako hvězdu; -popíše objekty ve sluneční soustavě; -zná příklady základních typů hvězd;	-Slunce, planety a jejich pohyb, komety -hvězdy a galaxie
	OBLAST: Fyzika atomu	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; -popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; -vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; -popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru;	-model atomu, laser -nukleony, radioaktivita, jaderné záření -jaderná energie a její využití
	OBLAST: Elektřina a magnetismus	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: -popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj;	**Elektrostatika** -elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče
	Žák: -popíše princip vedení elektrického proudu v kovovém vodiči;	**Stejnosměrný elektrický proud** -elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče, Ohmův zákon

	-řeší úlohy s elektrickými obvody s použití Ohmova zákona; -popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN;	
	Žák: -určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; -porozumí principu elektromagnetické indukce;	**Magnetické pole** -magnetické pole -magnetické pole elektrického proudu -elektromagnetická indukce
	Žák: -popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice; -zná velikost napětí ve spotřebitelské síti v ČR;	**Střídavý elektrický proud** **-**vznik střídavého proudu -přenos elektrické energie střídavým proudem
	OBLAST: Vlnění a optika	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: -charakterizuje pojmy: perioda, frekvence, amplituda -rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; -charakterizuje základní vlastnosti zvuku; -chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu; -charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlosti v různých prostředích; -řeší úlohy na odraz a lom světla; -řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad; - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření.	-mechanické kmitání a vlnění -zvukové vlnění -světlo a jeho šíření -optické soustavy (zrcadla a čočky, oko) -druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření

CHEMIE

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	0	1	0	1
roční	0	32	0	32

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Cílem chemického vzdělávání je dovést žáky k hlubšímu pochopení chemických zákonitostí a teorie o stavbě látek. Vzdělávání rozvíjí u žáků schopnost logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché chemické úlohy. Žáci jsou vedeni k využívání poznatků a dovedností z chemie v praktickém životě v různých situacích. Vyučování směřuje k tomu, aby žáci rozvíjeli své schopnosti vyhledávat a interpretovat informace, zaujímat k nim stanovisko a obhajovat své závěry. Žáci jsou vedeni k pohledu na chemii jako jednu z přírodních věd, které jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se.

Vyučování chemie rozvíjí a prohlubuje vědomosti získané na ZŠ. Učivo zahrnuje základní poznatky z většiny oblastí chemie a je kladen důraz na jejich porozumění a aplikaci v běžném životě. Výuka umožňuje žákům získat dovednosti, vědomosti a návyky o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami, které jsou součástí jejich každodenního života.

V afektivní oblasti výuka poukazuje na nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví a podporuje žáky v posuzování chemických látek z hlediska nebezpečnosti a vlivu na ostatní živé organismy. Žáci jsou motivování k celoživotnímu vzdělávání v chemii.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Ve výuce chemie převládá hromadné vyučování, je ale často střídáno skupinovou i samostatnou prací. Jsou zohledňovány individuální vzdělávací potřeby žáků.

V realizaci výuky je využíváno jak tradičních metod (výklad), tak moderních výukových metod (chemické experimenty, názorně-demonstrační metody atd.). Žáci jsou podporování v osvojování různých technik samostatného učení a vyhledávání informací vedoucích k řešení fyzikálních úloh.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

Při hodnocení předmětu je kladen důraz na porozumění učivu a využívání vyhledaných informací při řešení přiměřeně náročných chemických úloh. Hodnocen je ústní i písemný projev a přihlíží se též k aktivitě žáka ve vyučování. Pozornost je věnována i schopnosti využívat odbornou terminologii a výstižně formulovat své myšlenky.

Hodnocení probíhá známkou 1-5 a je doplňováno slovním hodnocením.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Vyučování chemie vede k rozvoji **kompetence k učení.** Žák získává pozitivní vztah k učení a celoživotnímu vzdělávání. K učení využívá různé informační zdroje a hledá souvislosti mezi získanými poznatky a je veden ke snaze porozumět probíranému učivu. Dále předmět přispívá k rozvoji **kompetence k řešení problémů.** Žák se naučí plánovat si jednotlivé kroky vedoucí k vyřešení problému, či splnění zadaného úkolu. Zvolí si vhodné prostředky k dosažení předem vytyčených cílů a využívá již získaných poznatků. Žák je při týmové práci schopen spolupracovat, při individuálních činnostech pracovat samostatně. Žák se při nezdaru nenechá odradit, ale hledá jiné způsoby vedoucí k vyřešení problému. Rozvíjena je také **komunikativní kompetence.** Žák srozumitelně prezentuje své myšlenky a výsledky příkladů a pokusů. **Matematickou kompetenci** žák získává při řešení chemických příkladů, kdy využívá již získaných poznatků a používá správné jednotky. Žák kriticky hodnotí výsledky svých výpočtů a posoudí, jestli výsledné hodnoty mohou odpovídat realitě. Žák aplikuje matematické postupy při řešení fyzikálních úloh.

Dále předmět rozvíjí **kompetenci k využívání informačních technologií.** Žák využívá informačních technologií k získávání poznatků vedoucích k řešení problémů nebo lepšímu pochopení učiva. Posuzuje věrohodnost jednotlivých internetových zdrojů.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Z průřezových témat má předmět největší přínos pro obsah PT **Člověk a životní prostředí.** Žák posuzuje bezpečnost chemických látek a jejich vliv na životní prostředí.

Dále předmět přispívá k aplikaci PT **Informační a komunikační technologie.** Žák je schopen pracovat s internetem, získávat potřebné informace a kriticky hodnotit jejich věrohodnost.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Matematika	Využívání matematických postupů při řešení chemických úloh (především úprava rovnic). Důležitost využívání základních jednotek při výpočtech. Vyhledávání důležitých hodnot v MFCh tabulkách.
Biologie	Chemické látky a jejich zastoupení v živé i neživé přírodě. Bezpečnost chemických látek a jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí.
Informační a komunikační technologie	Využívání informačních technologií k získávání poznatků z chemie. Práce s textovými procesory a nástroji pro tvorbu prezentací při vypracovávání referátů na vybrané téma.
Fyzika	Stavba látek a jejich fyzikálně-chemické vlastnosti. Stavba atomu a molekuly.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

2. ROČNÍK – 1 hodina týdně

OBLAST: Obecná chemie

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby; - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin; - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků; - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi; - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení; - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí; - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi;	- chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - směsi a roztoky - chemické reakce, chemické rovnice - výpočty v chemii

OBLAST: Anorganická chemie

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - vysvětlí vlastnosti anorganických látek; - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin; - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	- anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy a soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi

OBLAST: Organická chemie	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy; - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;	- vlastnosti atomu uhlíku - základ názvosloví organických sloučenin - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi
OBLAST: Biochemie	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky; - popíše vybrané biochemické děje.	- chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje

ZÁKLADY BIOLOGIE A EKOLOGIE

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	2	0	0	2
roční	64	0	0	64

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Cílem biologického vzdělávání je přispět k chápání přírodních jevů a jejich souvislostí v každodenním životě, učí žáky klást si otázky o okolním světě i o stavbě a fungování lidského těla a vyhledávat k nim relevantní informace. Žáci jsou vedeni k využívání přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě. Vyučování směřuje k tomu, aby se žáci učili pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje.

Vyučování biologie vede žáky k chápání vztahů člověka a životního prostředí, podporuje pochopení základních ekologických souvislostí a postavení člověka v přírodě. Důraz je kladen na pochopení přírodních zákonů a jejich respektování. Je rozvíjen pozitivní vztah žáka k životnímu prostředí a životu vůbec.

V afektivní oblasti směřuje biologické vzdělávání k tomu, aby žáci získali motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti. Žáci jsou podporování k získání pozitivního postoje k přírodě a péči o zdraví své i ostatních. Žáci jsou podporováni k celoživotnímu vzdělávání v oblasti biologie.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Ve výuce biologie převládá hromadné vyučování, je ale často střídáno skupinovou i samostatnou prací. Jsou zohledňovány individuální vzdělávací potřeby žáků.

V realizaci výuky je využíváno jak tradičních metod (výklad), tak moderních výukových metod (diskuze, názorně-demonstrační metody, badatelská výuka atd.). Žáci jsou podporování v osvojování různých technik samostatného učení.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

Při hodnocení předmětu je kladen důraz na porozumění učivu a schopnost uvádět učivo do souvislosti s praktickým životem. Hodnocení je ústní i písemný projev a přihlíží se též k aktivitě žáka ve vyučování. Pozornost je věnována i schopnosti využívat odbornou terminologii a výstižně formulovat své myšlenky. Žáci budou v rámci ekologie rovněž hodnoceni z poznávání běžných druhů živočichů, rostlin a hub vyskytujících se na území ČR.

Hodnocení probíhá známkou 1-5 a je doplňováno slovním hodnocením.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Vyučování biologie vede k rozvoji **kompetence k učení.** Žák získává pozitivní vztah k učení a celoživotnímu vzdělávání. K učení využívá různé informační zdroje a hledá souvislosti mezi získanými poznatky. Dále předmět přispívá k rozvoji **kompetence k řešení problémů.** Žák se naučí plánovat si jednotlivé kroky vedoucí k vyřešení problému, či splnění zadaného úkolu. Zvolí si vhodné prostředky k dosažení předem vytyčených cílů a využívá již získaných poznatků. Žák je při týmové práci schopen spolupracovat, při individuálních činnostech pracovat samostatně. Žák se při nezdaru nenechá odradit, ale hledá jiné způsoby vedoucí k vyřešení problému. Rozvíjena je také **komunikativní kompetence.** Žák srozumitelně prezentuje své myšlenky, aktivně se účastní diskuzí a obhajuje své postoje. **Občanskou kompetenci** žák získává při snaze porozumět významu životního prostředí a přispět svým jednáním k jeho ochraně. Dále předmět rozvíjí **kompetenci k využívání informačních technologií.** Žák využívá informačních technologií k získávání poznatků vedoucích k řešení problémů nebo lepšímu pochopení učiva. Posuzuje věrohodnost jednotlivých internetových zdrojů.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Z průřezových témat má předmět největší přínos pro obsah PT **Člověk a životní prostředí.** Žák se učí poznávat okolní svět a vnímá jedinečnost života na Zemi. Je motivován k prosazování trvale udržitelného rozvoje ve své pracovní činnosti i v osobním životě. Žák si vytváří pozitivní vztah k přírodě a chápe důležitost ochrany životního prostředí.

Dále předmět přispívá k aplikaci PT **Informační a komunikační technologie.** Žák je schopen pracovat s internetem, získávat potřebné informace a kriticky hodnotit jejich věrohodnost.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Matematika	Využívání znalostí z matematiky při řešení úloh z genetiky.
Fyzika	Propojování fyzikálních zákonů s poznatky o fungování přírody. Dopad různých způsobů získávání energie na životní prostředí.
Informační a komunikační technologie	Využívání informačních technologií k získávání fyzikálních poznatků. Práce s textovými procesory a nástroji pro tvorbu prezentací při vypracovávání referátů na vybrané téma.
Chemie	Chemické látky a jejich zastoupení v živé i neživé přírodě. Bezpečnost chemických látek a jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 2 hodiny týdně

OBLAST: Základy biologie	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly - uvede základní skupiny organismů a porovnává je;	- vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika
OBLAST: Genetika	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - objasní význam genetiky - užívá správnou odbornou terminologii; - chápe principy Mendelových zákonů, pomocí grafického záznamu řeší a interpretuje praktické příklady křížení; - uvede příklady vlivů prostředí, které vyvolávají změny v genetické výbavě organismu (mutace) a jejich možný dopad na další vývoj jedince	- základní terminologie oboru - dědičnost a proměnlivost - genetická pravidla - dědičnost krevních skupin - mutace
OBLAST: Ekologie	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - vysvětlí základní ekologické pojmy; - charakterizuje abiotické a biotické faktory prostředí; - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; - uvede příklad potravního řetězce; - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického;	- základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny - zástupci rostlin, živočichů a hub ČR

	-charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem; -umí poznat vybrané zástupce rostlin, živočichů a hub a zařadit je do druhu.	
	OBLAST: Člověk a životní prostředí	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí; - popíše způsoby nakládání s odpady; - charakterizuje globální problémy na Zemi; - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci; - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí; - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí; - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	- vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činností člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

MATEMATIKA A EKONOMIKA

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	2	2	3	7
roční	64	64	96	224

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Matematické vzdělávání navazuje na učivo základního vzdělávání. Obecným cílem vyučování matematice je kultivovat myšlení žáků tak, aby byli matematicky gramotní a dokázali přirozeně a funkčně používat matematiku v různých životních situacích, při dalším studiu, výkonu povolání i v osobním životě. To zahrnuje zejména znalost matematických metod pro řešení úloh a rozvoj logického, abstraktního, analytického a intuitivního myšlení. Důležité je rovněž získání schopnosti matematicky se vyjadřovat a návyků aplikovat poznatky matematické vědy v praxi. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání, řešit různé problémy, účelně využívat digitální technologie a různé zdroje informací, číst s porozuměním matematický text a vyhodnotit získané informace.

Učivo předmětu matematika a ekonomika obsahově vychází z RVP a během studia je rozděleno do hlavních tematických celků, které na sebe navazují. Výběr celků, jejich rozdělení do jednotlivých ročníků a jejich časová dotace respektují potřeby oboru. Obsah předmětu slučuje obsahové okruhy matematické vzdělávání a ekonomické vzdělávání. Cílem ekonomického vzdělávání je vybavit žáky základními znalostmi a praktickými dovednostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Proto je tento obsah začleněn do učiva třetího ročníku jako závěr matematického vzdělávání.

V oblasti afektivních cílů směřuje výuka matematiky k získání pozitivního vztahu k matematice jako součásti kulturního dědictví lidstva, zájmu o ni a její aplikace; získání systematičnosti a preciznosti při práci a vhodné míry sebevědomí a důvěry ve vlastní schopnosti; posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky).

STRATEGIE VÝUKY:

Výuka matematiky probíhá v rámci celé třídy, bez dělení na skupiny, v kmenových učebnách či v PC učebně. Vzhledem k charakteru předmětu je výuka matematiky vedená zejména formou hromadné výuky (výklad nové látky a úvodní procvičování), samostatné – individuální – práce žáků (cvičení), kombinovaná se skupinovou prací či prací ve dvojicích.

Mezi nejvyužívanější metody výuky matematiky patří metoda sdělovací (výklad, vysvětlení teoretických matematických poznatků a jejich využití v příkladech). Velký důraz je kladen na samostatnou práci žáků – při individuálním procvičování nových dovedností pod dohledem učitele, samostudiu a domácích úlohách – na jejich aktivní přístup a zapojení se do výuky.

Při výuce jednotlivých celků se podle potřeb využívají různé učební pomůcky (multimediální tabule, rýsovací potřeby, matematicko-fyzikální tabulky), při složitějších výpočtech žák může používat kalkulátor.

ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ:

Při hodnocení předmětu je kladen důraz na porozumění učivu a schopnosti aplikovat poznatky. Hodnocena je schopnost samostatného řešení, správnost a přesnost používání matematického jazyka a samotného řešení matematických úloh. Diagnostika úrovně těchto schopností probíhá především písemnou formou v rámci krátkých průběžně zadávaných opakovacích testů. Ve vhodných částech výuky je zařazeno také ústní zkoušení. Pro zvýšení motivace je rovněž hodnocena domácí příprava, práce ve skupinách či aktivita přímo ve výuce. Přiměřeným způsobem se také zohledňuje pečlivost, úprava poznámek a vybavenost žáka potřebnými pomůckami. S přesnými podmínkami klasifikace a systémem hodnocení jsou žáci podrobně seznámeni na začátku školního roku.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Předmět matematika přispívá nejvyšší měrou k rozvoji **matematických kompetencí**, tedy aby byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích. Žáci se učí správně používat a převádět běžné jednotky, nacházet vztahy mezi jevy a předměty, umět je vymezit, popsat a správně využít pro řešení praktických úkolů. Dále je rozvíjena schopnost číst a vytvářet různé formy grafického znázornění a aplikovat znalosti a matematické postupy při řešení různých úkolů.

Další oblastí klíčových kompetencí, které předmět matematika pomáhá rozvíjet, jsou **kompetence k řešení problémů.** Žáci se učí porozumět zadání, určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení, nejprve pod vedením vyučujícího, následně praxí dosahovat schopnosti samostatně řešit zadané problémy. Při samostatném řešení úkolů uplatňovat různé metody myšlení a myšlenkové operace, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve a umět spolupracovat při řešení s jinými lidmi.

V neposlední řadě pomáhá předmět matematika rozvíjet **komunikativní kompetence**. Zde jsou žáci vedeni k rozvoji srozumitelného, přehledného a správného formulování myšlenek a postupů řešení, učí se dodržovat odbornou terminologii a zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textu, zejména při řešení slovních úloh.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K REALIZACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Předmět přispívá k rozvoji PT **Občan v demokratické společnosti** tím, že napomáhá k osobnostnímu rozvoji žáků v oblasti komunikace, vyjednání a řešení různých problémů. Dále přispívá k rozvoji PT **Informační a komunikační technologie**, kdy se žáci učí práci s informacemi a běžnému používání kalkulátoru a jiných digitálních technologií a zdrojů informací při řešení zadaných úloh.

Důležitým PT, které předmět matematika pomáhá rozvíjet je **Člověk a svět práce**. Žáci se učí různé techniky práce s informacemi – vyhledávání, vyhodnocování a jejich následné využívání při rozhodování o správném řešení problému. Získané znalosti z oblasti finanční matematiky pomáhají žákům se orientovat v oblasti ekonomiky (včetně mezd, sociálních dávek apod.) a v produktech finančního trhu. Žáci si v průběhu studia matematiky vytváří reálnou představu o svých schopnostech, ale také o využití svých znalostí ve svém budoucím povolání, případně o svých možnostech dalšího studia.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Fyzika, Chemie	Žáci provádí převody jednotek, používají kalkulátor, vzorce a tabulky. Jsou schopní provádět početní operace s čísly, vyjádřit neznámou ze vzorce.
IKT	Žáci ovládají práci s tabulkami a jejich tvorbu, tvorbu funkcí a grafů v programech PC.
Ošetřovatelská péče	Žáci ve své praxi používají trojčlenku, procentový počet a poměr při práci s roztoky a dalšími prostředky. Jsou schopní provádět početní operace s čísly.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 2 hodiny týdně	OBLAST: Základní poznatky a operace s čísly	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - rozlišuje číselné obory N, Z, Q, R; - používá množinovou terminologii a symboliku; - zapíše a znázorní interval; - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly a číselnými množinami (sjednocení, průnik); - provádí aritmetické operace s přirozenými a celými čísly; - provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly; - určí řád čísla; - zaokrouhlí desetinné číslo; - užívá a převádí jednotky délky, obsahu a objemu; - provádí aritmetické operace s reálnými čísly; - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; - používá různé zápisy reálného čísla; - znázorní reálné číslo na číselné ose; - používá absolutní hodnotu; - určí druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulátoru; - provádí početní výkony s mocninami s celočíselným mocnitelem; - řeší praktické úlohy z oboru vzdělávání za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru; - při řešení úloh účelně využívá kalkulátor a jiné digitální technologie a zdroje informací.	- označení množin N, Z, Q, R - množiny: základní množinové pojmy, číselné množiny - operace s číselnými množinami - intervaly jako číselné množiny, operace s intervaly - přirozená a celá čísla - racionální čísla - reálná čísla - různé zápisy reálného čísla - absolutní hodnota reálného čísla - aritmetické operace v číselných oborech R - mocniny a odmocniny - procentový počet - slovní úlohy

OBLAST: Číselné a algebraické výrazy	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - provádí operace s číselnými výrazy; - určí hodnotu výrazu; - určí definiční obor lomeného výrazu; - provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení) a výrazy; - rozloží mnohočlen na součin a užívá vztahy pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin; - modeluje reálné situace užitím výrazů, zejména z oblasti oboru vzdělávání; - interpretuje výrazy, zejména z oblasti oboru vzdělávání; - při řešení úloh účelně využívá kalkulátor a jiné digitální technologie a zdroje informací.	- číselné výrazy - algebraické výrazy - hodnota výrazu - lomené výrazy - definiční obor lomeného výrazu - mnohočleny - úpravy mnohočlenů (rozklad na součin pomocí vzorců či vytýkáním) - operace s mnohočleny - slovní úlohy
OBLAST: Planimetrie	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; - určí obvod a obsah kruhu; - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice; - rozliší shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení zdůvodní užitím vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků; - řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku a věty Pythagorovy; - určí různé druhy rovnoběžníků a lichoběžník a z daných prvků určí jejich obvod a obsah; - určí obvod a obsah složených rovinných obrazců;	- základní planimetrické pojmy - polohové vztahy rovinných útvarů - metrické vlastnosti rovinných útvarů - kružnice a její části - kruh a jeho části - trojúhelníky - shodnost a podobnost - rovinné obrazce konvexní a nekonvexní útvary - mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky - složené obrazce - shodná zobrazení v rovině (souměrnost, posunutí, otočení), jejich vlastnosti a jejich uplatnění - podobnost v rovině, vlastnosti a uplatnění

	- užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; - graficky rozdělí úsečku v daném poměru; - graficky změní velikost úsečky v daném poměru; - při řešení úloh účelně využívá kalkulátor a jiné digitální technologie a zdroje informací.	- konstrukční úlohy
	OBLAST: Goniometrie a trigonometrie	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - užívá pojmy úhel a jeho velikost; - vyjádří poměr stran v pravoúhlém trojúhelníku jako funkci sin α, cos α, tg α; - určí hodnoty sin α, cos α, tg α pro 0° < α < 90° pomocí kalkulátoru; - řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku; - používá jednotky délky a provádí převody jednotek délky; - při řešení úloh účelně využívá kalkulátor a jiné digitální technologie a zdroje informací.	- orientovaný úhel, oblouková a stupňová míra - goniometrické funkce sin α, cos α, tg α v intervalu 0° < α < 90° - trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku - slovní úlohy

2. ROČNÍK – 2 hodiny týdně

OBLAST: Řešení rovnic a nerovnic

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; - určí definiční obor rovnice a nerovnice; - vyjádří neznámou ze vzorce; - řeší lineární rovnice o jedné neznámé v množině R; - řeší v R soustavy lineárních rovnic; - řeší v R lineární nerovnice o jedné neznámé a jejich soustavy; - řeší kvadratické rovnice v R; - užije řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných úloh; - při řešení úloh účelně využívá kalkulátor a jiné digitální technologie a zdroje informací.	- úpravy rovnic - vyjádření neznámé ze vzorce - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - rovnice s neznámou ve jmenovateli - soustavy lineárních rovnic a nerovnic - kvadratická rovnice - slovní úlohy

OBLAST: Funkce

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - objasní pojem funkce, určí definiční obor a obor hodnot funkce; - podle funkčního předpisu sestaví tabulku a sestrojí graf funkce; - určí, kdy funkce roste, klesá, je konstantní; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, určí jejich definiční obor a obor hodnot; - v úlohách přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí; - při řešení úloh účelně využívá kalkulátor a jiné digitální technologie a zdroje informací.	- základní pojmy: pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, hodnota funkce v bodě - kartézská souřadnicová soustava, graf funkce - vlastnosti funkce - druhy funkcí: přímá a nepřímá úměrnost, lineární funkce, kvadratická funkce - slovní úlohy

	OBLAST: Stereometrie	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin v prostoru; - určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin v prostoru; - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin v prostoru; - rozlišuje tělesa: krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel, koule, polokoule, kulová úseč, kulová vrstva; - určí povrch a objem tělesa: krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel, koule; - využívá trigonometrii při výpočtu povrchu a objemu těles; - využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá jednotky délky, obsahu a objemu; - provádí převody jednotek; - při řešení úloh účelně využívá kalkulátor a jiné digitální technologie a zdroje informací.	- polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa a jejich sítě - krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel, koule, polokoule, kulová úseč, kulová vrstva - složená tělesa - výpočet povrchu, objemu těles, složených těles

3. ROČNÍK – 3 hodiny týdně

OBLAST: Pravděpodobnost v praktických úlohách

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - užije s porozuměním pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu; - užije s porozuměním pojmy: náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev; - určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých případech; - při řešení úloh účelně využívá kalkulátor a jiné digitální technologie a zdroje informací.	- náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev - opačný jev, nemožný jev, jistý jev - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy

OBLAST: Práce s daty v praktických úlohách

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - užívá pojmy: statistický soubor, znak, četnost, relativní četnost a aritmetický průměr; - určí aritmetický průměr; - určí četnost a relativní četnost znaku; - porovnává soubory dat; - interpretuje údaje vyjádřené v diagramech, grafech a tabulkách; - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji; - při řešení úloh účelně využívá kalkulátor a jiné digitální technologie a zdroje informací.	- statistický soubor a jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - aritmetický průměr - statistická data v grafech a tabulkách - aplikační úlohy

OBLAST: Ekonomické vzdělávání a finanční matematika	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet; - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu; - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - vypočítá výsledek hospodaření; - vypočítá čistou mzdu; - vysvětlí zásady daňové evidence; - vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát; - provede jednoduchý výpočet daní; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění; - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad; - orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku; - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění; - orientuje se v základních pojmech finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, úrok, jednoduché úrokování, úvěry; - na základě zadaných vzorců určí: výsledné částky při spoření, splátky úvěrů.	**Podnikání** - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr - zakladatelský rozpočet - povinnosti podnikatele - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena - náklady, výnosy, zisk/ztráta - mzda časová a úkolová a jejich výpočet - zásady daňové evidence **Daně** - státní rozpočet - daně a daňová soustava - výpočet daní - přiznání k dani - zdravotní pojištění - sociální pojištění - daňové a účetní doklady **Finanční vzdělávání** - peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk; - úroková míra, RPSN; - pojištění, pojistné produkty; - inflace - úvěrové produkty **Základy finanční matematiky** - základní pojmy finanční matematiky - výpočty jednoduchých finančních záležitostí

TĚLESNÁ VÝCHOVA

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	2	2	2	6
roční	64	64	64	192

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Předmět tělesná výchova v rámci svého cíle seznamuje žáky s řadou různorodých pohybových aktivit, podporuje jejich zájem o ně a povzbuzuje myšlenku aktivního trávení volného času nejen v rámci aktuálního školního vzdělávání, ale i do dalších let jejich života. Zaměřuje se na využití pohybových činností a sportu pro rozvoj pozitivních vlastností osobnosti žáka, jako je vzájemná spolupráce s druhým v týmu, vytrvalost, svědomitost, smysl pro fair play, zodpovědnost za své rozhodnutí, rozvážnost, sebekontrola, ohleduplnost. Žák poznává vlastní pohybové schopnosti, možnosti a zájmy, rozvíjí je a propojuje pohybové činnosti s dalšími oblastmi vzdělávání (např. výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu, estetická a osobnostní výchova, somatologie…). Důraz je kladen rovněž na dodržování zásad bezpečnosti a předcházení úrazů při pohybových aktivitách. Možnost se pohybově rozvíjet dostávají i zdravotně oslabení žáci.

Učivo je do ročníků rozděleno dle jednotlivých tematických celků. Je přizpůsobeno ročním obdobím a možnostem, které na naší škole k provozování pohybově - sportovních aktivit máme. Žáci se seznámí s bezpečností a prevencí úrazů, které by mohly nastat při tělesných cvičeních a sportu. Rovněž proběhne základní proškolení žáků v oblasti poskytování první pomoci a pravidly komunikace se složkami integrovaného záchranného systému při řešení krizových a zdraví ohrožujících situacích, které mohou nastat nejen při sportu. Pohybově – tělesná příprava je všestranná s každoroční návazností, kdy dochází k opakování a dalšímu rozvíjení pohybových dovedností v rámci jednotlivých tematických celků předmětu (atletika, gymnastika, sportovně – pohybové hry, kondiční cvičení a zdravotní tělesná výchova). Žáci se seznamují s pravidly sportovních her a tělovýchovných aktivit.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Při nácviku pohybových činností, her a aktivit jednotlivých tematických celků předmětu tělesná výchova je využívána převážně metoda dovednostně - praktická. Žáci si vyzkouší jednotlivé pohybové aktivity a postupně je procvičují, rozvíjejí a zdokonalují se v nich. Žáci jsou vedeni ke spolupráci ve družstvech a aktivitě v hodině. Využívány jsou také produkční metody, jejichž výsledkem je zvládnutá konkrétní tělovýchovná aktivita. Bloková výuka bude probíhat v prvním a druhém ročníku v podobě sportovních kurzů (turistický a lyžařský).

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

V předmětu tělesná výchova je hodnocena nejen dosažená úroveň pohybových dovedností žáků v rámci jednotlivých tematických celků (atletika / gymnastika / sportovně – pohybové hry / kondiční a zdravotní tělesná výchova), ale také jejich celkový postoj ke všem probíhajícím pohybovým aktivitám, touha k překonávání svých vlastních limitů a snaha o dosažení dobrých výsledků. Hodnotí se známkou 1 – 5.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

V rámci hodin tělesné výchovy dochází k rozvoji následujících kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí při tělovýchovných aktivitách a cvičeních.

- žák zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (spolužáci) - týmové řešení situací vzniklých během sportu

- žák volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit (metodické přípravy a výstupy), využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve (návaznost tělovýchovných poznatků a aktivit v jednotlivých ročnících).

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování. (Zejména zásady během mluveného projevu, smysl pro fair play a rozvoj dalších pozitivních vlastností osobnosti žáků během tělovýchovných aktivit).

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích při tělesné výchově a sportu;

- žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;

-žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ PODVĚDOMÍ

-žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu. (Budu jednou ošetřovatelem potřebným pacientům).

ODBORNÉ KOMPETENCE

-žák je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout;

-žák ovládá základní pohybové činnosti přiměřené svému věku a využívá vlastní dispozice v této oblasti.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Průřezové téma Občan v demokratické společnosti se v daném předmětu odráží během jednotlivých sportů a cvičení, při kterých se žáci učí, dodržovat stanovená pravidla, respektovat druhé (spoluhráče) a komunikovat s nimi. Dále žáci hrají jako tým - snaží se o úspěch celého družstva, rovněž přijímají zodpovědnost za svá rozhodnutí a učí se přijímat důsledky svých rozhodnutí.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Výchova zaměřená na péči o zdraví a pohybová výchova podporuje tělesné schopnosti a dovednosti, což se projevuje v pracovní motorice a způsobilosti dobře vykonávat tělesnou práci. Předmět tělesná výchova seznamuje žáky s využitím vyrovnávacích a relaxačních cvičení, která kladně podporují celkovou pohyblivost a obnovu duševních sil. Takto je naplněno průřezové téma Člověk a svět práce.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Základy biologie a ekologie	Žák aplikuje získané znalosti o stavbě a funkci lidského těla při cvičení, význam pohybu pro zdravý vývoj člověka. Také v rámci probíhajících kurzů a outdoorových cvičení pozná zákonitosti přírody, typy krajiny a její možnosti využití při sportu s ohledem na její ochranu.
Klinická propedeutika, Teorie ošetřovatelství, somatologie	Žák propojuje informace z těchto oborů - učí si vážit zdraví a cílevědomě je chránit u sebe i u druhých; rozpozná, co ohrožuje tělesné zdraví při pohybových aktivitách. Zvládá využít teoretické poznatky ze somatologie a ošetřovatelství v tělesné výchově (stavba a funkčnost těla, vědomí, že fyzická aktivita posiluje náš srdečně-cévní systém, ošetření zranění v praxi…).
Základy epidemiologie, Ochrana veřejného zdraví	Žák propojuje své znalosti z daných předmětů v praxi při pohybových aktivitách (větráme při cvičení, pohyb jako nedílná součástí podpory našeho zdraví…).
Etická výchova	Žák se učí využívat znalosti a dovednosti z etické výchovy při sportovních činnostech (ohleduplnost, vzájemný respekt, tolerance, fair play…) Žáci jsou při tělesných cvičeních povzbuzováni ke spolupráci v týmu, vytrvalosti, svědomitosti, rozvážnosti, sebeovládání...).

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 2 hodiny týdně

OBLAST: ÚVODNÍ ČÁST A PÉČE O ZDRAVÍ

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - žák zná zásady bezpečnosti v tělesné výchově, možnosti prevence úrazů; - postupně připraví svůj organismus v rámci jednotlivých cvičení na pohybovou zátěž; - zvolí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat.	- význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; - zásady bezpečnosti v tělesné výchově, prevence úrazů; - cvičení zaměřená na přípravu organismu na pohybovou zátěž; - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; - odborné názvosloví.

OBLAST: ATLETIKA

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - komunikuje při pohybových činnostech zaměřených na atletiku, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - seznámí se s průpravnými cvičeními, základní technikou a taktikou pro krátké běhy; hodem kriketovým míčkem**;** - využívá pohybové činnosti z atletiky pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti.	- atletická rozcvičení (strečink, rozběhání); - nízký start, reakce na signál; - běžecká abeceda – průpravná cvičení; - běh přes drobné překážky; - běh na krátké vzdálenosti (60 m); - hod kriketovým míčkem.

OBLAST: SPORTOVNĚ – POHYBOVÉ HRY

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem;	- pohybové hry v tělocvičně (týmové aktivity s pomůckami i bez…) - přehazovaná, volejbal - pravidla, základy;

	- volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - spolupracuje na týmových herních činnostech družstva; - dokáže hrát sportovně – pohybové hry dle zadaných pravidel.	- vybíjená; - streetball – herní činnosti jednotlivce, základní pravidla; - florbal – nácvik herních situací, průpravná cvičení; - bruslení (základy bruslení na ledě).
	OBLAST: GYMNASTIKA	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - dovede připravit prostředky (náčiní, nářadí) k plánovaným pohybovým činnostem; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - využívá pohybové činnosti z gymnastiky pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - seznámí se s průpravným cvičení pro šplh na tyči / na laně.	- gymnastické průpravné hry (s náčiním i bez náčiní); - cvičení s náčiním (švihadla, míče); - cvičení na nářadí (lavičky, žebřiny, žíněnky); - cvičení na kladině – průpravná cvičení, jednotlivé prvky; - šplh na tyči / laně – průpravná cvičení, posilování.
	OBLAST: KONDIČNÍ CVIČENÍ A ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - rozvíjí svoji tělesnou zdatnost; - žák se učí potřebným informacím z oblasti zdraví a pohybu při kondičně – protahovacích cvičeních; - žák provádí sestavy k posilování a protahování svého těla.	- testování pohybové zdatnosti žáků (motorické testy); - kondiční cvičení bez pomůcek; - uvolňovací, protahovací a posilovací cviky (strečink, Tabata…).
	OBLAST: SPORTOVNĚ TURISTICKÝ KURZ (BLOKOVÁ VÝUKA 1 TÝDEN)	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - využívá pohybové činnosti (turistika, běh) pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti.	**Turistika a sporty v přírodě** - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh

2. ROČNÍK – …. 3 hodiny týdně

OBLAST: ÚVODNÍ ČÁST A PÉČE O ZDRAVÍ

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - žák zná zásady bezpečnosti v tělesné výchově, možnosti prevence úrazů; - postupně připraví svůj organismus v rámci jednotlivých cvičení na pohybovou zátěž; - zvolí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - žák zná zásady první pomoci.	- zásady bezpečnosti v tělesné výchově, prevence úrazů; - cvičení zaměřená na přípravu organismu na pohybovou zátěž; - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; - odborné názvosloví. **První pomoc** - úrazy a náhlé zdravotní příhody; - stavy bezprostředně ohrožující život.

OBLAST: ATLETIKA

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - komunikuje při pohybových činnostech zaměřených na atletiku, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - seznámí se základní technikou a taktikou pro střední běhy, skok do dálky a hod míčkem / granátem; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců.	- běžecká abeceda – průpravná cvičení; - běh na střední tratě, - průprava pro skoky, skok do dálky; - hod kriketovým míčkem / granátem.

OBLAST: SPORTOVNĚ – POHYBOVÉ HRY

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách;	- streetball – herní činnosti jednotlivce; - basketbal (štafetové hry s míčem, nácvik driblingu, střelba na koš, dvojtakt) - volejbal (průpravná cvičení, nácvik přihrávky, podání); - florbal – nácvik herních situací, průpravná cvičení;

	- spolupracuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního chování; jedná ohleduplně.	- úpoly (pády, základní sebeobrana).
	OBLAST: GYMNASTIKA	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - dovede připravit prostředky (náčiní, nářadí) k plánovaným pohybovým činnostem; - využívá pohybové činnosti z gymnastiky pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - je schopen samostatně nebo s dopomocí provést přeskok přes kozu; komíhání na kruzích, - sladí pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby s hudebně pohybové motivy.	- cvičení na prostná (jednoduchá sestava); - kruhový výcvik - využití např. žebřin, laviček, švédských beden a kuželů; - přeskok přes kozu – nácvik skrčka nebo roznožka; - cvičení na kruzích (komíhání, kotouly); - šplh na laně; - hudebně – pohybové hry a aktivity (průprava pro rytmickou gymnastiku).
	OBLAST: KONDIČNÍ CVIČENÍ A ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; - dokáže využít potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu při kondičně – zdravotních cvičeních; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji.	- testování pohybové zdatnosti žáků (motorické testy); - uvolňovací, protahovací a posilovací cviky (kruhový trénink…); - průběžné zařazování vyrovnávacích cvičení a dýchacích cvičení; - aktivní regenerace a relaxace; - kontraindikované pohybové aktivity.

	OBLAST: LYŽAŘSKÝ KURZ (BLOKOVÁ VÝUKA 1 TÝDEN)	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - využívá pohybové činnosti (lyžování) pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu.	**Lyžování** - základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti); - základy běžeckého lyžování; - chování při pobytu v horském prostředí.

3. ROČNÍK – 3 hodiny týdně	OBLAST: ÚVODNÍ ČÁST A PÉČE O ZDRAVÍ	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - žák zná zásady bezpečnosti v tělesné výchově, možnosti prevence úrazů; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - zvládne vést základní tematickou rozcvičku; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat.	- zásady bezpečnosti v tělesné výchově, prevence úrazů; - cvičení zaměřená na přípravu organismu na pohybovou zátěž (tematické rozcvičky); - testování pohybové zdatnosti žáků; - pohybové testy; měření výkonů. **Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí** - osobní život a zdraví ohrožující situace; - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.); - poskytování první pomoci, poranění při hromadném zasažení obyvatel; - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace).

OBLAST: ATLETIKA	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - dovede o pohybových činnostech zaměřených na atletiku diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - seznámí se s průpravnými cvičeními, základní technikou a taktikou pro běh na dlouhé tratě, skokem do výšky; s technikou vrhu koulí.	- běžecká abeceda – průpravná cvičení; - běh na dlouhé tratě; - vrh koulí. - průpravná skoková cvičení, skok do výšky;
OBLAST: SPORTOVNĚ – POHYBOVÉ HRY	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných - sportovních odvětvích; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.	- týmové aktivity a soutěže; - basketbal (dribling, střelba na koš, dvojtakt); - volejbal - herní činnosti jednotlivce; - florbal – nácvik herních situací; - úpoly (pády, základní sebeobrana).

OBLAST: GYMNASTIKA	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - využívá pohybové činnosti z gymnastiky pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - seznámí se s cvičením na hrazdě a kruzích; - je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně - pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu).	- cvičení na hrazdě – jednoduchá sestava cviků; - cvičení na kruzích; - rytmická gymnastika: pohybové, kondiční a taneční činnosti s hudebním a rytmickým doprovodem; - akrobatická cvičení.
OBLAST: KONDIČNÍ CVIČENÍ A ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - dokáže využít potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu při kondičně – zdravotních cvičeních; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí ho; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání.	- kondiční cvičení s pomůckami; - uvolňovací, protahovací a posilovací cviky; - vyrovnávací a dýchacích cvičení - aktivní regenerace a relaxace (např. uvolnění těla, procházky – průběžné zařazování); - kontraindikované pohybové aktivity.

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	2	1	0	3
roční	64	32	0	96

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Předmět si klade za cíl připravit žáky na jejich budoucí povolání tak, aby byli schopni používání informačních a komunikačních technologií pro usnadnění rutinních administrativních prací. Dále aby byli v maximální možné míře připraveni na postupnou digitalizaci zdravotnictví, ale i jiných oblastí lidské činnosti. Dále by měli být žáci schopni řešit nejběžnější chyby a poruchy informačních systémů bez cizí pomoci. Předmět rovněž seznamuje žáky se základními principy fungování digitálních technologií. Tyto znalosti by měly přispět k snadnějšímu učení se užívání nových technologií v budoucnu. Do předmětu jsou rovněž zapojeny nové poznatky z oblasti umělé inteligence a strojového učení a jejich dopady na běžný život člověka.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Většinu výuky provází názorně demonstrační metody, kdy žáci pozorují práci učitele s počítačem a napodobují ji. Dále jsou využívány projekty na 2 – 6 vyučovacích hodin, které shrnují předchozí naučené dovednosti do většího celku. Některá témata jsou vyprávěna formou příběhů událostí ve světě, ve kterých se výrazně projevil vliv informačních technologií.

- metody: *výklad, názorně-demonstrační metody, projekty, vyprávění učitele, práce s počítačem*

- formy: *skupinová práce, samostatná práce, hromadná výuka*

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

V předmětu je hodnocena především praktická činnost žáků formou připravených cvičení pro práci v různých programech. Z části jsou žáci hodnoceni prostými teoretickými testy. Žáci mají během školního roku možnost opravy svých testů, případně odměňování žáků za aktivitu v hodině.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

- K učení: žáci za pomoci informačních technologií hledají a vyhodnocují informace, které potřebují ke svému dalšímu vzdělávání.

- **K řešení problémů**: předmět žáky seznamuje s mnoha různými nástroji (programy), které jsou většinou zdarma dostupné a je možné je využít při řešení různých problémů v praxi.

- **Komunikativní**: žáci se v rámci předmětu učí pracovat s písemnými dokumenty od jejich tvorby až po výsledný tisk a sdílení.

- **Personální a sociální kompetence**: žáci se seznamují s riziky nadměrného užívání informačních technologií a jejich vlivem na zdraví člověka (závislosti, fyziologické potíže, …). Dále se žáci seznamují s riziky užívání internetového bankovnictví, což přispívá k jejich finanční gramotnosti.

- **Matematické kompetence**: V rámci výuky tabulkových procesorů se žáci rozvíjí v mnoha směrech matematických kompetencí a to zejména (grafické znázornění dat, převádění běžných jednotek, aplikace znalostí o základních tvarech v rovině i prostoru, aplikace matematických postupů při řešení různých problémů)

- **Využití prostředků ICT**: Předmět rozvíjí veškeré dovednosti obsažené v této kategorii (viz RVP)

Odborné kompetence

- **Bezpečnost práce:** žáci jsou seznámeni s riziky práce se zařízeními se zobrazovacími jednotkami.

- **Ošetřovatelská péče:** žáci jsou seznámeni s různými informačními systémy používaných ve zdravotnictví

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

- **Občan v demokratické společnosti:** žáci jsou seznámeni s problematikou mass medií, ověřování informací, odhalování dezinformací a kritickému hodnocení mediálního obsahu.

- **Informační a komunikační technologie:** toto téma předmět rozvíjí po všech stránkách. Žáci se učí práci s počítačem v mnoha různých oblastech tak, aby jim byl služebníkem pro vzdělávání, ale i později pro profesní rozvoj.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Etika	Témata dezinformací, médií a autorských práv.
Český jazyk a literatura	Textové editory, formální úprava textů, citování a zdrojování prací.
Matematika	Tabulkové procesory, algoritmizace.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 2 hodiny týdně

OBLAST: Data informace a modelování

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: − uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se orientovat v jeho oboru; − posuzuje množství informace podle úbytku možností; interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; − porovná různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace; − formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; − převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému;	**Data, informace a modelování** − data a informace, interpretace dat; − informace a množství informace v datech; − chyby v datech; − kódování informací a dat; − záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; − datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); − model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa);

OBLAST: Digitální technologie

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: − identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události, ukáže, které koncepty se nemění a které ano; − vysvětlí, jakým způsobem pracuje počítač s daty; − rozumí fungování hardwaru natolik, aby ho mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nový; − identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad.	**Hardware a historie** − zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; − současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; − připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; − zařízení s operačním systémem; − zařízení s vestavěnými systémy.

	Žák: − popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; − rozpozná různé druhy paměťových úložišť, nastavuje sdílení a zálohování dat; − na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; − efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle.	**Software a operační systém** − aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); − souborový systém a paměťová úložiště;
	Žák: − porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; − rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; − v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů (např. rabbit hole).	**Počítačové sítě a síťové služby** − typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; − principy fungování webu a cloudových služeb;
	Žák: − chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; − s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně;	**Bezpečnost v digitálním prostředí** − způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); − sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např.: práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat); − digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; − digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; − sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.

OBLAST: Informační systémy	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - vysvětlí, co je informační systém a co je databáze a k čemu slouží; porovnává vybrané informační systémy z hlediska struktury a vzájemné provázanosti; uvede příklady informačních systémů ve svém oboru; − vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání;	**Informační systémy** − informační systém – data, jejich struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů (propojené tabulky, databáze, rozhraní IS, správce vs. uživatel IS); − informační systémy využívané v oboru (ÚZIS, klientská strana IS).
− formuluje problém a požadavky na jeho řešení, specifikuje a stanoví požadavky na informační systém;	**Ukládání a zpracování dat** − tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda; − řazení a filtrování velkých dat, rozpoznávání vzorů v datech, vizualizace dat.
− navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; − navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; − otestuje svoje řešení informačního systému se skupinou vybraných uživatelů, vyhodnotí výsledek testování, případně navrhne vylepšení, naplánuje kroky k plnému nasazení informačního systému do provozu, rozpozná chybový stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění.	**Vývoj informačního systému** − postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu; − návrh tabulky, atributy, identifikátor, číselník.

2. ROČNÍK – 1 hodina týdně	OBLAST: Tvorba, testování a provoz softwaru	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	− určí, zda je daný postup algoritmem; vysvětlí daný algoritmus, program; − rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému;	**Návrh programu** − zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; − rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; − pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, různé zápisy algoritmů;
	− hodnotí algoritmy podle různých hledisek porovná a vybere pro řešený problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska;	**Tvorba a vývoj programu** − zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; − rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; − pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, různé zápisy algoritmů;
	− zobecní řešení pro širší třídu problémů; ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu; − sestaví přehledný program v blokově orientovaném nebo textovém jazyce, program otestuje a optimalizuje; − používá základní programové konstrukce.	**Testování programů** − způsoby testování programu; − druhy chyb, chybové hlášky;
		Běh a provoz − verze programu, instalace a aktualizace programu; − hlášení a evidence závad; − nápověda a licence programu;

SOMATOLOGIE

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	4	2	0	6
roční	128	64	0	192

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Cílem předmětu somatologie je poskytnout žákům základní odborné znalosti z oblasti anatomie a fyziologie lidského organismu. Žáci jsou seznámeni se základy medicínského jazyka a jsou prohlubovány znalosti žáků z biologie člověka a z dalších předmětů (výchova ke zdraví). Žáci se učí používat základní lékařskou terminologii. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli popsat stavbu lidského těla a prezentovali topografickou anatomii lidského těla. Porozumí významu a fyziologické funkci jednotlivých soustav a orgánů lidského těla a osvojí si odborné názvosloví. Žáci jsou vedeni k pochopení významu předmětu pro studium ošetřovatelství.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Výuka je realizována v běžné učebně, využívá se i odborná učebna ošetřovatelství. Mezi nejčastěji využívané metody výuky patří výklad učitele. Využívají se i formy samostatné nebo skupinové práce žáků, práce s odbornou literaturou, statistickými údaji a s různými učebními pomůckami nebo multimediálními programy.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

Hodnocení výsledků vzdělávání vychází ze školního řádu – Hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Oceňována je především aplikace teoretických poznatků do praxe a využití znalostí z ostatních předmětů. Hodnotí se jak teoretické, tak praktické výstupy (testy z tematických celků, testy z jednotlivého učiva, samostatné práce žáků, skupinová práce).

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Vyučování somatologie vede k rozvoji **kompetence k učení**. Žák uplatňuje různé způsoby práce s textem, zvl. s odbornou literaturou. Je veden k naslouchání výkladu s porozuměním a k pořizování si poznámek. Žák využívá k učení vlastní zkušenosti i zkušenosti jiných lidí a získává pozitivní vztah k předmětu. Dále předmět přispívá k rozvoji **kompetence k řešení problémů**. Žák je veden k porozumění souvislostem v lidském těle, chápe příčiny obtíží, které se mohou různě projevovat a spolupracuje při řešení problémů ve skupině. Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí. Rozvíjena je také **komunikativní kompetence.** Žák srozumitelně formuluje své myšlenky; aktivně se účastní diskusí a obhajuje své názory a postoje. Je veden k porozumění základní odborné terminologii a pracovním pokynům týkajícím se ošetřování potřebných částí těla pacientů. **Personální a sociální kompetence** žák získává při práci v týmu a podílení se na realizaci společných pracovních a jiných činností. Žák přijímá a odpovědně plní svěřené

úkoly. **Občanské kompetence a kulturní povědomí** jsou rozvíjeny při naze žáka jednat odpovědně, samostatně a iniciativně. Žák respektuje práva a osobnost druhých lidí, zvl. nemocných, uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních. Předmět rovněž přispívá k rozvoji m**atematické kompetence.** Žák je veden ke správnému používání a převádění běžných jednotek. Používá pojmy kvantifikujícího charakteru, čte různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) Rozvíjena je také **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií.** Žák získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet a kriticky hodnotí odborné informace z internetu za pomoci odborné literatury. **Odborné kompetence** jsou rozvíjeny při dbaní na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci. Žák chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních a osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.).

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Z průřezových témat má předmět největší přínos pro obsah PT **Osobnostní a sociální výchova.** Žák reflektuje fyzickou stránku člověka. Učí se komunikovat v běžných i vypjatých situacích. Uvědomuje si důležitost ochrany svého zdraví i zdraví ostatních lidí. Zaujímá kritický postoj k užívání a šíření návykových látek.

Dále předmět přispívá k aplikaci průřezového tématu **Člověk a životní prostředí**. Žák vnímá jedinečnost života na Zemi a uvědomuje si, že ochrana přírody má pozitivní dopad i na celkové tělesné i duševní zdravé člověka.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Fyzika	Využívání znalostí vlnění, optiky.
Tělesná výchova	Zdravotní tělesná výchova – držení těla a jeho hodnocení.
Etická výchova	Hodnota lidského života a zdraví, zdraví a nemoc, postoj k nemocnému člověku, aspekt pečovatelství v křesťanské historii.
Základy biologie a ekologie	Vliv životního prostředí na lidské zdraví.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 4 hodiny týdně

OBLAST: ÚVOD, HISTORIE OBORU, TERMINOLOGIE

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - používá odbornou terminologii; - objasní význam somatologie pro studium ošetřovatelství.	- Historie lékařství, osobnosti naše i světové; - Základní odborné lékařské termíny.

OBLAST: ORGÁNOVÉ SOUSTAVY I.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - vysvětlí charakteristiku života; - popíše stavbu lidského těla; - vysvětlí fyziologické funkce jednotlivých orgánů lidského těla a jednotlivých soustav konkrétně: - kosterní soustavy; - svalové soustavy; - oběhové soustavy; - dýchací soustavy; - trávicí soustavy; - močové soustavy; - kožní soustavy; - používá odbornou terminologii; - popíše stavbu a objasní funkci buněčné stěny a buněčných organel obsažených v lidské buňce; - rozdělí tkáně podle stavby a funkce, u jednotlivých tkání uvede příklady jejich lokalizace v lidském těle.	**Znaky a projevy života:** - Buňka, tkáně, orgánové soustavy, organismus. **Kosterní soustava:** - tvar a stavba kostí, spojení kostí, vývoj kostí; - kostra hlavy, trupu, končetin; - zvláštnosti mužské, ženské a dětské kostry. **Svalová soustava:** - svalová tkáň; - stavba a funkce kosterních svalů; - svalový tonus; - základní svaly hlavy, trupu, končetin. **Oběhová soustava:** - složení krve, funkce krvinek, krevní plazma, krevní skupiny, srážení krve; - stavba a činnost srdce; - cévy, stavba cév, krevní oběh, krevní tlak, tep; - mízní soustava, míza, mízní cévy, mízní uzliny. **Dýchací soustava:** - stavba dýchacího ústrojí, dýchací cesty, plíce;

		- zevní a vnitřní dýchání, mechanika dýchání, ventilace plic, poruchy dýchání. **Trávicí soustava:** - dutina ústní, hltan, jícen, žaludek, střeva, játra, žlučník, slinivka břišní trávení, vstřebání, přeměna látek. **Močová soustava:** - stavba ledvin, močových cest; - funkce močového ústrojí. **Kožní soustava:** - stavba a funkce kůže; - orgány kůže a jejich činnost.

2. ROČNÍK – 2 hodiny týdně	OBLAST: ORGÁNOVÉ SOUSTAVY II.	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - používá odbornou terminologii; - popíše stavbu lidského těla; - vysvětlí fyziologické funkce jednotlivých orgánů lidského těla a jednotlivých soustav konkrétně: - soustavy žláz s vnitřní sekrecí - pohlavní soustavy - nervové soustavy - smyslové soustavy.	**Soustava žláz s vnitřní sekrecí:** - druhy žláz; - hormonální regulace. **Nervová soustava:** - význam nervové soustavy, neuron; - páteřní mícha; - mozek; - nervy hlavové, míšní, vegetativní; - reflexní činnost. **Smyslové orgány** - receptory, proprioreceptory; - kožní čidla, orgány čichu, chuti, zraku, sluchu, vnímání polohy a pohybu. **Pohlavní soustava:** - mužské pohlavní ústrojí; - ženské pohlavní ústrojí; - menstruační cyklus, oplození, těhotenství, porod. **Řízení činnosti organismu:** - látkové a hormonální řízení; - termoregulace.

KLINICKÁ PROPEDEUTIKA

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	2	2	0	4
roční	64	64	0	128

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

V rámci předmětu klinická propedeutika jsou žáci seznámení se základním vyšetřením pacienta lékařem, které se skládá z anamnézy, fyzikálního vyšetření a základních vyšetřovacích metod. Žáci jsou seznámení se základní lékařskou terminologii a naučí se tuto terminologii správně používat. Dále jsou žáci seznámení s některými onemocněními. U těchto onemocnění jsou vedeni k rozpoznání základních subjektivních a objektivních příznaků nemoci a základní orientaci v léčbě daného onemocnění. Nedílnou součástí předmětu klinická propedeutika je přehled v základních léčivech, rozpoznání forem léků a základy aplikace jednotlivých forem léčiv.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Výuka tohoto předmětu bude probíhat jednou týdně ve dvouhodinovém bloku, jednotlivé bloky na sebe budou tematicky navazovat a postupně prohlubovat získané vědomosti.

V rámci výukového bloku bude vzhledem k charakteru předmětu převládat metoda výuky formou výkladu, který bude vhodně doplněn o diskuzi. Učivo je upevněno formou praktického nácviku především v oblastech měření fyziologických funkcí a první pomoci. Dále v oblasti prevence zdraví jsou zařazeny projektové práce žáků.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

Získané vědomosti jsou ověřovány formou písemného a ústního zkoušení, dále do hodnocení je zahrnuto ověření schopnosti žáka aplikovat základní vyšetřovací metody a práce s dokumentací. Klasifikace jednotlivých prací je hodnocena známkou 1 – 5. Hodnoceny jsou práce typu test, doplňování textu, práce s chorobopisem, projektové práce a další.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Největší měrou předmět klinická propedeutika přispívá k rozvoji **odborných kompetencí**, žáci jsou vedeni k osvojení si základních kompetencí ošetřovatele v rámci širšího ošetřovatelského týmu. Žáci se na příkladech jednotlivých onemocnění seznámí s jednotlivými postupy měření fyziologických funkcí a přípravou na jednotlivá vyšetření. Díky tomu budou posíleny jejich teoretické znalosti a schopnost vykonávat pod dohledem všeobecné sestry ošetřovatelskou péči o pacienta.

V rámci klíčových kompetencí předmět klinická propedeutika rozvíjí **komunikativní kompetence,** žáci jsou systematicky vedeni k rozvoji schopností komunikace s pacientem, systémem sběru dat a prací s ošetřovatelskou dokumentací. V rámci digitalizace ošetřovatelské dokumentace jsou u žáků rozvíjeny **kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologii a pracovat s informacemi.**

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

V oblasti průřezových témat se předmět klinická propedeutika věnuje oblasti Č**lověk a svět práce.** Díky získaným informacím si žáci dokáží identifikovat a formulovat vlastní cíle, jsou vedení ke komunikačním dovednostem a sebeprezentaci. Další nedílnou součástí je oblast **Informační a komunikační technologie.** Díky využití NIS jsou žáci nuceni využívat digitální ošetřovatelskou dokumentaci a pracovat s ní.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Ošetřovatelská péče	Propojení znalostí jednotlivých onemocnění a potřeb nemocného v průběhu nemoci. Žáci aplikují získané vědomosti do praxe a učí se rozpoznávat potřeby pacientů.
Somatologie	Žáci jsou díky znalosti anatomie a fyziologie schopni aplikovat vyšetřovací metody a správně je interpretovat.
Psychologie a komunikace	Žáci nacvičují vhodnou formu komunikaci s pacientem, rozvíjí schopnost empatie a porozumění nemocnému.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 2 hodiny týdně

OBLAST: Zdraví a nemoc	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - vysvětlí pojmy zdraví a nemoc, uvede faktory ovlivňující zdraví a typické příčiny nemocí	**Definice základní pojmů zdraví, nemoc** - prevence zdraví, zdravý životní styl. Rozpoznání obecných příznaků nemoci. - Holismus
Žák: - charakterizuje význam a způsob prevence v péči o zdraví.	**Systémy prevence ČR** **Primární, sekundární a terciární prevence** - Obezita, - zdravý spánek, - výživa, - mentální hygiena
OBLAST: Příznaky onemocnění	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - rozlišuje subjektivní a objektivní příznaky onemocnění	**Chorobopis** anamnéza - osobní - rodinná - pracovní - sociální **Příznaky onemocnění** - subjektivní - objektivní **Základní onemocnění** – - GIT, - kardiovaskulární, - neurologické - pohybový aparát

	Žák: - rozpoznává podle příznaků změny zdravotního stavu nemocného a život ohrožující příznaky a stavy.	**Život ohrožující stavy** - alergie - šok - zástava dechu a krevního oběhu - masivní krvácení - pneumothorax
	OBLAST: Vyšetřovací metody	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - popíše základní postupy při fyzikálním vyšetření pacienta;	**Pohled,** **Pohmat,** **Poslech,** **Pohled,** **Poklep**
	- objasní, co vyjadřují fyziologické funkce, proč a jak se sledují; - vysvětlí hodnoty základních fyziologických funkcí, správně používá zkratky TT, P, D a TK;	**Měření fyziologických funkcí** - tělesná teplota, váha. **Orientace v hodnotách fyziologických funkcí** - dech, plus, tlak

2. ROČNÍK – 2 hodiny týdně

OBLAST: Fyziologické funkce

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák - objasní, co vyjadřují fyziologické funkce, proč a jak se sledují; - vysvětlí hodnoty základních fyziologických funkcí, správně používá zkratky TT, P, D a TK;	**Měření fyziologických funkcí** - tělesná teplota, váha. **Orientace v hodnotách fyziologických funkcí** - dech, plus, tlak

OBLAST: Rentgenové záření

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - objasní účinky rentgenového záření - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při používání radiologických, diagnostických a léčebných metod - popíše vybrané vyšetřovací metody - popíše postup přípravy pacienta k vyšetření vybranými přístrojovými metodami a péči o pacienta po vyšetření; - popíše zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při používání radiologických diagnostických a léčebných metod a při doprovázení pacientů na odborná vyšetření nebo ošetření pomocí těchto metod;	**Laboratorní vyšetřovací metody** - vyšetření krve - vyšetření moče - vyšetření stolice - vyšetření hlenů dýchacích cest (sputa) - punkce a biopsie - Diagnostické kožní testy **Zobrazovací metody** - zobrazovací metody rentgenologické - základy radiační ochrany - zobrazovací metody rentgenologické (sonografie, termografie, magnetická rezonance, radioizotopové metody) - Endoskopické vyšetřovací metody

OBLAST: Farmakologie	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - popíše účinky a způsob podávání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, dýchací, oběhovou zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu;	**Obecná farmakologie** - pojmy: obecná farmakologie (farmakokinetika, farmakodynamika), speciální farmakologie (toxikologie), klinická farmakologie - léčiva v organizmu – vstřebávání distribuce a vylučování léčiv - účinky léčiv na organizmus – účinek hlavní a vedlejší, tonizační a paralytický účinek - změny účinků léčiv – kumulace, tolerance, tachyfylaxe - dávky léčiv – prahová, podprahová, nadprahová, maximální - toxikomanie - interakce léků - reakce na léčivo – léková alergie, teratogenní a karcinogenní účinky **Ukládání a kontrola léčiv Sledování nemocného po podání léčiva** **Chyby při podávání léčiv** - způsoby podání léčiv (per os, rektální, inhalace, injekce) - lokální podávání - přípravky s postupným uvolňováním **Lékové formy** - tuhé lékové formy, tekuté lékové formy, čípky a vaginální globule - lokální kožní přípravky **Speciální farmakologie** - vybrané lékové skupiny a jejich indikace, hlavní nežádoucí účinky, kontraindikace a řazení léků do lékových skupin (informačně) - analgetika, hypnotika, sedativa - laxativa, antidiarhoika, antiemetika, antacida - antihypertenziva, kardiotonika, antikoagulancia, antiagregancia - ATB, chemoterapeutika, kortikoidy - antitusika, expektorancia, antiastmatika - antidiabetika - léky ovlivňující vegetativní nervový - systém

ZÁKLADY EPIDEMIOLOGIE

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	1	0	0	1
roční	32	0	0	32

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Předmět základy epidemiologie se zaměřuje na znalosti z oblasti hygieny a epidemiologie. Žáci se v rámci tohoto předmětu seznámí s nejčastějšími infekčními nemocemi a jak předcházet jejich přenosu a šíření. Dále se žáci seznámí s hygienickými požadavky na životní a pracovní prostředí a na pracovníky ve zdravotnických a sociálních zařízení. Důraz je kladen na infekce spojené se zdravotní péčí a jejich prevenci ze strany ošetřovatele.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Výuka probíhá formou jednohodinové jednotky, jednotlivé hodiny na sebe navazují a propojují již získané informace z daného učebního celku. Výuka je zaměřena především na osvojení si hlavních zásad přerušení přenosu infekčního onemocnění. Výuka bude vedena formou hromadné výuky, která bude doplněna o skupinové práce a tematické projekty z oblasti prevence.

Ve výuce jsou použity metody výkladu a vzájemného dialogu. Tyto metody jsou vhodně doplněny o skupinovou práci studentů a projekty žáků

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

Získané znalosti jsou u žáku ověřeny pomocí písemný testů, nedílnou součástí hodnocení žáka je ověření provádění správného postupy dezinfekce, mytí rukou a sterilizace. Klasifikace jednotlivých prací je hodnocena známkou 1 - 5.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Předmět základy epidemiologie přispívá největší měrou k rozvoji odborných kompetencí, především v oblasti **dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.** Žáci jsou systematicky vedeni k používání OOPP a k osvojení dodržování zásad ochrany zdraví při práci stran sebe i pacienta. Další rozvíjená oblast je **usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb.** Tato kompetence je upevněna pomocí dodržování standardů ošetřovatelské péče a uvědomění si důležitosti těchto standardů. Dopad předmětu základy epidemiologie je i v oblasti rozvoje kompetence

vykonávat pod dohledem ošetřovatelskou péči. Žáci jsou vedeni k osvojení si návykům hygieny a důraz je kladen na způsoby přerušení šíření infekcí spojených se zdravotní péčí.

Další klíčovou oblastí je rozvoj **kompetence k řešení problémů**, předmět cíleně poukazuje na možnosti vzniku infekčního onemocnění a vede žáky k schopnosti rozhodnutí, jak těmto infekcím předcházet a řešit nastalé situace.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

V rámci průřezových témat má předmět základy epidemiologie největší dopad na PT **občan v demokratické společnosti** tím, že napomáhá k uvědomění si dopadu nerespektování cizích potřeb a povinností v oblasti prevence šíření infekcí. dále je kladen důraz na rozvoj morálního úsudku.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Ošetřovatelská péče	Propojení znalostí péče o nemocného člověka s infekčním onemocněním
Základy biologie a ekologie	Využití znalostí přírodních jevů, znalosti z oblasti bakterii, virů a hub

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 1 hodiny týdně

OBLAST: OBECNÁ EPIDEMIOLOGIE

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO

Žák:
 	
- uvede příklady infekčních onemocnění podle původu nákazy, způsobu přenosu a prevence;
- vysvětlí význam očkování a zjistí, která očkování jsou povinná a která nepovinná.
- objasní rozdíl mezi infekčním a neinfekčním onemocněním;
- objasní rozdíl mezi infekčníma neinfekčním onemocněním, uvede příklady infekčních onemocnění podle původu nákazy, způsobu přenosu a prevence;
- vysvětlí význam očkování a zjistí, která očkování jsou povinná a která nepovinná;
	Mikrobiologie
	
	- Obecné vlastnosti mikroorganismů
	- Bakterie
	- Viry
	- Priony
	- Houby
	- Parazité
	Imunologie
	
	- Imunitní systém a imunita
	- Nespecifická imunita
	- Specifická imunita
	- Očkování
	Obecná epidemiologie
	
	- Proces šíření nákazy
	  - Zdroj nákazy
	  - Cesta přenosu
	  - Vnímavý jedinec
	- Protiepidemiologická opatření
	  - Eliminace zdroje nákazy
	  - Přerušení cesty přenosu
	  - Zvýšení odolnosti vnímavého jedince

OBLAST: INFEKCE SPOJENÉ SE ZDRAVOTNÍ PÉČI	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - vysvětlí na příkladech, co jsou nozokomiální nákazy a objasní způsob jejich prevence ze strany zdravotnického zařízení a ošetřovatele;	**Infekce spojená se zdravotní péčí** - dezinfekce - aseptický přístup - používání OOPP - Hygiena rukou
OBLAST: SPECIÁLNÍ EPIDEMIOLOGIE	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	UČIVO
Žák: - uvede příklady infekčních onemocnění podle původu nákazy, způsobu přenosu a prevence;	**Nákazy přenosné vzduchem** - Chřipka - Černý kašel - Záškrt - Spalničky - Zarděnky - Příušnice - Tuberkulóza - Streptokokové nákazy - Meningokok nákazy **Alimentární nákazy** - Tyfus a paratyfus - Salmonea - Kampylobakterióza - Cholera - Shigelóza - Amebóza - Virová průjmová onemocnění - Botulismus - Stafylokoková enterotoxikóza

		- Hepatitida A - Přenosná dětská obrna **Infekce kůže a sliznic** - Plísňové infekce - Kvasinkové infekce - Svrab - Gangréna - Tetanus - Erysipel - Impetigo - Plané neštovice, pásový opar - Pravé neštovice - Syndrom ruka-noha-ústa - lepra **Infekce přenášené krví** - Hepatitida B - Hepatitida C - HIV/AIDS

OCHRANA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	0	1	1	2
roční	0	32	32	64

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Předmět Ochrana veřejného zdraví se zaměřuje na široké spektrum faktorů ovlivňujících zdraví populace a strategií, které slouží k jeho zlepšení. Obecným cílem tohoto předmětu je poskytnout studentům znalosti a dovednosti potřebné k porozumění zdravotních potřeb komunit a k účinnému řízení a podpoře veřejného zdraví.

Učivo tohoto předmětu zahrnuje široké spektrum témat, včetně epidemiologie a biostatistiky, prevence nemocí, politik veřejného zdraví, sociální determinace zdraví, environmentálního zdraví, zdravotního chování a vzdělávání a managementu veřejného zdraví. Studenti se učí analyzovat faktory ovlivňující zdraví populace a navrhovat intervence a strategie pro zlepšení veřejného zdraví.

V oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí se vzdělávání zaměřuje na povědomí o vlivu osobních přesvědčení a hodnot na veřejné zdraví. Studenti se učí rozpoznávat vlastní postoje a předsudky a jak mohou tyto faktory ovlivnit jejich práci s pacienty a komunitami. Důraz je kladen na rozvoj empatie, kultury porozumění a schopnosti respektovat různorodost a individuální potřeby pacientů.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Výuka předmětu Ochrana veřejného zdraví probíhá v jednohodinových jednotkách, které jsou vzájemně propojeny a tematicky na sebe navazují. Důležitou součástí tohoto předmětu je skupinová práce žáků a tvorba projektů. Žáci vytváří jednotlivé modely a projekty v oblasti prevence a ochrany veřejného zdraví. Tyto projekty dále prezentují a aplikují do praxe. Výuka je vhodně doplněna frontální výukou a diskuzí nad danými tématy.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

Žáci budou hodnoceni za schopnost prezentace vlastní práce a její aplikace do praxe. Nedílnou součástí hodnocení žáků je ověření základních znalostí formou písemných testů a ústního zkoušení. Žáci jsou hodnocení na stupnici 1-5.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Předmět Ochrana veřejného zdraví přispívá k rozvoji širokého spektra klíčových kompetencí u studentů a to v oblasti: **Odborné znalosti.** Studenti získávají hlubší porozumění základním principům veřejného zdraví, epidemiologie, prevence nemocí a managementu zdravotních služeb, což posiluje jejich odborné znalosti a schopnost aplikovat je v praxi.

Dále v oblastech kompetence k řešení problémů. Diskuze o komplexních veřejnozdravotních problémech a strategiích posiluje schopnost studentů analyzovat data, vyhodnocovat informace a kriticky posuzovat různé přístupy k péči o veřejné zdraví. Praktické cvičení v terénu a řešení reálných veřejnozdravotních situací posiluje schopnost studentů identifikovat problémy, navrhovat a implementovat účinná řešení.

Komunikativní kompetence: Práce v týmech, prezentace výsledků a diskuse přispívají k rozvoji komunikačních dovedností studentů, což je klíčové pro efektivní spolupráci s kolegy, pacienty a veřejností.

Občanské kompetence a kulturní povědomí: Diskuse o citlivých tématech ve veřejném zdraví podporuje studenty v reflektování vlastních hodnot a přesvědčení a rozvoji schopnosti jednat eticky a respektovat různorodost a individuální potřeby pacientů.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Přínos předmětu Ochrana veřejného zdraví je v oblasti **Člověk a prostředí** žáci se vhodnými způsoby učí, jak prostředí může ovlivnit zdraví jedince a na druhou stranu se pomocí projektů a aplikace znalostí z oblasti veřejného zdraví snaží o pozitivní změnu svého prostředí a tím i veřejného zdraví. Díky tvorbě prezentací a projektů žáci využívají moderní technologie a využívají přínos digitálního světa, tím rozvíjení průřezové téma **Člověk a digitální svět.**

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Somatologie	spočívají v integraci poznatků o fyziologických procesech těla s veřejnozdravotními intervencemi a programy zaměřenými na prevenci nemocí a podporu celkového zdraví populace.
Teorie ošetřovatelství	spočívají ve sdílení znalostí a strategií pro prevenci nemocí, podporu zdraví a optimalizaci péče v rámci komunitního prostředí.
Biologie	spočívají v integraci biologických znalostí s informačními technologiemi pro analýzu epidemiologických dat a genetických informací, což umožňuje lepší porozumění a řízení veřejnozdravotních problémů a chorob.
Informační a komunikační technologie	zahrnují využití moderních technologických prostředků k sběru, analýze a distribuci dat o zdravotních trendech a rizicích, což umožňuje rychlé reakce a efektivní řízení veřejnozdravotních intervencí a programů.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

2. ROČNÍK – 1 hodina týdně	OBLAST: ZDRAVÍ OBYVATELSTVA, RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ, PREVENCE	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - popíše základní principy a způsob zajištění péče o zdraví obyvatelstva v ČR; - uvede základní druhy zařízení léčebně preventivní péče, charakterizuje přednosti domácí péče. - uvede příklady sociálních služeb a zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné.	**Rodinné soužití:** - úskalí při volbě životního partnera; - rozdíly mezi mužem a ženou, vliv emancipace na role muže a ženy v rodině; - vliv vzorů z původních rodin a vzájemných vztahů v rodině na formován postojů člověka mezigenerační soužití. **Manželství** - podmínky uzavření platného manželství; - rozdíl mezi sňatkem uzavřeným na úřadě a církevním sňatkem; - předmanželská smlouva; - registrované partnerství u nás a ve světě; - rozvod, rozluka, zneplatnění manželství. Dysfunkční rodina – příčiny a důsledky. Funkce manželských poraden, center pro rodinu. Domácí násilí – jakým způsobem je řešit, kde hledat pomoc. Zákon o rodině a jeho aplikace v praxi. CAN – syndrom týraného a zneužívaného dítěte, průvodní projevy v chování dítěte, na jejichž základě jej lze odhalit. Formy náhradní rodinné péče u nás a ve světě, rozdíl mezi adopcí a pěstounskou péčí. **Výživa v životě člověka** - Zásady zdravého životního stylu. - Diety, poruchy příjmu potravy (bulimie, mentální anorexie). - Pravidla stolování, chyby při stolování, zásady společenského chování při návštěvě restaurace, typy společenských akcí.

		Prevence rizikového chování - Návykové látky, vznik závislostí – kouření, alkoholismus, drogové závislosti, gamblerství. **Sociální služby** - Druhy sociálních zařízení - možnosti primární prevence - Financování sociálních služeb **Léčebně preventivní péče** - Domácí služba - terénní péče - financování
3. ROČNÍK – 1 hodina týdně	**OBLAST: Zdravotní péče ČR**	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - vysvětlí, jak je financována zdravotní péče a k čemu slouží zdravotní pojištění; - zjistí, jaké benefity nabízejí pojištěncům zdravotní pojišťovny; - objasní práva pacientů v ČR .	**Financování zdravotní péče** - druhy financování - zdravotní pojištění v ČR a ve světě **Zdravotní pojišťovny** - benefity - práva a povinnosti **Práva pacientů v ČR** - Etické kodexy - práva a povinnosti
	Žák: - popíše základní principy a způsob zajištění péče o zdraví obyvatelstva v ČR;	**Prevence rizikového chování** - Návykové látky, vznik závislostí – kouření, alkoholismus, drogové závislosti, gamblerství.

TEORIE OŠETŘOVATELSTVÍ

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	2	2	2	6
roční	64	64	64	192

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Hlavním cílem předmětu teorie ošetřovatelství je poskytnou žákům dostatečný teoretický základ pro vykonávání ošetřovatelské péče o pacienta. Žáci jsou seznámeni se základním přehledem historie ošetřovatelství osobnostmi ošetřovatelství a koncepcí českého ošetřovatelství. Součástí předmětu Teorie ošetřovatelství je první pomoc, cílem je vytváření vědomostí a znalostí o první pomoci a fungování integrovaného záchranného systému. Dalším cílem je naučit žáky správně postupovat v život ohrožujících situacích. Cíl vyplývá z povinnosti zdravotnického pracovníka poskytnout první pomoc každému, jestliže by bez této pomoci byl ohrožen jeho život nebo vážně ohroženo zdraví. Výuka je realizována výkladem a praktickými ukázkami učitele. Následuje nácvik dovedností žáků.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Výuka předmětu Teorie ošetřovatelství bude probíhat jednou týdně ve dvouhodinovém bloku, jednotlivé bloky na sebe navazují a jsou provázány jednotlivými tematickými celky. V rámci předmětového bloku je kombinovaná forma výuky výkladem a nácvikem modelových situaci, převážně v oblasti učiva první pomoci. Výklad učitele je vhodně doplněn diskuzí, tematickými referáty a prací žáků.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

Získané vědomosti jsou ověřovány formou písemného a ústního zkoušení, dále do hodnocení je zahrnuto ověření schopnosti žáka poskytnou první pomoc, tato schopnost je ověřena na modelových situacích, kdy je žák uveden do problému a on musí správně situaci vyhodnotit a poskytnout první pomoc. Žáci jsou hodnoceny známkami 1. - 5.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Předmět Teorie ošetřovatelství přispívá k rozvoji klíčové kompetence **učení**, tím, že se žáci učí získané teoretické poznatky propojovat s praxí a uplatňují ve výuce odborných předmětů. Déle předmět přispívá k rozvoji **kompetence k řešení problémů**. Žáci jsou uvedeni do modelových situacích a na základě svých teoretických znalostí se rozhodují, jak v dané situaci reagovat a jednat. Velkou měrou předmět teorie ošetřovatelství rozvíjí **odborné kompetence** v oblastech první pomoci, a ošetřování nemocného.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

V rámci průřezových témat předmět Teorie ošetřovatelství největší měrou přispívá k rozvoji PT **Člověk a svět práce.** Žáci jsou na základě získaných teoretických poznatků schopni sebereflexe ve vztahu k osobním a profesním plánům. Je zdůrazněn význam a smysl celoživotního vzdělávání, čímž jsou žáci vedení k zodpovědnosti za vlastní život. Dále předmět Teorie ošetřovatelství rozvíjí průřezové téma **Občan v demokratické společnosti.** Předmět pracuje s tématy morálka, svoboda, odpovědnost a tolerance, žáci jsou konfrontováni s pojmy osobní svobody a potřebami nemocného. Nedílnou součástí předmětu je řešení konfliktů.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Ošetřovatelská péče	Propojení znalostí jednotlivých onemocnění a potřeb nemocného v průběhu nemoci. Žáci aplikují získané vědomosti do praxe a učí se rozpoznávat potřeby pacientů.
Psychologie a komunikace	Žáci nacvičují vhodnou formu komunikaci s pacientem, rozvíjí schopnost empatie a porozumění nemocnému.
Somatologie	žáci jsou díky znalostem somatologie schopny rozpoznat patologický stav, či úrazový děj a reagovat na něj.
Základy epidemiologie	žáci jsou schopni aplikovat znalosti z oblasti epidemiologie v rámci poskytování první pomoci a zástavě přenosu infekcí.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 2. hodiny týdně

OBLAST: Historie ošetřovatelství	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: -Popíše základní změny v ošetřovatelské péči d 19. st. a uvede nejvýznamnější osobnosti.	**Úvod do předmětu:** - stručný přehled vývoje ošetřovatelské péče; - základy multikulturního ošetřovatelství;
OBLAST: První pomoc	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - vyjmenujte jednotlivé složky IZS; - zná čísla tísňového volání; - uvědomuje si povinnost poskytnutí první pomoci; - ovládá manévr na vyproštění zraněného z vozidla; - umí vyhodnotit závažnost situace a dbá na vlastní bezpečí; - ovládá postupy základního vyšetření zraněného; - získané informace umí předat složkám IZS; - zná vhodné odsunové prostředky; - chápe důležitost polohování a transportu raněných; - umí uložit postiženého do správné polohy pro vyšetření, ošetření a transport; - zná příčiny a příznaky bezvědomí; - umí vyšetřit postiženého v bezvědomí; uvědomuje si význam stálého dohledu v bezvědomí; - umí poskytnout první pomoc při kolapsu; - ovládá manévr pro uvolnění a vyčištění dýchacích cest; - uvědomuje si význam znalosti resuscitace a povinnosti poskytnutí pomoci;	**Organizování první pomoci při dopravních nehodách:** - složky IZS, komunikace s operačním střediskem; - chování na místě dopravní nehody; - vyprošťování raněných z vozidla; - požár automobilu; - zranění motocyklisty; - osobní bezpečnost zachránce. **Orientační vyšetření zraněného:** - zhodnocení stavu vědomí; - hodnocení pulsu – vyhmatání místa pro měření pulsu; - zhodnocení dechu – způsoby měření; - orientační vyšetření zornic, hlavy, krku, hrudníku, horních končetin, břicha, pánve, dolních končetin a páteře; - záznam a předání informací. Polohy raněných a jejich indikace: - zotavovací poloha; - poloha vleže s podloženou hlavou; - poloha při poranění břicha; - poloha při poranění hrudníku; - poloha při zlomeninách pánve; - protišoková poloha;

	- umí rozpoznat zástavu dýchání a srdeční činnosti; - umí poskytnout nepřímou srdeční masáž a zahájit KPCR; - umí kontaktovat zdravotnickou záchrannou službu; - uvědomuje si význam používání ochranných pomůcek při resuscitaci (rukavice, rouška, maska); - vyjmenuje druhy krvácení; - umí ošetřit jednotlivé druhy krvácení; - uvědomuje si nutnost použití ochranných pomůcek při ošetřování krvácení; - popíše komplikace spojené s krvácením; - zná příznaky vnitřního krvácení, provádí protišoková opatření; - umí přiložit tlakový obvaz, zná důvody a způsob použití; - je schopen kontaktovat zdravotnickou záchrannou službu v případě ohrožení života; - zná příčiny šoku; - rozpozná příznaky šoku; - uvědomuje si nebezpečí vzniku šoku a provádí preventivní opatření; - zná příčiny a druhy ran; - uvědomuje si význam dodržování zásad asepse a antisepse; - umí zvolit vhodný postup ošetření podle typu rány; - používá vhodné prostředky pro vyčištění a krytí rány; - rozpozná druh poranění; - orientačně stanoví rozsah a stupeň poškození; - ovládá postupy ošetřování poranění teplem, chladem (při úpalu, úžehu, omrzlinách, podchlazení); - umí poskytnout první pomoc při popálení, poleptání, poranění elektrickým proudem a poranění bleskem); - dodržuje zásady asepse; - objasní nejčastější příčiny vzniku poranění hlavy; - popíše příznaky a komplikace; - uvědomuje si význam ochrany hlavy při sportu; - objasní nejčastější příčiny vzniku, příznaky a komplikace poranění páteře a míchy; - chápe rizika spojená s nevhodným postupem při poskytování první pomoci;	- autotransfuzní poloha; - zásady odsunu raněných; - přenášení postižených jednou a dvěma osobami; - nácvik modelových situací. **Bezvědomí**: - orientační vyšetření stavu vědomí; - vyšetření postiženého v bezvědomí; - sledování stavu; - uložení do správné polohy v bezvědomí; - první pomoc při kolapsu; - nácvik ošetření, modelové situace. **Neodkladná resuscitace u dětí a dospělých:** - zástava dýchání; - zprůchodnění a vyčištění dýchacích cest; - zástava krevního oběhu; - osobní ochrana zachránce; - nácvik dovedností KPCR. **Krvácení:** - druhy krvácení; - první pomoc při zevním krvácení; - příznaky vnitřního krvácení, protišoková opatření; - tlakový obvaz, škrtidlo – důvody a způsob použití. **Šok:** - druhy šoku, příčiny, příznaky; - první pomoc u šokových stavů, preventivní šoková opatření; - nácvik modelových situací. **Rány:** - druhy ran a jejich příčiny (řezná, sečná, bodná, střelná, tržná, zhmožděná, exkoriace); - zásady ošetřování ran, pomůcky; - poranění zvířetem: pokousání, bodnutí hmyzem, kousnutí klíštětem, uštknutí jedovatým hadem; - nácvik ošetření, modelové situace. **Poškození teplem a chladem, elektrickým proudem a chemickými látkami:** - druhy poškození;

	- objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace poranění hrudníku; - umí poskytnout první pomoc; - objasní příznaky a příčiny náhlých příhod břišních; - objasní příznaky a příčiny poranění břicha a možné komplikace; - ovládá postup první pomoci při náhlých příhodách břišních; - uvědomuje si rizika z prodlení chirurgické léčby, umí přivolat zdravotnickou záchrannou službu a předat informace lékaři; - objasní příznaky a komplikace poranění kostí a kloubů; - využije dostupné prostředky k znehybnění; - provádí protišoková opatření a dodržuje zásady asepse u otevřených poranění; je seznámen s příznaky u jednotlivých interních stavů; - umí vyšetřit základní životní funkce postiženého; - zná postup poskytnutí první pomoci; - uvědomuje si důležitost pravidelného užívání léčiv u jednotlivých diagnóz; - při selhání dýchání a krevního oběhu zahájí KPCR; - objasní nejčastější příčiny poranění; - umí poskytnout první pomoc a přivolat zdravotnickou záchrannou službu; - objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s tlakovým poraněním; - zná postup při vyšetření a poskytnutí první pomoci; - objasní příznaky a komplikace při akutních stavech v těhotenství a gynekologii; - zná jednotlivé fáze doby porodní; - objasní postup první pomoci při překotném porodu; - zná postup poskytnutí první pomoci u člověka při vědomí a v bezvědomí; - uvědomuje si důležitost sledování postiženého až do předání lékaři a přivolání zdravotnické záchranné služby; - zná postup vyšetření zraněného a umí jej aplikovat v praxi; - zná linky tísňového volání a přivolá odbornou pomoc; - umí využít dostupné prostředky k ošetřování.	- stanovení rozsahu poškození; - poskytnutí první pomoci; - bezpečnost a ochrana zdraví zachránce při poskytování první pomoci (úraz elektrickým proudem, poleptání chemickou látkou); - poranění bleskem; - nácvik ošetření, modelové situace. **Poranění hlavy:** - kraniocerebrální poranění, poranění obličejového skeletu a měkkých tkání, poranění očí (příčiny, příznaky, komplikace); - poskytnutí první pomoci; - nácvik ošetření, modelové situace. Poranění páteře a míchy: o nejčastější příčiny a příznaky, komplikace; o zásady poskytování první pomoci při úrazech páteře a míchy; o nácvik ošetření, modelové situace. **Poranění hrudníku:** - příčiny, příznaky a komplikace poranění hrudníku; - nácvik poskytnutí první pomoci; - náhlé příhody břišní a úrazová poranění břicha; - nejčastější příčiny, příznaky a komplikace náhlých příhod břišních a poranění břicha; - první pomoc, modelové situace. **Poranění kostí a kloubů**: - příčiny, příznaky, rozdělení (podvrtnutí, vykloubení, zlomeniny zavřené a otevřené); - postup při poskytování první pomoci u otevřených a zavřených poraněních; - způsoby fixací kostí a kloubů v první pomoci; - nácvik ošetření, modelové situace. **Akutní interní stavy:** - bolest na hrudi (akutní infarkt myokardu, angina pectoris, vertebrogenní algický syndrom, plicní embolie); - křečové stavy (febrilní křeče u dětí, epileptické stavy); - těžká dušnost (astmatický záchvat); - hyperglykemické a hypoglykemické koma; - alergie, anafylaktický šok; - cévní mozková příhoda;

		- nácvik ošetření, modelové situace. **Specifická poranění:** - tonutí, oběšení; - modelové situace. **Tlaková poranění:** - mechanismy vzniku poranění; - příznaky, komplikace; - zásady poskytnutí první pomoci; - modelové situace. **Akutní stavy v gynekologii:** - krvácení, křeče, předčasný a překotný porod; - fáze porodní; - modelové situace. **Akutní otravy:** - nejčastější příčiny a příznaky akutních otrav; - zásady poskytování první pomoci při otravách u postiženého při vědomí a v bezvědomí; - modelové situace. **Polytraumata, hromadné úrazy, třídění raněných:** - charakteristika a příčiny polytraumatu a hromadných úrazů; - orientace na místě nehody; - posouzení závažnosti situace; - obecný postup při poskytování první pomoci; - polohování, protišoková opatření a odsun raněných.
2. ROČNÍK – 2. hodiny týdně	**OBLAST: Interna, chirurgie**	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetřovatelské péče; - charakterizuje odlišnosti poskytování ošetřovatelské péče a práce ošetřovatele na jednotlivých odděleních;	- **Ošetřovatelská péče na interním oddělení:** o specifika práce, základní pojmy a vyšetřovací metody (informativně). - Ošetřovatelská péče o nemocné s ischemickou chorobou srdeční:

	- poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetřovatelskou péči v jednotlivých klinických oborech a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péče; - dodržuje práva pacientů včetně ochrany osobních údajů; - dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací; - dodržuje zásady správného zacházení s biologickým materiálem, léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky; jedná ekonomicky a ekologicky.	○ příčiny, rizikové faktory, klinický obraz, akutní a chronické formy, první pomoc při infarktu myokardu, zásady ošetřovatelské péče, komplikace – srdeční selhávání akutní a chronické (informativně). - Ošetřovatelská péče o nemocné s chronickou obstrukční plicní nemocí: ○ příčiny, rizikové faktory, klinický obraz, akutní a chronické formy, první pomoc při stavu dušnosti, zásady ošetřovatelské péče, péče o dýchací cesty. - Ošetřovatelská péče o nemocné s cévní mozkovou příhodou: ○ příčiny, rizikové faktory, klinický obraz, zásady ošetřovatelské péče, prevence komplikací, rehabilitační ošetřovatelství. - Ošetřovatelská péče o nemocné s hypertenzí: ○ druhy hypertenze, prevence, léčba, ošetřovatelská péče, úprava životosprávy. - Ošetřovatelský proces u nemocného s onemocněním periferních žil, varixy, flebitis, bércového vředu a trombózou: ○ příčiny, klinický obraz, základy ošetřovatelské péče, režimová opatření, zásady pro léčbu ran a převazy, konzervativní a operační léčba (informativně). - Ošetřovatelská péče o nemocné s cukrovkou: ○ typy diabetu, příčiny, klinický obraz, druhy léčby, režimová opatření. - Ošetřovatelská péče o nemocné s pozdními komplikacemi cukrovky: ○ rozdělení komplikací na akutní a chronické, klinický obraz, prevence, základní ošetřovatelská péče o nemocné s diabetickou nohou. - **Ošetřovatelská péče na chirurgickém oddělení:** ○ charakter práce ošetřovatele, úseky práce; ○ základní pojmy a vyšetřovací metody. - Příprava nemocného k operaci: ○ dlouhodobá; ○ krátkodobá; ○ bezprostřední; ○ příprava k urgentní operaci a příprava diabetika; ○ bezprostřední pooperační péče; ○ péče o operační ránu; ○ péče o diabetika po operaci; ○ péče o nemocného po spinální anestezii;

		○ péče o pacienta s bolestí. - Ošetřovatelská péče o nemocné se zlomeninou krčku kosti stehenní, extenzí a TEP: ○ příčiny, klinický obraz, základní ošetřovatelská péče, včetně rehabilitačního ošetřování a důraz na bezpečnost (prevence úrazů). - Ošetřovatelská péče o nemocné s náhlou příhodou břišní: ○ dělení NPB, objektivní a subjektivní příznaky, komplikace NPB (péče o klienta s peritonitis). - Ošetřovatelská péče o nemocné s krvácením do trávicí trubice s projevy melény: ○ příčiny, klinický obraz šoku, základní ošetřovatelská péče. - Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním žlučových cest: ○ příčiny, příznaky zánětu žlučových cest, žlučových kamenů a žlučníkové koliky, jaterní cirhózou a selhání jater, základní ošetřovatelská péče, režimová opatření. - Ošetřovatelská péče o nemocné s vředovou chorobou žaludku a duodena: ○ příčiny, příznaky, rizikové faktory, komplikace, základní ošetřovatelská péče, režimová opatření. - Ošetřovatelská péče o nemocného s karcinomem tlustého střeva: ○ příčiny, klinický obraz, protinádorová léčba konzervativní a operační, základní ošetřovatelská péče, ošetřování kolostomie, dieta a režimová opatření.
3. ROČNÍK – 2. ho	**OBLAST: Vyšetření**	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	- doprovází pacienty na vyšetření;	- **Doprovod nemocného na vyšetření a ošetření:** ○ bezpečnostní zásady při doprovodu nemocných na vyšetření a ošetření; ○ hygienické a etické zásady při doprovodu nemocných s různým stupněm soběstačnosti. - Asistence při vybraných ošetřovatelských diagnostických nebo léčebných výkonech (po přímým vedením):

dny týdně		○ převazy akutních, chronických a operačních ran, problematika vlhkého hojení ran – informačně; ○ asistence u převazu aseptické a septické rány, hojení ran; ○ základní chirurgické nástroje, šicí materiál; ○ podávání léčebných přípravků včetně aplikace injekcí a infuzí (informativně); ○ odběr biologického materiálu (informativně); ○ zavádění močového katetru a výplach močového měchýře (informativně); ○ sondování a péče o katetry (informativně);
	OBLAST: Dětské oddělení, péče o dítě a matku	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	- rozlišuje a uplatňuje zvláštnosti ošetřovatelské péče o matku a novorozence, péče o děti, staré lidi a nevyléčitelně nemocné; - volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede je k dodržování léčebného režimu; - zajišťuje herní aktivity dětí; - komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav; - charakterizuje odlišnosti poskytování ošetřovatelské péče a práce ošetřovatele na jednotlivých odděleních; - dodržuje interní předpisy pracoviště týkající se BOZP, PO a krizových situací; - dodržuje zásady správného zacházení s biologickým materiálem, léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky; jedná ekonomicky a ekologicky. - uvede zařízení sociálních služeb poskytujících zdravotní péči a vysvětlí specifika ošetřovatelské péče v těchto zařízeních;	- **Ošetřovatelská péče na dětském oddělení:** ○ charakter práce ošetřovatele, úsek práce; ○ základní pojmy a vyšetřovací metody; ○ zvláštnosti péče při ošetřování dítěte; ○ herní aktivity dětí a volný čas. - Ošetřovatelská péče o dítě s akutní onemocněním dýchacích cest ○ příčiny, příznaky, základní ošetřovatelská péče - Ošetřovatelská péče o dítě s poruchou vyprazdňování (průjmem, zácpou a glutenovou celiakií): ○ příčiny, příznaky, ošetřovatelská péče, režimová opatření a sledování vyprazdňování. - **Ošetřovatelská péče o matku a dítě, charakteristika gynekologicko – porodnického oddělení:** ○ základní pojmy a vyšetřovací metody; ○ péče o matku a dítě v prenatálním období; ○ péče o novorozence; ○ péče o kojence – hygiena, výživa (kojení, umělá výživa, význam kojení pro matku a dítě);

		○ těhotenství – průběh, délka, známky nejisté a jisté, změny v organismu těhotné ženy, těhotenské poradny, životospráva a hygiena v těhotenství. - Péče o nemocné s karcinomem prsní žlázy: ○ příčiny, klinický obraz, význam samovyšetřování prsu, zásady ošetřování ženy po ablaci, psychická pomoc, rehabilitace. - **Ošetřovatelská péče na vybraných pracovištích:** ○ charakteristika ošetřovatelské péče na radiologickém oddělení. - Ošetřovatelská péče o nemocné s epilepsií: ○ příznaky, klinický obraz velkého a malého záchvatu, první pomoc při záchvatu, základní ošetřovatelské péče. - **Péče o seniory a chronicky nemocné:** ○ fyziologická charakteristika stáří; ○ příznaky stárnutí: tělesné projevy a psychické změny; ○ zvláštnosti chorob ve stáří; ○ zařízení zdravotní a sociální péče pro seniory (informativně); ○ pečovatelská služba; ○ péče o nemocného v terminálním stádiu, hospicová péče; ○ péče o tělo zemřelého a pozůstalost; - **Prevence imobilizačního syndromu:** ○ imobilizační syndrom – dělení a příznaky, prevence, dopad na bio-psycho-sociální a spirituální uspokojování potřeb nemocného; ○ aktivita a soběstačnost nemocných; ○ pohybová aktivizace dle stupně soběstačnosti; ○ význam a metody rehabilitace; ○ fyzikální terapie, využití tepla a chladu v léčbě; - **Zajištění herní aktivity dětí** ○ Úvod ○ Umění a jeho působení na člověka ○ Klasické výtvarné techniky, práce s různými materiály ○ Zážitková tvorba, prostorové práce ○ Netradiční výtvarné techniky, hračka a loutka ○ Techniky k procvičování motoriky a paměti, fotografie ○ Společenské hry ○ Kombinované techniky

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	6	12	18	36
roční	192	384	576	1152

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Předmět Ošetřovatelská péče má teoreticko-praktický charakter, žáci jsou v rámci předmětu seznámení se základy ošetřovatelské péče a organizací zdravotnického zařízení. Cíle předmětu je seznámit žáky s rolí ošetřovatele v rámci ošetřovatelského týmu, seznamuje žáky se základními kompetencemi ošetřovatele a jeho povinnostmi. Žáci jsou v rámci praktických nácviků a simulací vedeni ke vhodným postupům poskytování ošetřovatelské péče. Součástí předmětu ošetřovatelská péče je výuka ve zdravotnickém zařízení, kde jsou žáci postavení do provozu zařízení a pod dohledem odborného učitele provádí ošetřovatelskou péči u svěřených pacientů.

Předmět ošetřovatelská péče připravuje absolventa, který je schopen rozlišit základní potřeby klienta a získá komplex vědomostí a dovedností směřujících k uspokojování těchto potřeb. Hlavní zásadou pro práci absolventa oboru je snaha pomoci udržet soběstačnost a důstojnost klienta.

Žáci se naučí komunikovat s klienty, organizovat si práci, dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Nedílnou součástí je také etická výchova zaměřená na upevňování návyků, postojů a osobnostních vlastností žáka, potřebných pro práci v nemocničním prostředí.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Výuka předmětu ošetřovatelská probíhá v odborné učebně ve výukových blocích. Vzhledem k praktickému charakteru předmětu je výuka založena na praktických ukázkách a nácviku jednotlivých úkonů poskytování ošetřovatelské péče. Teoretická část je propojena s praktickými cvičeními, a to průběžně. Výuka je realizována výkladem doplněným praktickými ukázkami učitele. Následuje nácvik dovedností žáků. Žáci jsou vedeni k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetřování klientů.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

Žáci jsou hodnoceny na základě průběžného ústního a písemného zkoušení, na základě samostatné práce v hodině a dále na základě praktických dovedností jednotlivých intervencí v podmínkách odborných učeben. Součástí hodnocení je i hodnocení provádění jednotlivých úkonů v rámci odborné praxe ve zdravotnickém zařízení.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Předmět ošetřovatelská péče je klíčovým prvkem ve vzdělávacím procesu pro budoucí ošetřovatele a zdravotníky. Klíčové kompetence jsou naplňovány následujícím způsobem.

Odborná znalost a dovednosti: Ošetřovatelská péče poskytuje studentům základní odborné znalosti a dovednosti potřebné k poskytování péče klientům v různých kontextech a situacích.

Komunikativní kompetence: Studenti se učí komunikovat efektivně s pacienty, jejich rodinami a dalšími členy zdravotnického týmu. To zahrnuje schopnost naslouchat, vyjadřovat se jasně a empaticky a efektivně spolupracovat. Ošetřovatelská péče podporuje rozvoj schopnosti studentů efektivně pracovat v týmu a koordinovat péči s ostatními členy zdravotnického personálu.

Personální a sociální kompetence: Předmět podporuje studenty v rozvoji profesionálního chování a etických principů, které jsou nezbytné pro poskytování péče na vysoké úrovni.

Kompetence k řešení problémů: Studenti se učí analyzovat situace, provádět hodnocení rizik a rozhodovat o nejvhodnějším postupu péče na základě dostupných informací a důkazů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění: Předmět připravuje studenty k samostatnému provádění ošetřovatelských intervencí a rozhodování v rámci jejich kompetencí a pravomocí.

Tyto klíčové kompetence jsou nezbytné pro ošetřovatele, aby mohli úspěšně a bezpečně poskytovat péči klientům v různých zdravotnických prostředích. Ošetřovatelská péče jako předmět hraje klíčovou roli v rozvoji těchto kompetencí a přípravě studentů na jejich budoucí pracovní role.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

V rámci průřezového tématu **občan v demokratické společnosti** jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci a dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své potřeby. Dále aby dovedli jednat s lidmi, hledat kompromisní řešení a vážili si materiálních a duchovních hodnot. Průřezové téma **Člověk a životní prostředí** je naplněno formou vedení žáků, aby si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí. Dále aby dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí a osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Psychologie a komunikace	spočívají v integraci znalostí a dovedností obou oborů k efektivnímu porozumění a péči o pacienty z hlediska jak fyzického, tak psychického zdraví.
Somatologie	projevují ve vzájemném propojení znalostí o anatomii, fyziologii a patologii těla s praktickými dovednostmi a postupy péče, aby se efektivněji řešily zdravotní potřeby pacientů a podpořil se jejich celkový zdravotní stav. Tato integrace umožňuje ošetřovatelům lépe porozumět fyzickým aspektům nemocí a léčebným procesům, což zlepšuje kvalitu poskytované péče a výsledky léčby.
Klinická propedeutika	projevují se ve vzájemném propojení teoretických znalostí o diagnostických postupech a praktických dovedností ošetřovatelské péče pro efektivní identifikaci a řešení zdravotních potřeb pacientů.
Etická výchova	spočívají v integrování morálních principů a profesionálních standardů do poskytování péče, což umožňuje ošetřovatelům zajišťovat respekt a důstojnost pacientů a dodržovat etické normy při rozhodování a jednání v rámci zdravotnické praxe.
Informační a komunikační technologie	zahrnují využívání moderních technologických nástrojů a elektronických záznamů k zlepšení efektivity a kvality péče, automatizaci procesů a zlepšení komunikace mezi členy zdravotního týmu.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1. ROČNÍK – 6. hodiny týdně	OBLAST: Úvod, hygiena, potřeby nemocných	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - dodržuje zásady a postupy hygieny, antisepse a asepse při poskytování ošetřovatelské péče; - provádí komplexní hygienickou péči u pacientů s různým stupněm sebepéče a soběstačnosti; - popíše kompetence a činnost ošetřovatele v rámci ošetřovatelského týmu; - objasní postupy získávání informací - o pacientovi a jeho potřebách; - objasní etické zásady poskytování ošetřovatelské péče a způsob ochrany osobních údajů pacientů; - objasní význam dodržování zásad hygieny, antisepse a asepse; - vysvětlí způsob sterilizace a dezinfekce zdravotnických prostředků a pomůcek; - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP	**Úvod do předmětu:** - ošetřovatelské povolání; - stručný přehled vývoje ošetřovatelské péče; - osobnost ošetřovatele, ochrana zdraví; - práva klientů; - BOZP. **Zdravotnická zařízení lůžkového a ambulantního typu:** - ošetřovací jednotka, typy, stavební uspořádání, vybavení; - provoz a organizace práce na ošetřovatelské jednotce; - péče o prostředí, úklid nemocničních prostor, pomůcky a úklidové prostředky; - provoz a řízení ambulance; - diagnosticko-příjmový úsek zdravotnického zařízení; **Péče o zdravotnické prostředky:** - péče o pomůcky z různých materiálů; - inventář, jeho evidence a kontrola. **Dezinfekce:** - druhy, způsoby dezinfekce; - druhy dezinfekčních prostředků; - ředění dezinfekčních roztoků; - zásady dezinfekce a čištění pomůcek z různých materiálů. **Sterilizace:** - druhy, způsoby sterilizace; - sterilizační přístroje a příprava materiálu ke sterilizaci; - zacházení se sterilním materiálem; - pomůcky k jednomu použití; **Potřeby nemocných:** - rozdělení a uspořádání potřeb; - pozorování nemocných;

		- rozhovor s nemocným a příbuznými; - získávání informací a nemocném; - komunikativní dovednosti při práci s nemocným, zásady vedení rozhovoru; - ošetřovatelský proces, jeho fáze, úloha ošetřovatele v ošetřovatelském procesu;
	OBLAST: Péče o nemocné	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky pro prevenci proleženin; - vysvětlí význam spánku a podmínky pro zajištění spánku; - provádí úpravu lůžka a prostředí; - popíše postup podávání stravy a tekutin nemocným dle stupně sebepéče; - vysvětlí, jak se sleduje bilance tekutin u nemocných; - pomáhá při jídle a pití ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmí; - pečuje o vyprazdňování pacientů, provádí očistné klyzma pacientům starším deseti let; - pečuje o inkontinentní nemocné;	**Lůžko a nemocný na lůžku:** - typy lůžek pro děti a dospělé; - poloha lůžka v pokoji; - základní vybavení lůžka, pomůcky doplňující lůžko; - úprava lůžka bez nemocného i s nemocným; - polohy nemocného v lůžku, polohování. **Hygienická péče o nemocné:** - význam hygienické péče; - oblékání nemocného; - zásady při manipulaci s prádlem čistým a špinavým; - péče o osobní a ložní prádlo; - péče o dutinu ústní; - zvláštní péče o dutinu ústní; - ranní a večerní toaleta; - celková koupel, mytí vlasů, péče - nehty, holení; - pomůcky k vyprazdňování, podkládání podložní mísy za asistence a bez spolupráce nemocného; - péče o inkontinentní nemocné, využití pomůcek; - péče o kůži, prevence opruzenin a proleženin, jejich prevence a léčba; - koupel kojence, vážení kojence; - péče o kůži a pupeční jizvu kojenců, - prevence a ošetření opruzenin;

		Výživa nemocných: - zásady zdravé výživy – výživová pyramida; - dietní systém – základní a vybrané speciální diety; - návyky správného stolování a podávání jídla nemocným; - způsoby přijímání výživy: enterální, parenterální, sipping, PEG, JPEG – informačně; - příprava kojenecké stravy, krmení kojence;
	Žák: - měří teplotu, tělesnou výšku a hmotnost; - provádí dezinfekci a sterilizaci zdravotnických prostředků a pomůcek; - sleduje zdravotní stav nemocného včetně poruch celistvosti kůže; - asistuje při vybraných ošetřovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech; - pečuje o tělo zemřelých; - vykonává činnosti při přejímání, kontrole a uložení léčivých přípravků, zdravotnických přípravků a prádla; - pracuje v souladu se zásadami týmové práce; - dodržuje zdravotnickou etiku; respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství;	**Vizita a zdravotnická dokumentace:** - lékařská a sesterská vizita; - příprava pomůcek, nemocného a prostředí k vizitě; - asistence u vizity; - dokumentace nemocného a její složky. **Péče o odpočinek a spánek** **Péče o vyprazdňování nemocných:** - sledování vyprazdňování močového měchýře; - hustota moči, barva, pH, sběr moči, záznam hodnot; - poruchy tvorby a vyprazdňování moči; - měření množství moči, bilance tekutin, vedení záznamu; - pomůcky k vyprazdňování moči; - močová katetrizace – jednorázová, permanentní (důvody, péče o katetr); - sledování vyprazdňování stolice; - fyziologická a patologická barva stolice, příměsi; - poruchy vyprazdňování stolice – průjem a zácpa (prevence, příčiny, ošetřovatelská péče); - pomůcky k vyprazdňování stolice; - klyzma – druhy; - očistné klyzma;

2. ROČNÍK – 12 hodin týdně	OBLAST: Odborná praxe	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - objasní účel a způsob aplikace tepla a chladu; - provádí podle pokynů základní rehabilitační ošetřovatelství včetně prevence poruch mobility; -charakterizuje vybrané choroby ve vztahu k uvedeným oborům, postupy jejich léčby a specifika ošetřovatelské péče; - charakterizuje odlišnosti poskytování ošetřovatelské péče a práce ošetřovatele na jednotlivých odděleních; - uvede zařízení sociálních služeb poskytujících zdravotní péči a vysvětlí specifika ošetřovatelské péče v těchto zařízeních; - poskytuje v rámci svých kompetencí základní ošetřovatelskou péči v jednotlivých klinických oborech a podílí se v rámci svých kompetencí na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péče; **Žák:** - používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky pro prevenci proleženin; - vysvětlí význam spánku a podmínky pro zajištění spánku; - provádí úpravu lůžka a prostředí; - popíše postup podávání stravy a tekutin nemocným dle stupně sebepéče; - vysvětlí, jak se sleduje bilance tekutin u nemocných; - pomáhá při jídle a pití ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmí; - pečuje o vyprazdňování pacientů, provádí očistné klyzma pacientům starším deseti let; - pečuje o inkontinentní nemocné;	**Management ošetřovatelské péče:** – organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu, seznámení s vedoucími pracovníky ošetřovacího jednotky; – zásady BOZP a zvláštnosti hygienicko - epidemiologického plánu na ošetřovací jednotce; – stavební a funkční uspořádání jednotky; – práva nemocných, léčebný a organizační řád. **Potřeby nemocných:** – holistický přístup k nemocným; – pozorování a objektivní hodnocen nemocného; – základní dělení potřeb; – naplňování potřeb nemocných. **Komunikativní dovednosti při práci ošetřovatele:** – komunikace s nemocným; – verbální a neverbální komunikace; – respektování individuálních zvláštností - v komunikaci s nemocným. **Dezinfekce, sterilizace, péče o pomůcky:** – dezinfekce pomůcek z různých materiálů; – uložení dezinfekčních prostředků; – příprava dezinfekčních prostředků; – příprava materiálu ke sterilizaci; – manipulace se sterilním materiálem. **Péče o lůžko:** – typy lůžek; – úprava lůžka bez nemocného; – úprava lůžka s ležícím klientem; – pomocná zařízení lůžka. **Manipulace s prádlem:** – zásady manipulace s čistým prádlem, uložení prádla na ošetřovací jednotce;

	- používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky pro prevenci proleženin; - vysvětlí význam spánku a podmínky pro zajištění spánku; - provádí úpravu lůžka a prostředí; - popíše postup podávání stravy a tekutin nemocným dle stupně sebepéče; - vysvětlí, jak se sleduje bilance tekutin u nemocných; - pomáhá při jídle a pití ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmí; - pečuje o vyprazdňování pacientů, provádí očistné klyzma pacientům starším deseti let; - pečuje o inkontinentní nemocné;	– zásady manipulace s použitým prádlem; – třídění prádla, počítání; – prádlo jako inventář oddělení, odpisy znehodnoceného prádla. **Polohování nemocných:** – základní polohy v lůžku – aktivní a pasivní; – komunikace s nemocným při polohování; – pomůcky určené pro polohování nemocných. **Hygienická péče o nemocné chodící, částečně soběstačné a ležící:** – organizace ranní hygieny; – péče o dutinu ústní, péče o zubní náhradu, zvláštní péče o dutinu ústní; – ranní a večerní hygienická péče o nemocné různého stupně sebepéče; – celková koupel na lůžku – příprava pomůcek, organizace práce, respektování studu nemocného. **Prevence opruzenin, dekubitů, polohování nemocných:** – prevence opruzenin a dekubitů, polohování nemocných; – komunikace s nemocným při polohování. **Mytí vlasů, stříhání nehtů a péče o kůži:** – příprava pomůcek k mytí vlasů u nemocných různého stupně sebepéče; – organizace práce při mytí vlasů na lůžku – pomůcky k péči o nohy; – stříhání nehtů u dospělých, dětí a nemocných s DM; – komunikace s nemocným. **Sledování vyprazdňování moči a stolice:** – sledování odchodu moči a stolice, záznam do dokumentace; – sledování diurézy, bilance tekutin, měření množství a hustoty moči, záznam do dokumentace; – komunikace s nemocným a respektování intimity při vyprazdňování. **Péče o vyprazdňování nemocných:** – příprava pomůcek k vyprazdňování – příprava nemocného; – používání pomůcek k vyprazdňování; – nácvik defekačního reflexu; – mytí znečištěného nemocného; – prevence macerace pokožky.

		Péče o inkontinentní nemocné: – pomůcky pro inkontinentní nemocné; – nácvik používání pomůcek; – komunikace s nemocným, respektování studu a soukromí. **Dietní systém:** – jednotný systém diet; – objednávání stravy; – dohlížení na dodržování diety nemocných; – pitný režim nemocného dle věku a individuálních zvláštností; – příjem a výdej tekutin, záznam do dokumentace; – příprava nemocného k podávání stravy, volba vhodné polohy; – způsoby podávání stravy dle věku a stupně soběstačnosti nemocného; – podávání stravy dospělým dle dietního a pohybového režimu a stupně soběstačnosti. **Péče o odpočinek a spánek:** – fyziologie spánku; – poruchy spánku; – příprava prostředí ve kterém bude nemocný odpočívat nebo spát; – respektování individuálních zvláštností; – problematika nespavosti; – komunikace s nemocným za cílem zjištění příčin nespavosti. **Péče o nemocného s bolestí:** – zásady ošetřovatelské péče o nemocného s bolestí, respektování projevů nemocného; – typy bolestí, akutní a chronická bolest; – sledování nemocného a jeho projevů; – využívání alternativních způsobů při péči o nemocného s bolestí – komunikace, poslech hudby, sledování TV, dotyk... **Práce s dokumentací:** – typy dokumentace daného oddělení; – příjem, překlad, propuštění, úmrtí – dokumentace; – dokumentace opiátů; – denní a noční hlášení středně-zdravotnického personálu; – záznam naměřených hodnot do dokumentace.

		Péče o léčebné přípravky a podávání léků: – základní lékové formy; – způsoby ukládání léků; – převzetí, kontrola a uložení léčebných přípravků; – asistence podávání léků per os, dýchacím ústrojím, do oka, do ucha, nosu, na kůži, do konečníku ve spolupráci se zdravotní sestrou. **Měření výšky a hmotnosti, záznam hodnot:** – měření výšky nemocného, zvláštnosti u kojenců a batolat; – měření hmotnosti nemocného, zásady vážení nemocných; – záznam naměřených hodnot; – komunikace s nemocným. **Měření fyziologických funkcí – pulz, krevní tlak, tělesná teplota:** – druhy teploměrů, místa měření teploty; – měření pulzu – místa měření, zásady a komunikace s klientem; – měření krevního tlaku – způsoby, zásady měření; – záznam naměřených hodnot. **Převazy, převazový vozík, obvazový materiál – asistence u převazů pod vedením všeobecné sestry:** – příprava pomůcek k převazu; – příprava pacienta před převazem; – asistence všeobecné sestře u převazu aseptické a septické rány; – úklid, třídění, dezinfekce pomůcek po převazu; – druhy obvazového materiálu; – aseptické postupy při převazu; – komunikace s nemocným. **Pracovní činnosti ošetřovatele spojené s příjmem nemocného:** – práce s dokumentací nemocného při příjmu; – příjem nemocného na pokoj, seznámení s pacienty a ošetřovací jednotkou; – práva nemocného a léčebný režim; – uložení oděvů nemocného dle zvyklostí oddělení; – komunikace s nemocným. **Pracovní činnosti ošetřovatele spojené s překladem a propuštěním nemocného** – práce s dokumentací nemocného při překladu a propuštění; – vydávání uložených osobních věcí;

		– dopomoc s oblékáním a balením osobních věcí podle stupně soběstačnosti nemocného; – dezinfekce lůžka a úklid zařízení doplňující lůžko; – komunikace s nemocným. **Základy ošetřovatelské péče o nemocné v terminálním stádiu:** – péče o hygienu – ranní a večerní toaleta, celkové koupel, zvláštní péče o dutinu ústní, péče o vlasy, nehty a kůži; – prevence opruzenin a proleženin, polohování; – péče o lůžko umírajícího; – péče o vyprazdňování – podkládání podložních mís, ošetřování znečištěného nemocného, pomůcky pro inkontinentní; – bolest u nemocného v terminálním stádiu; – úprava těla zemřelého.
3. ROČNÍK – 18 hodin týdně	**OBLAST: Úvod, hygiena, potřeby nemocných**	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - pečuje o nemocné dle svých kompetencí, případně pod přímým vedením zdravotnického personálu.	**Ošetřovatelská péče na interním oddělení:** – péče o nemocné ISCHS; – péče o nemocné s chronickou obstrukční plicní nemocí; – péče o nemocné s hypertenzí; – péče o nemocné s cévní mozkovou příhodou; – péče o nemocné s onemocněním periferních žil; – péče o nemocné s diabetes mellitus. **Ošetřovatelská péče na chirurgickém oddělení:** – péče o nemocné v období před a po operaci; – péče o nemocné s náhlou příhodou břišní; – péče o nemocné s onemocněním žlučových cest; – péče o nemocné s vředovou chorobou žaludku a duodena; – péče o nemocné s karcinomem tlustého střeva. **Ošetřovatelská péče na gynekologicko- porodnickém oddělení:** – péče o matku a dítě v prenatálním období;

		– péče o novorozence; – péče o kojence; – péče o ženu s karcinomem prsní žlázy. **Ošetřovatelská péče na vybraných pracovištích** – péče o nemocné na neurologickém oddělení; – péče o nemocné na radiologickém oddělení; – péče o nemocné na rehabilitačním oddělení; – péče o nemocného na hematologickém oddělení.
	Žák: - doprovází pacienty na vyšetření;	**Doprovod nemocných na vyšetření a ošetření**: - příjem, překlad, propuštění; - bezpečnostní, hygienické a estetické zásady doprovodu soběstačných a nesoběstačných nemocných; - pracovní činnosti ošetřovatele spojené s příjmem, překladem a propuštěním nemocného (informativně); - adaptace nemocného na hospitalizaci – adaptační syndrom; - reakce nemocného na nemoc; - hospitalismus – projevy a prevence; **Asistence při vybraných ošetřovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech (pod přímým vedením):** - převazy akutních, chronických a operačních ran, problematika vlhkého hojení ran – informačně; - asistence u převazu aseptické a septické rány, hojení ran; - základní chirurgické nástroje, šicí materiál; - podávání léčebných přípravků včetně aplikace injekcí a infuzí (informativně); - odběr biologického materiálu (informativně); - zavádění močového katetru a výplach močového měchýře (informativně); - sondování a péče o katetry (informativně);

PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

HODINOVÁ DOTACE:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	celkem
týdenní	2	1	1	4
roční	64	32	32	128

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecným cílem předmětu Psychologie a komunikace je osvojení prakticky využitelných poznatků z psychologie a rozvoj účinné a slušné komunikace. Předmět je orientován prakticky na témata, která nejblíže souvisí s povoláním ošetřovatele a s prací v pomáhajících profesích celkově. Důraz je kladen na sebepoznání, porozumění sobě samotnému a přijetí sebe samotného se všemi silnými i slabými stránkami. Žáci se dále zabývají problematikou syndromu vyhoření a způsoby jak mu předejít. Velký důraz je kladen na inspiraci v oblasti relaxace a psychohygieny. Dále je zahrnuta oblast vývojové psychologie se zaměřením na specifické úkoly a potřeby vyplývající z daných období. Velký prostor je věnován problematice nemoci, úrazu a postižení a jejich vlivu na psychiku člověka. Žáci se také učí komunikovat přiměřeně různým situacích. Cílem je rozvinout dovednosti aktivního naslouchání, poskytování zpětné vazby, otevřené řešení konfliktů. Žáci se také seznamují se základními principy krizové intervence.

STRATEGIE VÝUKY (VYUŽÍVANÉ METODY):

Ve výuce předmětu je využíváno zejména výkladu, vyprávění učitele (využívání příběhů a kazuistik), rozhovory učitele se žáky, vypracovávání projektů a prezentací, a diskuse. Dále také využití modelových situací (nácvik komunikace).

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ:

Žáci v rámci předmětu dostávají zadané samostatné úkoly (projekty), ze kterých jsou následně hodnoceni. V některých případech zpracovanou práci prezentují spolužákům a jejich výstup je taktéž hodnocen. Žáci jsou hodnoceni také za aktivitu v hodině. V některých případech jsou využívány i znalostní testy.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

V rámci předmětu je rozvíjena **kompetence k řešení problémů**. Tím, že žáci v rámci předmětu hodně diskutují, učí se přemýšlet nad problematikou a hledat jádro problému. Při skupinových pracích se také žáci učí spolupracovat a komunikovat. Tím je rozvíjena i **komunikativní kompetence**. Ta je mimo jiné také rozvíjena v rámci diskusí, kdy žáci formulují a sdílí vlastní názory, a taktéž v rámci prezentací, kdy žáci mluví před celou třídou. V rámci výše uvedených procesů je též rozvíjena i **personální a sociální kompetence**, kdy se žáci učí poskytovat a přijímat zpětnou vazbu, přijímat i kritiku a adekvátně na ni reagovat.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

V rámci předmětu je aplikováno zejména průřezové téma **občan v demokratické společnosti**. Žáci se ve výuce učí jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách. Dále jsou v rámci diskusí vystaveni existenciálním otázkách a hledají na ně odpovědi a řešení. Dále je aplikováno téma **člověk a životní prostředí**, kdy si žáci v rámci výuky osvojují principy zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za vlastní zdraví. Dále se také učí chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. V rámci prezentací a diskusí se žáci učí také prezentovat sebe sama, do určité míry je v rámci předmětu aplikováno i téma **člověk a svět práce**.

REALIZACE MEZIPŘEDMĚTOVÝCH VZTAHŮ:

PŘEDMĚT	PŘÍNOS / FORMA
Základy společenských věd	Minority ve společnosti, specifické menšinové skupiny. Rasismus, xenofobie a respekt.
Etika	Principy a zásady slušné a uměřené komunikace. Komunikace se specifickými skupinami klientů.
Ošetřovatelská péče	Aplikace psychologických poznatků do práce s klientem.

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ:

1., 2., 3. ROČNÍK – 1 hodina týdně	OBLAST: ZÁKLADY PSYCHOLOGIE	
	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
	Žák: - užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti; - vysvětlí, co je syndrom vyhoření a jak mu předcházet; - uvede příklady relaxačních technik a vysvětlí význam psychohygieny pro práci ošetřovatele; - charakterizuje jednotlivé vývojové etapy člověka; - uvede potřeby člověka v jednotlivých vývojových stadiích; - vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap; - popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta);	**Základy psychologie**

OBLAST: ZÁKLADY KOMUNIKACE	
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	**UČIVO**
Žák: - popíše zásady komunikace a způsob jednání s různými typy pacientů (s dospělými, dětmi, seniory, pacienty se závažným onemocněním, umírajícími, s pacienty s poruchou komunikace, s nedostatečnou znalostí češtiny a z různého kulturního prostředí); - řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace; - navrhuje řešení náročných situací a konfliktů; - dodržuje při své činnosti zásady společenského chování, vyjadřuje adekvátním způsobem své názory, zdůvodní je a vhodnou formou obhájí; - je připraven pracovat v týmu a odolávat zátěži.	**Základy komunikace**